This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07586436 7

Erik Bögh.

NIY
Bøgh
v. 3

UDVALGTE

DRAMATISKE ARBEJDER

AF

ERIK BØGH.

TREDJE BIND.

KJØBENHAVN.
FORLAGT AF V. PIO'S BOGHANDEL.
HOFFENSBERG & TRAPS ETABL.
1886.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
533739B
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
R 1950 L

Geniet fra Odsherred.

Vaudeville i 1 Akt.

Personer.

Krigsraad **Starup**.
Carl, hans Søn.
Mathilde, hans Datter.
Kammerjunker **Garbitz**.
Løjtnant **Brun**.
Jomfru **Jansen**.

Et smukt Værelse. Døre til begge Sider. Paa Bordet Fægtemasker og en Fleuret.

Første Scene.

Carl. Jomfru **Jansen.**

Carl (ud af Døren med en Fleuret i Haanden).

Det kan ikke hjælpe Dem! De var bleven gennemboret lige tvers igennem Deres fortræffelige Hjærte — — Hvad behager? — Jo, det kan De stole paa. Et halvt Aar, efter at man har taget Examen i Anatomi, har man endnu ikke glemt hvor Hjærtet sidder — — Ja vist saa! — Farvel og hils!

Jomfruen (træder ind).

Se saa, nu er da hele Huset i Uorden igen. Det er ogsaa den fjantede Forstkandidat! Hver Gang han kommer, saa skal Stuen sættes paa Loftet Se! (løfter Fægtemaskerne op). Her ser jo ud som i Tøjhuset! — Det er virkelig ogsaa en køn Fornøjelse for to voksne Mennesker at staa og stikke

til hinanden med saadan nogle fæle spidse Tingester — Skulde nu Nogen tro, at her har været rømmet op i Dag? Skulde man tro, at vi ventede Fremmede?

Carl.

Naa, naa, naa, lille Jomfru! Naar Alt kommer til Alt, er det heller ikke saa farligt med de Fremmede.

Jomfruen.

Nej, det maa jeg tro, siden Krigsraaden rejser bort og lader Dem være Vært.

Carl.

Hvad skulde vel Fader gøre Andet? Det Møde, hvortil han er rejst, er af stor Vigtighed for alle Godsejere her i Egnen, og det var bestemt længe før Kammerjunkeren meldte sig. Men vær De rolig! Vi skal nok muntre ham i det Par Dage, Fader er borte! (svirrer med Fleuretten).

Jomfruen.

Lad være! Man skal aldrig pege paa Folk med saadanne farlige Vaaben.

Carl.

Tænk, om de var ladte!

Jomfruen.

Aa, De gør ogsaa Løjer af Alting . . . Men hør nu Carl! Kender De slet ikke denne Garbitz?

Carl.

Nej, jeg har som sagt aldrig set ham, og Det, jeg har hørt om ham, er heller ikke meget.

Jomfruen.

Men saa meget véd De dog, at De kan fortælle mig, om han er køn eller styg, om han er rig eller fattig, om han er et godt Hoved eller en Klodrian, og om han er Ungkarl eller Enkemand — og om han . . .

Carl.

Prrr . . . Et Spørgsmaal ad Gangen!

Sang Nr. 1.

1.

Jomfruen.

Er han meget ung?

Carl.

Jeg tror
Han er hvad man kalder
Sat. —
(med Hentydning til Jomfruen).
Det er med andre Ord
I sin bedste Alder.

Jomfruen.

Er han rig?

Carl.

Ja, han har tjent
Et Par Tønder Guld omtrent . . .

Jomfruen.

Ved . . . ?

Carl.

At arve Tanter.

Begge.

Ved at arve Tanter.

2.

Jomfruen.

Er han smuk? —

Carl.

Aa ja, saa vidt
Jeg har hørt, kan Manden
Kaldes saa — han er vel lidt
Kønnere end Fanden.

Jomfruen.

Og han har vel god Forstand?

Carl.

Gud bevares, Jomfru! Han
Er jo Kammerjunker.

Begge.

Han er Kammerjunker! —

Jomfruen

Naa, det glæder mig for Frøkenens Skyld — Ja, De har naturligvis ogsaa en Anelse om, hvad Meningen er med denne Visit?

Carl.

Ja, jeg har jo en Mistanke om, at den gælder

min Søster. I de otte Dage, jeg har været herhjemme efter min Udenlandsrejse, har Fader næsten ikke talt om Andet, end Giftermaal og Forlovelser og Fremtidsplaner. (ryster paa Hovedet). Kender jeg Mathilde ret, saa kunde han gerne spare sin Ulejlighed — jeg tror ikke, hun gaar ind paa andre Planer, end dem, hun selv har lagt.

Jomfruen.

Nej, det kan De stole paa. Men hun har ogsaa lagt sine Planer. De skal se, hvordan hun har pyntet sig for at modtage Frieren.

Carl.

Se se! Den stribede Silkekjole, som jeg havde hjem med mig fra Paris, skal maaske indvies i Dag?

Jomfruen.

Nej langt fra! Det er ikke paa den Maade, hun har pyntet sig.

Carl.

Hun vil maaske optræde som Husalf og modtage ham i Hvergarn?

Jomfruen.

Heller ikke!

Carl.

Vil hun da slaa ind paa det Romantiske: Flagrende Lokker og hvid Kjole . . .

Jomfruen.

Nej, hverken hvid eller sort. Hun har slet ingen Kjole taget paa.

Carl.

Hvad behager? —

Jomfruen.

Ja, vil De ikke tro mig, saa kan De lade være. Nu kan De selv se!

Anden Scene.

De Forrige. Mathilde i Herredragt og Rushue.

Sang Nr. 2.

Mathilde.

1.

God Morgen! Naa! Hvad siger De
Til dette Toilette?
Jeg haaber, uden Smiger De
Kan tilstaa, det er net.
O, hvor det dog er dejligt en Gang paa denne Jord
At være Herre, være Mand, og føle: man er stor!

2.

Jeg gik og spekulerte paa
En Spas, et lille Puds —
Ja, kort sagt: Jeg studerte, saa
Til Slutning blev jeg Rus.
O, hvor det dog er dejligt en Gang paa denne Jord
At faa en saadan Hue paa og føle man er stor!

Carl.

Men Mathilde dog! Hvad er det for Optøjer? —

Mathilde.

Jeg hedder ikke Mathilde — jeg hedder . . . Mathis, om Du saa vil, jeg er Din Fætter, som tilbringer Ferien her ude.

Carl.

Og Du har virkelig i Sinde at tage imod Kammerjunkeren i dette Kostyme?

Mathilde (bestemt).

Ja!

Carl.

Det skulde Du dog betænke Dig paa.

Jomfruen.

Ja, jeg har saamænd gjort, hvad jeg kunde for at overtale Frøkenen til at lade være, men Gud bevares, naar hun først har faaet et Indfald . . .

Mathilde.

Saa holder hun paa det, til man overbeviser hende om, at hun bør opgive det.

Jomfruen.

Jeg vil se Den, som skulde overbevise Dem om Noget, som De ikke har Lyst til at indse.

Mathilde.

Ja, det er jo ogsaa Det, jeg vil.

Carl (alvorlig).

Hør nu Mathilde!

Mathilde.

Mathis — mener Du..

Carl.

Saadanne Optøjer kan være morsomme nok i Romanerne og paa Theatret, men de passer ikke til vore Forhold. Lad de Narrestreger fare!

Mathilde.

Det er virkelig en Fornøjelse at høre den Alvorlighed, hvormed Du kan holde Foredrag for Ungdommen. Hvem skulde tro, at det var Egnens største Spilopmager, der talte. — Naa! — Lad os saa være alvorlige. Naar jeg nu beviser, at det ikke er Narrestreger, men en meget fornuftig Plan, jeg har lagt . . .

Carl.

Saa gaar jeg ind paa Planen — det følger af sig selv.

Mathilde.

Godt! Jeg paastaar: at Herrerne er meget mere oprigtige mod hinanden indbyrdes, end mod Damerne.

Carl.

Indrømmes.

Mathilde.

Og at de er aller mindst oprigtige mod den Dame, til hvem de gør Kur.

Carl.

Aa-aa ja! — Indrømmes ogsaa!

Mathilde.

Jeg paastaar: at dersom de unge Damer fik Lejlighed til at gøre et nøjere Bekjendtskab med deres Friere — saaledes som den ene Herre med den anden — saa vilde der blive betydelige Leverancer for Kurvemagerne.

Carl.

Indrømmes! Vi vilde alle sammen faa Kurve, og I — I vilde alle sammen blive til gamle Jomfruer. Nej, min Pige . . .

Mathilde.

Fætter Mathis har Ordet. Naar en ung Pige først er blevet forelsket, saa skal hun jo være blind, siger man, og saa kan det jo ikke hjælpe, at hun faar Lejlighed til at iagttage sin Elsker — det vil jeg indrømme! — men naar Andre vil arrangere et Parti for hende, saa kan hun se sig for, og saa bør hun se sig for, det maa Du indrømme.

Carl.

Indrømmes! Men alligevel . . .

Mathilde.

Det er stadig Fætter Mathis, der har Ordet. Jeg véd meget godt, hvad der er Hensigten med Hr. Kammerjunkerens Besøg, og det skulde ikke undre mig, om det var med Forsæt, at Fader

netop er rejst bort i Dag og har overladt os at tage imod ham. Han skulde naturligvis have Lejlighed til at lære mig at kjende, men jeg — jeg skulde blot lade mig bese og besnakke, uden at se ham i Kortene. Nej Tak! — Har han og Fader lagt den Plan, saa lægger jeg en anden, hvor Fordelen er paa min Side, og dersom den gode Kammerjunker — hvad der næsten aner mig — ikke behager Fætter Mathis, saa skal jeg spare ham den Ulejlighed at gøre Kusine Mathildes Bekendtskab.

Carl.

Naa-aa! Du er allerede indtaget imod ham?

Mathilde.

Nej, aldeles ikke. Jeg har hørt, at han er en honnet Mand, og at han har mange Penge — det kan jo være meget godt, men der er bestemt noget Galt ved ham. Jo-o! Der maa være Et eller Andet. Inde i Kjøbenhavn kalder de ham for »Geniet fra Odsherred« — han er bestemt en Nar.

Carl.

Lidt original er han maaske. Han skal have en umaadelig Interesse for Theatret og være Faktotum ved alle Privatforestillinger og Aftenunderholdninger i Nykjøbing og Omegn — det er nok det Hele.

Mathilde.

Saa meget desto bedre for ham. Er han

elskværdig, taber han jo ikke ved, at jeg lærer ham at kende, og er han en Nar, saa har Du naturligvis ingen Interesse af at faa ham til Svoger. Altsaa — Du gaar i Komplot med mig. (indsmigrende). Hør nu, kære, søde . . .

Carl.

Ingen »Søde« — Fætter Mathis har Ordet.

Mathilde (kæk).

Naa ja ja! Har jeg Ret eller Uret?

Carl.

Aa, det kan vel i Grunden være det Samme. Du faar jo lige fuldt Din Villie som sædvanligt. Men hvad tror Du Fader vil sige dertil?

Mathilde.

Ikke et Ord, saa længe han er borte, og naar han kommer hjem, saa maa jeg være færdig med Komedien.

Jomfruen.

Og Kammerjunkeren — hvad skal vi svare ham, naar han spørger efter Dem?

Mathilde.

At jeg er borte — at jeg er rejst med Fader.

Jomfruen.

Men dersom han nu opdager det Hele?

Mathilde.

Det gør han ikke — og gjorde han det —

hvad saa? — Saa havde jeg givet en Privatforestilling alene for hans Skyld. Det maatte jo smigre ham. Du kan desuden ikke vide, om jeg netop paa den Maade kunde vinde hans Hjærte, da han er saa pasioneret for dramatiske Arrangements. (Vognrummel).

Jomfruen (ved Vinduet).

Det er en Wienervogn.

Carl (ligeledes).

Upaaklagelige Heste. En Kudsk i fantastisk Livré. Der har vi Herren. Jo, ganske rigtigt! Det maa være »Geniet fra Odsherred«.

Mathilde (rækker Haanden ud).

Carl!

Carl.

Lad gaa da! (giver hende et Haandslag). Galfrans!

Mathilde.

Saa tager Du imod ham! (ud.)

Jomfruen.

Og alt dette Skrammel — (tager Fægtemaskerne). lad os faa det bort! (gaar).

Tredie Scene.

Carl. Garbitz.

Garbits.

God Morgen! — Det er Hr. Candidat Starup —

Carl.

Hr. Kammerjunker Garbits — gætter jeg — Velkommen!

Garbits.

Tak! Men hvad er det jeg hører? — Krigsraaden er jo rejst bort? —

Carl.

Han maatte, Hr. Kammerjunker, men han har paalagt mig at opbyde Alt, for at gøre Dem Tiden saa kort som muligt, mens han er borte.

Garbits.

Han har altsaa talt om mig? — muligvis endogsaa betroet Dem — De smiler — Bravo! — Jeg ser Expositionen er besørget — Jeg glæder mig ret til at gøre Deres nærmere Bekendtskab, Hr Doctor! Jeg har altid havt Meget til overs for Lægerne, uagtet jeg aldrig har været syg — det er maaske netop derfor! — men frem for Alt, brænder jeg jo naturligvis af Længsel efter at blive præsenteret for Deres elskværdige Søster.

Carl.

Fader har nok villet forbeholde sig den Fornøjelse selv at præsentere dem for hinanden. Han har taget hende med — men om et Par Dage har vi dem begge To.

Garbits.

Et Par Dage. Det er jo en Evighed bedste Ven!

Carl.

Vi skal nok faa Has paa den. — Her er udmærket Fuglejagt paa Mosen.

Garbits.

Tak! Jeg er en Hader af al Blodsudgydelse.

Carl.

Og et Fiskeri har vi . . .

Garbits.

Det frister mig aldeles ikke. Man maa være født Dagdriver for at blive en god Fisker, og jeg er den personificerede Virksomhed.

Carl.

Nu, saa gør vi et lille Selskab — arrangerer en Køretur.

Garbitz.

Det kan jeg lide. Hvad siger De om at arrangere en dramatisk Soirée til Papas Hjemkomst? —

Carl.

Det kunde jo være meget morsomt, naar vi blot havde de behørige Kræfter.

Garbitz.

Ah, Bah — Kræfter! Naar man blot har Energi og Esprit d'arrangement, saa kan man gøre det Utrolige saa godt som uden Kræfter. Til Baronesse Flemmings Fødselsdag gav vi et stort fransk Femaktsstykke, og med Undtagelse af

mig, var der ikke en af de Rollehavende, som havde Begreb om at spille Komedie, men det gik minsæl fortræffeligt alligevel.

Carl.

Saa er De jo en Heksemester. Jeg véd ikke bedre, end at De rejser til København og bliver Teaterdirektør — der har man længe trængt til en Mand med Deres Kapasiteter.

Garbitz.

Ja, De skulde se hvilke Resultater, jeg vilde bringe ud af det. Tror De maaske, at jeg ogsaa vilde forlange en halv Tønde Guld om Aaret i Tilskud? — Nej! Jeg vilde forbinde mig til at skaffe den i Overskud.

Carl.

Det var Pokker! Saa maatte De da ogsaa foretage store Reformer.

Garbitz.

Begribeligt! — Først og fremmest skulde alle Skuespillerne have Afsked.

Carl.

Alle?

Garbitz.

Alle — uden Undtagelse. Tænk, hvad der alene vilde spares paa Gagerne!

Carl (leende).

Ja-a . . .

Garbitz.

Nej, le ikke, førend De har hørt mig ud. Disse Godtfolk kan være meget dygtige, men Kunsten er for dem blevet til et Haandværk, et Levebrød og — man er blevet ked af dem. Man kan ikke holde ud at se paa de samme Ansigter Aar ud og Aar ind. Det strider aldeles mod den københavnske Nationalkarakter. Og hvorfor skulde man desuden betale disse Mennesker i dyre Domme, naar man til ethvert nyt Stykke kan faa friske Kræfter — Folk, som spiller for deres Fornøjelse — som optræder gratis — ja, som giver Penge til for at komme paa Brædderne. Og dem er der nok af — og der bliver Flere og Flere hvert Aar.

Carl.

Men tror De ikke, at Publikum vilde holde paa de virkelige Skuespillere?

Garbitz.

Nej Gu vilde Publikum ej! — Tag De et Udvalg af Skuespillere, og lad dem spille et Stykke fuldendt — hvem løber efter det? — Det er jo Noget, man har set saa tidt! — Kvart Hus, min Ven, og tak Deres Guder for Abonnenterne! Men nu kommer jeg opmarcherende med en halv Snes Dilettanter! De har hverken Talent eller Routine, men det er det samme. Der er den smukke Frøken X. — hun spiller Elskerinde, bare det er nok. Saa er der den gamle Capitain Y. med de stive Ben — han giver en Elskerrolle — det er ogsaa

nok værdt at se! — Saa er der den unge Fru Z. — hun debuterer som Bedstemoder — tænk en-Gang! — og saa er der den fornemme Assessor Æ. — han producerer sig som Komiker — det er jo ikke til at holde ud — det maa hele Byen hen og se. Dersom jeg ikke skal faa fuldt Hus hver Aften, og det til fordoblede Priser, saa maa De sende mig til Christiansø.

Carl.

Aa ja! Jeg vil nok tro, at det kunde slaa til i en Maanedstid . . .

Garbitz.

Mere forlanger jeg ikke heller. Næste Maaned et nyt Personale! Bestandig noget Nyt! Og jo større Stykker, jo bedre! — Og saa frem for Alting: de behørige Blaar! —

Carl.

Blaar — (ler.) Dog vel aldrig til . .?
(betegner »til at spise«).

Garbitz.

Nej til —
(betegner »til at stikke de Andre i Øjnene«).

Carl.

Naa-aa! — De mener Øjenforblindelse.

Garbitz.

Ja vist! Jeg véd nok, at der kan være Adskilligt at indvende, men

Sang Nr. 3.

1.

Det kan ikke hjælpe, man maa holde Skridt
Med Tiden, hvis Huset skal fyldes —
Og mærker man Kunsten er bleven forslidt —
Nu! — Saa skal den bare forgyldes.

Carl.

Forgyldes — Aahaa!

Garbitz.

Jo, stol De kun paa:
Det hjælper mærkværdigt, min Kære!

2.

Er Spillet vel det, som Enhver kan forstaa?
Nej — det er Figuren og Dragten.
Skaf smukke Aktricer, og klæd dem saa paa
Med tre fire Kjoler i Akten.

Carl.

Tre — fire — Aahaa!

Garbitz.

Jo, stol De kun paa:
Det hjælper mærkværdigt, min Kære!

3.

Men hvad man maa sikre sig først a tout prix
Er Kritici og Redaktører,
Og dernæst ved Fripladser et Compagni
Af faste solide Klakkører.

Carl.

Klakkører — Aahaa!

Garbitz.

Jo, stol De kun paa
De hjælper mærkværdigt, min Kære!

Jeg forsikkrer Dem — det maa gøres! Den dramatiske Kunst er en Blomst, og enhver Blomst behøver Sol og Vand: Publikums Bifald er Solen, og Bladenes Anmeldelser — det er Vandet! —

En Tjener (træder ind med et Brev).

Til Hr. Kammerjunkeren.

Garbitz.

Hvor Pokker véd man, at jeg er her? (læser.)

»Kære Kammerjunker!« — Ah, det er fra Løjtnant Brun — det er et meget begavet ungt Menneske, hvis Bekendtskab jeg gjorde i Fjor paa Baronessens Maskerade —

»Kære Kammerjunker! —

Jeg er bleven kommanderet herud paa Opmaaling, og maa tilbringe nogen Tid her i Egnen. Da jeg netop hører, at De opholder Dem hos Krigsraad Starups, der skal være en særdeles elskværdig Familie, og da Krigsraaden, om jeg ikke tager meget fejl, har været en Ungdomsven af min salig Fader, saa vil De vist tilgive, at jeg anmoder Dem om at introducere mig: Jeg skal ikke gøre Dem nogen Skam . . .«

Saa! — Han haaber, jeg har glemt det lille Æventyr paa Maskeraden! Det tager han dog fejl i! —

»P. S. Er De, som jeg formoder, allerede i Færd med at arrangere en Forestilling der ovre, saa har De uindskrænket Raadighed over mit Talent baade til Herre- og Damefaget!« —

Tak! — Sig mig: har De Noget imod at jeg præsenterer Dem denne lille Løjtnant? —

Carl.

Nej, det skal være mig en Fornøjelse.

Garbitz (til Tjeneren).

Hils Løjtnanten at han er velkommen! — (til Carl.) Jeg har en Høne at plukke med den Fyr, skal jeg sige Dem.

Carl.

Hvorledes? Jeg vil dog ikke haabe . . .

Garbitz.

Nej, nej, nej! Vær De ganske rolig, det er en prægtig ung Mand. Han har blot spillet mig et lille Puds, som jeg nok skal revanchere mig for. Paa Baronessens Maskerade mødte han nemlig som Zigeunerske, han saa Pokkers godt ud, dansede excellent og mystificerede mig til den Grad, at jeg formelig gjorde Kur til ham. — Aa, jeg har maattet døje Meget for den Spas, men det skal, som sagt, blive betalt. Hør! — Kan jeg ikke faa Dem klædt ud?

Carl.

Som hvad?

Garbitz.

Som Fruentimmer — som Deres Tante eller — som Gouvernante — der kan blive en mageløs dejlig lang Gouvernante af Dem.

Carl.

Ja, det kunde jo nok være, men jeg tror dog ikke, at jeg vil offre mine Knebelsbarter paa Thalias Alter.

Garbitz.

Aa, hvorfor ikke? —

Fjerde Scene.

De Forrige. Mathilde med Jagttaske og Fugleflindt.

Mathilde.

Stolz einher
Beute schwer
Zieht man aus dem Wald
Singend bei dem Wiederkehr,
Das es froh erschallt:
Jo-ho! —

(slaar Bøssekolben mod Gulvet ved Døren til Højre. Jomfruen viser sig i Døren).

Se her, Jomfru Jansen! Her har De mit Jagtbytte — en hel Mængde Regnspover og denne prægtige Agerhøne. (giver hende Jagttasken og Hønen — Jomfruen gaar). Og her har Du Din Bøsse igen — den skyder mageløst, naar man bare sigter rigtigt — — Ah, om Forladelse! —

Garbits (til Carl).

Hvem er det? —

Carl.

Fætter Mathis? — Det er en lille Fyr, der ligger her ude i Ferien — (sagte). Rus! —

Garbits.

Ah! Naar man kommer paa Landet, hvor der er smukke Kusiner, kan man altid være vis paa at træffe Fættere i Ferien.

Mathilde (afsides).

Original ser han ud — Han er snarere morsom end elskværdig.

Garbits.

Men der har vi jo Manden! — Han er som skabt til det Samme. — Hør nu, min kære Hr. . . .

Mathilde.

Fætter Mathis — her paa Gaarden hedder jeg ikke Andet.

Garbits.

Bravo! De er en lystig Fyr — »tg«. for Opførsel i Latinskolen — hvad? — Naturlig Disposition for Smaaspilopper og Forklædninger? Ikke sandt? —

Mathilde (sagte til Carl).

Han véd . . .

Carl (sagte).

Ingen Ting! —

Garbits.

Hvad synes De om at blive forvandlet til en smuk ung Dame?

Mathilde (som før).

Fy Carl! Du har sagt ham Alt.

Carl (som før).

Ikke et Ord.

Garbits.

Deres Kusine maa vel omtrent være af samme Højde som De?

Mathilde (forundret).

Ja omtrent.

Garbits.

Og vi kan vel faa fat i Lidt af hendes Garderobe — Ypperligt! — Vi gør Fætteren til en Kusine — til Deres Kusine Mathilde — De vil blive umodstaaelig som Dame — Hør, var det ikke Dem, jeg saa spille Elskerinde paa Studenterkomedien i Fjor? —

Mathilde.

Nej, det var dog ikke mig.

Garbits.

Ikke? Ja, jeg engagerer Dem alligevel — Vi maa improvisere en lille Komedie.

Mathilde (til Carl).

Komedie? Er han . . .

Carl (sagte).

Ja, han er. Han er bidt af en gal Skuespiller, som det hedder i Pathologien.

Garbits.

Det er en udmærket lille Spas. Vi skal give en ung lapset Officer en Lektion —

Mathilde.

Vi? — Nej, det har jeg dog ikke Lyst til at være med om.

Garbits.

Det skal De saamænd ikke være bange for. Løjtnant Brun er en meget lystig og godmodig Fyr.

Mathilde.

Løjtnant Brun? — Hjalmar Brun? —

Garbits.

Ja! Kender De ham?

Mathilde.

Ja . . . jeg . . . jeg tror jeg har været paa Bal med ham i København — én Gang.

Garbits.

Gør Ingenting — han kender Dem ikke, naar De faar Damedragt paa.

Mathilde (afsides).

Om han saa mig i dette Costume! — (højt). Skulde Løjtnant Brun komme her? —

Garbitz.

Ja, jeg antager, at vi har ham her om lidt. Som sagt: De resikerer ikke Noget! — Skulde De ikke kunde te Dem som Dame en halv Dags Tid? —

Mathilde.

Aa-aa-jo! (med et Blik til Carl). Det er virkelig morsomt! — Hr. Kammerjunker! Jeg er til Deres Tjeneste (gør en gratiøs Damekompliment — afsides) Au au! —

Garbitz.

Bravo! — Det var slet ikke saa galt. Aa, gør mig den Kompliment om.

(Mathilde nejer klodset).

Nej, nej, nej! Det var meget bedre før. Jeg kommer til at exercere Dem lidt. Jeg er en udmærket Elevinstruktør, skal jeg sige Dem. —

Mathilde.

Bare Deres Instruktion ikke er spildt paa mig.

Sang Nr. 4.

1.

Garbitz.

Nej, kom kun her! Lektionen
Skal ikke blive lang.
Forsøg nu blot en Gang
En saadan Kompliment!

Mathilde.

Det lærer jeg
Min Sandten ej!

Garbitz.

Jo, se paa mig! —

Mathilde.

Aa, gør det en Gang til!

Garbitz.

Ja, saa ofte som De vil.

Alle Tre.

Mathilde (nejende).

Det lærer jeg
Min Sandten ej,
Nej, nej, nej, nej.
Naa saadan var det! Vil
De nu se, om det slaar til?

Carl (afsides).

Nej, nu kan jeg
Knap bare mig
For Latter! Nej
Det er et Skuespil,
Som man ej faar Mage til.

Garbitz.

Se nu paa mig! —
Nej saadan — nej
Nej se paa mig —
Naar blot De vil se til . . .
Ih — De kan jo, naar De vil.

2.

Mathilde.

Men Armene, de vil vist
Genere mig saa smaat?

Garbitz.

Saa hold dem saadan blot!

Mathilde.

Naa saadan!

Garbitz.

Det var godt!
Men saadan maa
De aldrig staa.

Carl.

Ih, Nej! Husk paa
Det klæder ikke godt,
At en Dame er for flot.

Alle Tre.

(i Stilling).

Mathilde.

Naa, saadan maa
En Dame staa?
Pas bare paa!
Mit Væsen er for flot?
Ja, det vidste jeg saa godt.

Carl og Garbitz.

Nej, saadan maa
Du (De) altid staa!
Husk bare paa:
Det klæder ikke godt,
At en Dame er for flot!

3.

Garbitz.

Og gaa nu over Gulvet,
Men svævende og let!

Mathilde.

(gaar over Gulvet paa Damemaner — lidt ontreret).

Var det ikke ret?

Garbitz.

Jo, det var meget net!

De spiller da
Piano — hva'?

Mathilde.

En Smule — Ja! —
(sætter sig til Pianoet).

Carl.

Han fusker lidt deri —

Garbitz.

Det er jo et helt Geni.
(Mens Mathilde varierer Melodien).
Se saadan — ja
Tak skal De ha'
Tralalalalalalalalala!
Saa det er Fuskeri?
Han er jo et helt Geni.

4.

Kan De nu kokettere? —

Mathilde.

(ser sig koket tilbage).
Hr. Kammerjunker!

Garbitz.

Oh! —
Han bliver meget go' —
Hvad — Ikke sandt?

Carl.

Aa jo!
Jeg indestaar
Dem for: Det gaar!

Garbitz.

Og jeg — jeg spaar:
Vor stakkels Løjtnant faar
Sig bestemt et Banesaar.

Alle Tre.

Mathilde (rejser sig).

De indestaar
Mig for: Det gaar —
Nu vel!
(afsides til Carl).
Jeg spaar:
Ved sin Intrig han faar
En Lektion, saa det forslaar.

Garbitz.

Jeg indestaar
For Alt — Det gaar
Charmant! Jeg spaar:
Den stakkels Løjtnant faar
Sig bestemt et Banesaar! —

Mathilde (med en Kompliment).

Hr. Kammerjunker! — De er en sand — Kammerjunker! —

Garbitz.

Min Frøken! — De er en sand Engel!
(kysser hende paa Haanden).

Mathilde.

Au revoir! —

Garbitz.

Skal jeg ikke hjælpe Dem? —

Mathilde.

Nej Tak! Jeg staar mig godt med Jomfru Jansen! (ud til Højre).

Garbitz.

Ham kan der blive Noget af! —

Carl.

Han vil overraske Dem! Det svarer jeg for. (ud af Baggrunden).

Femte Scene.

Garbitz (ene).

Jo, jo, min gode Løjtnant! Du skal faa Kærligheden at finde! — Har Du faaet mig til at gøre Kur til en forloren Ziegeunerske, saa skulde det være mærkeligt, om jeg ikke faar Dig til at blive dødelig forelsket i denne lille Rus! — Se saadan skal en Komedie arrangeres: uden Prøver, uden Souflør — ja helst uden Forfatter. Nu har jeg sat over Hundrede Stykker i Scene, men dette bliver dog Perlen for dem alle. Saa snart det er færdigt sender jeg Baronessen en Afskrift — det skal hedde — Lad mig se — Det skal hedde . . .

En Tjener.

Hr. Løjtnant Brun! —

Garbitz (afsides).

Godt! Lad os begynde paa Stykket straks! Titelen kommer af sig selv.

Sjette Scene.

Garbitz. Brun.

Brun.

God Dag, kære Kammerjunker! Hvordan har De havt det siden sidst?

Garbitz (afsides).

Første Scene: Kammerjunkeren er muggen — Løjtnanten lader sig dupere. — (højt) Tak! Som man kan.

Brun.

Er der Noget i Vejen med Dem? Hvad er det for en Modtagelse? —

Garbitz.

Den, De maatte kunne vente Dem. De havde maaske gjort Regning paa, at jeg skulde være Dem særdeles forbunden for, at De holdt mig for Nar sidst, da jeg havde den Ære at se Dem? —

Brun.

Nej, men jeg gjorde Regning paa, at en Mand, der lever og aander for Komedie, og har gjort sig udødelig ved at popularisere den dramatiske Kunst i Odsherred, — at han —

Garbitz.

Vilde lade sig mystificere uden at tage Revanche?

Brun.

Nej — men at han vilde revanchere sig som et Geni og ikke som en — —

Garbitz.

Filister! — Tal De kun ud — Det var dog Ordet, De søgte efter.

Brun.

Nu ja! Har jeg spillet Dem et Puds, saa spil De mig et igen — det er fair-play! — Men saadan at uglese mig, det har De ikke Lov til, — og det ligner Dem heller ikke.

Garbitz.

Naa — De har maaske Ret! — Saa lad da den Historie være glemt, til jeg en Gang faar Lejlighed til at gøre Gengæld! — Velkommen herover, slaa Dem til Ro, og lad, som om De var hjemme! —

Brun.

Tak! Se nu kender jeg Dem igen! Det vilde ogsaa have været Synd, om De havde nægtet at tage Dem af mig. Har De nogen Anelse om, hvad det vil sige at blive kommanderet ud i en Afkrog af Landet, hvor man ikke har et eneste Bekendtskab i den civiliserede Verden! Tænk Dem mine selskabelige Resourcer: at konversere Forpagteren om Heste og Drainrør — at læse gamle Aviser hos Kromanden — at spille Fransfus med Møller en og at høre Degnen synge »Kong Kristian stod ved højen Mast« — Det skal jo nok opmuntre en stakkels forvænt Københavner!

Garbitz.

Og De har ikke trøstet Dem ved at gøre Kur til Landsbyskønhederne?

Brun.

Nej! Jeg er Aristokrat — jeg tilstaar det. Skønheder, der har røde Hænder og sorte Strømper og siger »Dælen vælte mej!« — de har aldrig tiltalt mit Hjærte.

Garbitz.

Aa, der er da ogsaa Damer paa Landet, og det smukke Damer. Har De set Frøken Starup for Exempel? —

Brun (afsides),

Det er maaske klogest at give et undvigende Svar. (højt). Skal hun være saa smuk? —

Garbitz.

Hun? — Hun er den fjerde af de tre Gratier.

Brun.

Og aandrig endda? —

Garbitz.

Hele Familien bestaar af gode Hoveder. Broderen tog medicinsk Examen med Udmærkelse i Fjor — om et Par Aar er han kørende Professor! — og Faderen er Medlem af Sogneforstanderskabet, Amtsraadet og Folkethinget — alle Vegne valgt ved Kaaring.

Brun.

Ja, saa maa jo Datteren . . . Men hør Kammerjunker! Man siger, at De selv har kaaret denne Skønhed til Deres Hjærtes Dame.

Garbitz.

Jeg? — Og saa tror De, at jeg turde introducere Dem i Familien? — Nej, genór Dem ikke for min Skyld! Jeg skal ikke staa Deres Lykke i Vejen! (afsides). Tys! (lytter). Nu kommer anden Scene: Den forklædte Rus viser sig, og Løjtnanten er væk i samme Øjeblik.

Syvende Scene.

De Forrige. Mathilde (som Dame.)

Sang Nr. 5.

Mathilde (sagte til Garbitz.)

Tror De nu, at Det gaar an? —
Nu har jeg saa godt, jeg kan
Gjort mig til Kusine.

Garbitz (sagte).

Hille Død og Pine!
Nej, hvor er De
Dog elskværdig!
Han er perdu, han er væk, han er færdig.
(højt, idet han vil præsentere Brun, der har vendt sig mod Mathilde og hilser.)
Tør jeg præsentere . . .

Mathilde.

Jeg
Tænker, det behøves ej.

Garbitz (afsides).

Hvad er det for Finter? —

Mathilde.

Vi blev vist i Vinter
Præsenterte —
Det passerte
Nok paa et Bal. . .

Brun.

Ja! —

Garbitz (afsides).

Hvor udspeculerte! —

Mathilde.

De har maaske
Glemt det?

Brun.

Ak nej!
Den Soirée
Glemmer man ej.

Garbitz (afsides).

De er Begge
Lige frække.
Hvilket Æventyr!
Han, den stakkels Fyr,
Aner
Ikke mine Planer.
Det vil blive trist
For ham, naar til sidst
Han staar gækket ved min List.

Alle Tre.

Mathilde.

Hvilket Æventyr!
Mon den stakkels Fyr

Aner
Faren, han fremmaner!
Det vil blive trist,
Hvis han selv til sidst
Hildes i sin egen List.

Brun.

Hvilket Æventyr!
Mon den stakkels Fyr
Ikke aner
Mine Planer?
Han maa ganske vist
Pønse paa en List,
Men, Den ler bedst, som ler til sidst.

Garbitz.

Hvilket Æventyr o. s. v.

Garbitz.

Det glæder mig ret, at min Ven tidligere har havt den Ære at gøre Frøkenens Bekendtskab, men min Præsentation er dog maaske ikke ganske overflødig alligevel. De kender ham formodentlig kun som Salonhelt, tillad mig derfor at forsikkre Dem, at han tillige er en af vore største Helte saa vel paa Kamppladsen, som paa Kærlighedens Arena.

Brun (sagte).

Er de gal!

Garbitz.

Han har kun en eneste Fejl — det er en altopofrende Bestandighed, som aldeles ikke tager sig ud nu om Stunder, naar man er Løjtnant ved

Ingenieurerne, men som kunde have gjort ham udødelig, dersom han havde levet samtidig med Amadis og de andre vandrende Riddere.

Mathilde.

Den Fejl — vil vist Damerne altid tilgive Dem — for Sjældenhedens Skyld.

Garbitz (sagte).

Fortræffeligt! Ganske fortræffeligt! — (afsides.) Den lille Gavtyv spiller sin Rolle saa perfekt, at jeg selv er nærved at blive forelsket i ham (Til Mathilde.) Bed ham blive — han kunde være i Stand til blot at gøre en fransk Visit.

Mathilde.

Jeg haaber Hr. Løjtnantens »altopofrende Bestandighed« ogsaa viser sig i Deres Venskab, og i saa Fald vilde vist min Fader være Dem meget taknemlig, hvis De under hans Fraværelse vilde hjælpe os at forkorte Tiden for Deres stakkels Ven, Hr. Kammerjunkeren!

Garbitz (sagte til Mathilde).

Forbandet godt — kun lidt for spidst — mere Hjærtelighed i Tonen! (højt.) Naa Løjtnant? De véd nok ikke, hvad De skal svare? — De tier og samtykker? —

Brun.

Med Henrykkelse!

Garbitz.

Godt, se nu at De selv finder Ord til at ud-

trykke denne Henrykkelse. Jeg kan desværre ikke længer have den Fornøjelse at tale for Dem, jeg maa skrive et meget vigtigt Brev, som ikke taaler Opsættelse! (afsides). Det er en Rapport til Baronessen om Hr. Løjtenantens Afstraffelse. (højt). De tillader, at jeg gaar ind paa Kontoret saa længe! (sagte til Mathilde.) Lad mig nu se, at De er dygtig koket!

Mathilde (sagte).

Jeg skal gøre mit Bedste.

Garbitz (sagte til Brun).

Skyd nu Hjærtet op i Livet, og sig hende noget Smukt! De staar jo, som om De havde tabt baade Næse og Mund.

Brun (sagte).

Jeg skal gøre mit Bedste.

Garbitz (til Mathilde).

Og fremfor Alt: Ikke Hænderne i Lommen! Og tag Dem endelig i Agt for at bande! —

(gaar).

Ottende Scene.

Brun. Mathilde.

Brun.

Endelig! —

Mathilde.

Ja — endelig! — Jeg havde aldeles opgivet Haabet om at se Hr. Løjtnanten mere.

Brun.

Frøken! De véd ikke, hvorledes jeg har tilbragt de sidste tre Maaneder!

Mathilde.

Nej! — Jeg véd kun, at Dagen efter den store Kanefart til Bellevue . . .

Brun.

Paa hvilken jeg var saa lykkelig . . .

Mathilde.

At blive afbrudt midt i et poetisk Udbrud . . .

Brun (bedende).

Frøken! —

Mathilde.

Dagen efter var De forsvunden — Rygtet gik, at De var rejst til Sverrig.

Brun.

Efter Ordre af Krigsministeren.

Mathilde.

Den stakkels Krigsminister! Han faar mange Synder paa sin Samvittighed.

Brun.

Skrive til Dem turde jeg jo ikke —

Mathilde.

Nej! — Og personlig sige Farvel til os, fik De ikke Tid til, det forstaar jeg meget godt. De var tre Maaneder i Sverrig? —

Brun.

Nej, kun én. De to har jeg maattet tilbringe i Jylland.

Mathilde.

Ogsaa efter Ordre af Krigsministeren? —

Brun.

Ti Gange værre, Frøken! Efter Ordre af min Onkel. Jeg var kommanderet derover paa Frieri.

Mathilde.

Ah, saa tør man maaske gratulere! —

Brun.

Jeg takker! — Frieriet lykkedes efter Ønske. Jeg fik en Kurv.

Mathilde (med hyklet Medynk).

Er det muligt!

Brun.

Og nu kommer jeg tilbage til Dem, Frøken —

Mathilde (leende).

For at fortsætte den smukke Tale, hvori De blev afbrudt paa Kanefarten — og gentage for mig, hvad De forgæves har forsikkret den jydske Dame. De er mageløs oprigtig.

Brun.

Frøken! De mishandler mig! Hele min Fremtid er afhængig af min Onkel, den gamle Kammerherre, og Betingelsen for, at jeg skulde blive hans

Arving var, at jeg giftede mig med en ung Pige, et Slags Adoptivdatter af ham. Heldigvis havde dog hun ogsaa et Ord at sige, og det blev Nej. Jeg forsikkrer, at jeg har gjort det Utrolige for at opnaa denne Lykke.

Mathilde.

Det følger af sig selv! Hvorledes kunde ellers en Dame gøre noget saa Utroligt som at give Dem en Kurv.

Brun.

Ja, De spotter, men havde Himlen ikke sendt en theologisk Kandidat til min Assistance, saa havde jeg maaske endda manglet Mod til at vove Æventyret.

Mathilde.

Han friede altsaa for Dem?

Brun.

Nej, han friede for sig selv — han deklamerede for min Kusine — og han gav mig en saadan Præsteattest, som man kun kan faa hos en Rival. Da jeg friede, var de allerede hemmelig forlovede. Jeg fik min Kurv, og herfned var Alt arrangeret paa den skønneste Maade. Nu er jeg let om Hjærtet — jeg er rig — jeg er lykkelig — — hvis De vil, at jeg skal være det?

Mathilde.

Véd De, hvem den Herre er, der har introduceret Dem her i Huset?

Brun.

Kammerjunker Garbitz? — »Geniet fra Odsherred«?

Mathilde.

Véd De, hvorfor han har forladt Odsherred og gjort denne lange Rejse?

Brun.

For at arrangere en eller anden Privatforestilling — antager jeg.

Mathilde (smilende).

Det har han maaske ogsaa betænkt — (alvorlig). men hans egentlige Ærinde er at fri til mig — og saa vidt jeg véd, har han min Faders Samtykke — maaske endogsaa hans Løfte.

Brun.

Meningen er altsaa, at jeg skal slaa ham ihjel?

Mathilde.

Det er i al Fald ikke min Mening, — og hans er det vist endnu mindre.

Brun.

Men det er min Mening, og jeg skal vide at gøre min Mening gældende.

Mathilde.

Er det en Udfordring? — Jeg tager imod den. Min Mening er, at De bør forholde Dem aldeles rolig, finde Dem i Alt og lade Skæbnen raade.

Brun.

Skæbnen? Ja, hvem er Skæbnen?

Mathilde.

Det er Kammerjunkeren, og min Fader og til Dels mig.

Sang Nr. 6.

Brun.

Hvilket Raad! »Lad Skæbnen raade! —«
Ak, hvad kan jeg stole paa?
Deres Svar er jo en Gaade —
Hvordan tør jeg den forstaa? —

Mathilde.

Lyd mit Raad: Lad Skæbnen raade!
Trygt paa den De lide maa.
Er mit Svar endnu en Gaade,
Siden vil De mig forstaa.

De skal tie, De skal lide
Deres Straf, og gøre Bod,
Naar det er paa Tide
Faar De Alt at vide —
Husk, at Taalmod er det største Mod!

Brun.

Nu, saa flygte hver en Skygge!
Jeg vil møde Alt med Ro.
Vær min Skæbne, vær min Lykke,
Vær mit Haab og vær min Tro!

Begge.

Vi vil sejro, frygt kun ikke,
Vi tør byde Verden Trods!
Klart mig siger disse Blikke:
Elskovs Gud beskytter os.

Brun (med Varme).

Saa havde De dog forstaaet mig!

Mathilde (halv fortrædelig).

Ja, jeg forstaar Alt, men De vil Ingenting forstaa.

Brun (som før).

Jo, jeg har forstaaet . . .

Mathilde.

At De »slet ikke har forstaaet Noget!« — Kan De da ikke forstaa det?

Niende Scene.

Garbitz. De Forrige.

Garbitz.

Hvad hører jeg Løjtnant? Er De indskrænket? Fy-y! Det sømmer sig ikke for en Løjtnant. Og jeg, som trode, at De var det gode Hoved ved Korpset!

Brun (sagte til Garbitz).

Lad os tale alvorligt et Øjeblik! Her er Meget, som jeg ikke forstaar. De forsikrede mig før, at De ikke vilde staa min Lykke i Vejen . . .

Garbitz.

Hos denne unge Dame — det gentager jeg. Er De bleven forelsket i hende?

Brun.

Ja!

Garbitz.

Allerede! Det gik rask.

Brun.

Endnu en Gang, Hr. Kammerjunker: Er vi Rivaler eller ikke?

Garbitz.

Endnu en Gang, Hr. Løjtnant: Jeg vil aldeles ikke staa Deres Lykke i Vejen. Vil De fri til hende — Vær saa god!

Brun.

Ja, det er ikke nok.

Garbitz.

Hvad Fanden forlanger De da? Skal jeg maaske fri for Dem? — Lad gaa! — Jeg er til Tjeneste.

Brun.

Er det Deres Alvor?

Garbitz.

Ja, Gu er det saa!

Brun.

Nu vel! — Jeg tager Dem paa Ordet.

Garbitz.

Og De bliver ikke vred paa mig, hvis hun siger Ja? — De vil ikke lade det gaa ud over mig, hvis De siden skulde fortryde Partiet? — Det giver De mig Deres Ord paa?

Brun.

Mit Æresord. (afsides) Han er bleven gal!

Garbitz.

Godt! — (rømmer sig og træder hen til Mathilde).

Sang Nr. 7.

1.

Ak Frøken, kast et venligt Blik herhen,
Og laan min bange Bøn et naadigt Øre!
(Det kalder jeg en dramatisk Situation!)
Som Troubadur jeg møder for min Ven,
Og tolker Dem hans Kval.

Mathilde.

Naa lad mig høre!

Garbitz.

Han kom og saa' . . .
(Hænderne af Lommen!)
. . . og ved det første Blik
:,: Et Banesaar den tappre Løjtnant fik. :,:

2.

Dybt i hans Bryst sin Pil Gud Amor skød,
Den traf hans varme, ædle, unge Hjærte.
Der staar han bleg
(Lad være at le!)
og venter paa sin Død,
I Fald De ikke røres ved hans Smærte.
(Aa, hvad er nu det for Noget!)
Sig blot et Ja, da læges fluks hans Saar —
:,: Sig Nej — og fluks hans sidste Time slaar :,:

3.

Mathilde.

Jeg kan, jeg vil ej volde Nogens Død
Men ak, hvad skal en stakkels Pige svare!

Garbitz.

(Bravo!).

Mathilde.

I Fald min Fader . . .

Garbitz.

Det har ingen Nød,
Stol De paa mig, den Sag skal jeg nok klare!

Mathilde.

Paa Deres Ord — Nuvel! — Her er min Haand!

Garbitz.

(trykker Brun i Knæ og udstrækker Hænderne over Gruppen).

:,: Se saa! Tableau! — Her staar den gode Aand. :,:

Naa! Er det ikke godt arrangeret? — Sikken en Gruppe: Elsker og Elskerinde og den opoffrende Ven, der som en beskyttende Genius holder sin Haand over det lykkelige Par — korrekt. Slutningstableau til femte Akt!

Mathilde.

Og dog er vi kun færdige med den første. I anden Akt vil der vist blive glimrende Scener for Komikeren.

Garbitz.

Ja, hvem er Komikeren? Jeg véd det.

Mathilde.

Jeg ogsaa!

Brun.

Jeg med!

(Vognrummel),

Mathilde (afsides ved Vinduet).

Dér kommer jo Fader tilbage! — (højt). Dér har vi Hr. Krigsraaden.

(løber ud).

Brun.

Hvordan skal jeg takke Dem, kære Kammerjunker . . .

Garbitz.

Det kommer vi altid ud af! — Naar Alt kommer til Alt, har jeg ikke gjort Andet, end hvad jeg var Dem skyldig. (afsides). Nu maa jeg skynde mig at indvie Starup i det Hele . . . eller — Hahaha! Forviklingen bliver endnu stærkere, naar han ikke aner Noget — Han skal ikke faa et Ord at vide — det vil give en meget mere naturlig og pikant Opløsning.

Tiende Scene.

Krigsraaden. Brun. Garbitz.

Krigsraaden.

Ih, god Dag, god Dag, kære Garbitz! Velkommen herud! — Ser Du, hvad jeg har gjort alene for Din Skyld? — Jeg gav Mødet en god Dag og vendte om paa Halvvejen.

Garbitz.

Og Din Datter?

Krigsraaden (sagte).

Gamle forliebte Nar! — Lad mig dog komme ind ad Døren, førend han begynder paa de Forhandlinger!

Garbitz (afsides).

Ah, hun gor Toilette! — Det første Indtryk! — — Naa, det er jo rimeligt. (højt). Maa jeg forestille Dig en Ven, der har været saa god at opsøge mig indenfor Dine Enemærker, Hr. Løjtnant Brun!

Krigsraaden.

Løjtnant Brun? — Dog vel aldrig en Søn af min gamle Ven Majoren?

Brun.

Jo, Hr. Krigsraad! — Jeg har mange Gange hørt min Fader nævne Dem, som en af hans kæreste Ungdomsvenner.

Krigsraaden.

Det var en Hædersmand, den salig Sjæl! Herregud! Jeg husker ham endnu saa tydelig den Gang, da han var paa Deres Alder og Løjtnant lige som De. Det er som jeg ser ham lyslevende for mig, naar jeg ret betragter Dem. Naa, velkommen, hjærtelig velkommen! Det var da en lykkelig Hændelse, som førte Dem herud?

Brun.

Oprigtig talt: Det var ikke en Hændelse. Deres venlige Modtagelse giver mig Mod til straks at betro Dem Alt.

Krigsraaden.

Ret saa! De kan stole paa, at den gamle Major har efterladt Dem en stor Arv i mit Venskab. Naa, hvad ligger Dem saa paa Hjærtet?

Brun.

For et halvt Aar siden var jeg saa lykkelig at se Frøken Mathilde hos Deres Svoger i København. For tre Maaneder siden mødtes vi atter — og i Dag . . .

Krigsraaden.

I Dag?

Brun.

Kommer jeg for at anholde om hendes Haand.

Garbitz (afsides).

Nu skal vi høre Løjer! —

Krigsraaden.

Men, kære Garbitz? Hvad skal det betyde? Begriber Du det?

Garbitz (polidsk).

Aa jo! —

Krigsraaden.

Han kommer for . . .

Garbitz.

At fri til en ung Dame her i Huset, som har gjort et uudsletteligt Indtryk paa hans Hjærte.

Krigsraaden.

Og Du introducerer ham.

Garbitz.

Som en prægtig Fyr, af hvem Du vil have megen Fornøjelse. Du kan uden Videre gaa ind paa hans Forlangende.

Krigsraaden.

Jeg er som falden ned fra Skyerne.

Brun.

Hvad min Formue og mine Fremtidsudsigter angaar . . .

Garbitz.

Saa er Alt i Orden til Brylluppet. Jeg talte forleden med den gamle Kammerherre: Han efterlader ham hele Godset.

Krigsraaden (forvirret).

I den Henseende har jeg ingen Betænkeligheder, og Deres Tilbud er ganske vist en Ære baade for mig og min Datter, men . . . men Pigen har sin frie Villie og . . . og jeg frygter . . .

Brun.

O, Hr. Krigsraad! saa har jeg Intet at frygte. Hun har tilstaaet mig, at min Kærlighed er gengældt.

Krigsraaden.

Har Mathilde?

Brun.

Ja! Takket være Hr. Kammerjunkerens venlige Bistand.

Krigsraaden.

Hans Bistand!

Brun.

Ja! Det er ham alene, jeg kan takke for Visheden om min Lykke.

Krigsraaden.

Nej, Dette er til at blive gal over. Jeg maa have fat i Mathilde.

Garbitz (afsides henrykt).

Det er mageløst — det er virkelig til at blive gal over! — Nu kommer Frøkenen ind — De vil ikke kjendes ved hinanden — Hun, han og den Gamle! Alle Tre er lige forvirrede. Jeg maa i Hast give min lille Student lidt Instruktion til næste Akt. (ud af Baggrunden.)

Ellevte Scene.

Krigsraaden. Brun — strax efter **Carl.**

Krigsraaden (der har talt sagte med Brun.)

Men er De ogsaa ganske vis paa, at han er ved sine fulde Fem?

Brun.

Ja! Han har i det Mindste gjort Alt, hvad der stod i hans Magt, for at fremme min Lykke, og det finder jeg naturligvis meget fornuftigt.

Krigsraaden

(ryster paa Hovedet og promenerer tavs frem og tilbage).

Det maa være en Misforstaaelse. Det er umuligt Andet! —

(Carl kommer ind).

Vil Du have den Godhed at sige mig, hvad her er foregaaet! Løjtnant Brun fortæller mig, at Kammerjunkeren har været saa god foreløbig at forlove ham med Mathilde, og nu beder man om mit Samtykke til Forlovelsen.

Carl.

Har han forlovet Dem? — Det var dog at drive Spøgen vel vidt.

Brun.

Spøgen? Hvad mener De?

Carl.

Det Hele er jo en Komedie —

Brun og Krigsraaden.

Hvad for Noget! Hvad siger De?

Carl.

I dette Øjeblik gik han forbi mig ude paa Gangen — han vilde tale med Mathilde. — »Jeg haaber« — sagde han — »at hun skal blive til-

freds med den Forestilling, jeg har arrangeret i Anledning af vor Forlovelse!« — Der falder mig Noget ind! Han maa have kendt Mathilde.

Brun (uden at forstaa ham).

Ja vist kender han hende.

Carl.

Eller skulde han have gravet en Grav for Løjtnanten og selv være falden i den?

Krigsraaden.

Hvor er Mathilde?

Carl.

Hun er inde i Dit Værelse. Hun bad mig netop sige Dig, at hun vilde vente dér inde for at tale med Dig, førend vi samles ved Kaffebordet nede i Havestuen.

Krigsraaden.

Kom, Hr. Løjtnant! Vi maa have Rede paa den Sag.

Tolvte Scene.

Carl — straks efter **Garbitz**.

Carl.

Hvis han virkelig havde opdaget, at Fætter Mathis og Mathilde var en og samme Person — — og det bliver mere og mere sandsynligt, jo længere jeg tænker derover — Det Forslag, at hun skulde klæde sig ud som Dame, var mig straks mistænkeligt —

Garbitz.

Puh! — Jeg har løbet hele Haven om for at opsøge Deres Fætter — Hør, det er en stor Skælmsmester.

Carl (inkvirerende).

Hr. Kammerjunker! — De kom jo for at fri til min Søster?

Garbitz (forundret).

Ja!

Carl.

Den Plan har De altsaa opgivet?

Garbitz.

Jeg? — Nej, paa ingen Maade!

Carl.

De har set min Søster før?

Garbitz.

Ja-a! Jeg saa hende for tre, fire Aar siden hos Professor Thorkildsens, hvor hun var i Pension tillige med min Niece og tre, fire andre Smaapiger.

Carl.

Og De husker hende fra den Tid?

Garbitz (afsides).

Hvad Fanden mener han med den Eksamen! (højt). Naturligvis! (afsides). Det forekommer mig i det Mindste.

Carl.

Var det da allerede den Gang, hun vandt Deres Hjærte?

Garbitz.

Til Dels! — Men ganske ærligt: Min Begejstring daterer sig nærmest fra et Referat om en lille Privatforestilling, hvorved en af mine Venner havde havt Lejlighed til at beundre hendes mageløse dramatiske Talenter.

Carl.

Ah! — (med hyklet Gemytlighed). De fik altsaa Lyst til at se hende spille Komedie?

Garbitz (gemytlig).

Ja! — og til selv at spille med.

Carl (alvorlig).

Ja saa! — Hør nu, Hr. Kammerjunker! Jeg vidste nok, at De var bidt af en gal Skuespiller, men at De under Deres Paroxysmer kunde opføre Dem saa taktløst, som De har gjort i Dag, det trode jeg dog ikke.

Garbitz (forbavset).

Men forklar mig . . .

Carl.

Nej, det er Dem, der skal give Forklaringer, og bliver De ikke tilfredsstillende, saa resikerer De at jeg kurerer Deres Theatergalskab ved en Aareladning! — De véd, at jeg er Doktor.

Garbitz.

Men kære . . .

Carl.

I Havestuen, om De behager!

(gaar).

Garbitz.

Det lød næsten som en Udfordring! Skulde han have lært at fægte i Paris? — Her ligger to Fleuretter . . . Aa, Pokker heller! Nu om Stunder duellerer man ikke paa Herregaardene i Sælland.

Trettende Scene.

Brun. Garbitz.

Brun (mørk).

Hr. Kammerjunker!

Garbitz.

Saa, nu er han ogsaa bleven højtidelig.

Brun.

Er det virkelig Deres Mening at gøre Fordring paa Frøken Starups Haand, efter hvad der er passeret?

Garbitz.

Ja-a! Jeg indser ikke, hvad der skulde forhindre mig derfra! —

Brun.

Ikke? — Det gør mig ondt for Dem! Jeg trode dog, at De var en Mand af Ære.

Garbitz.

Hr. Løjtnant!

Brun.

De er i alt Fald en Mand af Adel, og naar jeg kræver Dem til Regnskab for Deres Lapserier, haaber jeg, at De vil huske, hvad De skylder Deres Navn, om De endogsaa har glemt, hvad De skylder Deres Ord.

Garbitz.

Hr. Løjtnant von Brun! Skal det være en Udfordring?

Brun.

Hr. Kammerjunker von Garbitz! — Vi tales ved i Havestuen. (gaar).

Garbitz.

Det var En til! Og han var vred for Alvor, kunde jeg forstaa. Heh! — At disse Mennesker nu ikke vil høre et fornuftigt Ord . . .

Fjortende Scene.

Krigsraaden. Garbitz.

Krigsraaden

(har med Hænderne i Lommen stillet sig ligeoverfor Garbitz).

Hr. Kammerjunker!

Garbitz (vender sig).

Naa! —

Krigsraaden
(betragter ham tavs, gaar nogle Skridt tilbage, træder atter frem og indtager sin forrige Stilling).

Jeg véd Alt! —

Garbitz.

Det glæder mig. Du er da en Mand, der kan forstaae Spøg.

Krigsraaden.

Aa ja! — (efter en lille Pavse). Skal jeg sige Dig Noget, Garbitz! — Du har baaret Dig ad som en Abekat — Jeg sagde: som en Abekat! — og det skal Du have Din vel fortjente Straf for. Kom lidt ned i Havestuen. (gaar).

Garbitz.

I Havestuen, i Havestuen! I de franske Dramer hedder det »I Boulogneskoven!« Her er man nok bleven enig om at forlægge Katastroferne til Havestuen. — Ja, overlever jeg dette Æventyr, saa skal jeg dog raade Enhver, der rejser herud i Egnen, til at tegne sig for en klækkelig Livsassurance — for det lader til at være en god Spekulation.

Femtende Scene.

Mathilde. Garbitz.

Mathilde (barsk).

Hr. Kammerjunker!

Garbitz.

Er der Fler endnu? — Naa, det er Dem,

min Ven! — Hør, vi faar nok Glæde af vor Komedie. Den tegner stærkt til at blive et Sørgespil.

Mathilde.

Den kan blive det. — Er det sandt, at De vil gifte Dem med Krigsraadens Datter?

Garbitz.

Ja, sandt er det rigtig nok, men nu kan det have sine Vanskeligheder.

Mathilde.

Sig Umuligheder! — Hun bliver aldrig Deres!

Garbitz.

Ikke det!

Mathilde.

Ikke saalænge der flyder en Draabe Blod i mine Aarer! — Det vil jeg lade Dem vide.

Garbitz.

Tak skal De ha'! Det var en meget interessant Oplysning. De agter maaske at forlove Dem . . .

Mathilde.

Jeg er forlovet.

Garbitz.

Nej virkelig! Saa skal De vel snart konfirmeres?

Mathilde.

Min Herre! Denne Fornærmelse skal De staa mig til Ansvar for.

Garbitz.

Nej, nu bliver det sku for galt! — Han med! En Pog paa to Alen!

Mathilde.

Siden vi taler om Alenmaal: Vil De have Deres Diameter opmaalt med Sabel eller Kaarde? — De har Valget. Lad os saa gaa ned i Havestuen!

Garbitz (gaar foran og lukker Dørene).

Nej, der staar allerede Tre nede og venter. Men trænger De saa haardt til en lille Lektion, saa kan De jo faa den paa Stedet, sér jeg.

(tager Fleuretterne).

Mathilde (afsides).

Aa, hvad gør jeg nu!

Garbitz.

Der! (kaster den ene Fleuret hen til hende).

Mathilde (afsides).

De to Døre har han lukket! Gid jeg blot var vel ude af den tredie!

Garbitz.

Naa! *En garde!* —

Mathilde (skelende til Døren).

De tror dog vel aldrig, at jeg er bange?

Garbitz (stamper).

En garde! siger jeg!

Mathilde.

Ja, jeg hører det nok, og De siger det saa nær som muligt ved det aabne Vindue. De har vist ikke Noget imod, at man hører det nede i Gaarden . . .

Garbitz
(vender sig og lukker Vinduet).

Mathilde
(aabner Døren for at smutte ud — i det Samme træder Jomfruen ind).

Sextende Scene.

De Forrige. Jomfruen.

Jomfruen (sagte til Mathilde).

De venter paa Frøkenen dernede.

Mathilde.

Godt, saa tag denne!
(rækker hende Fleuretten og smutter ud.)

Jomfruen.

Hvad skal jeg med den!

Garbitz.

Naa! *En garde* for Fanden!
(lægger ud).

Jomfruen.

Naa! Se Dem dog for!

Garbitz.

Hvad er det for Trolddomskunster — er der

gaaet tyve Aar, mens jeg vendte mig. — — O, den Kujon! Han er løben sin Vej —

Jomfruen.

Ja, nu synes jeg saamænd ogsaa, at det kunde være nok med den Komedie.

Garbitz.

Komedie? — Hvad mener De?

Jomfruen.

Jeg mener naturligvis de Uglspilstreger, som Frøkenen har hittet paa.

Garbitz.

Frøkenen! Er det muligt? — Elskværdige Duenna . . .

Jomfruen.

Jeg maa bede Dem huske paa, at jeg ikke er med i Komedien.

Garbitz (efter en kort Grublen).

Hør! — Jeg har været indskrænket!

Jomfruen.

Det er nok muligt, Hr. Kammerjunker!

Garbitz.

Luk kun Dørene op — og gem disse uskyldige Vaaben! Alting er mig klart. Fætteren har sladdret til Frøkenen, og Frøkenen har faaet de Andre til at lade, som om de var rasende, men de skal ikke narre mig. —

Syttende Scene.

Mathilde. Brun. Krigsraaden. Carl. De Forrige.

Slutningssang.

1.

Garbitz.

Hvad ser jeg!

Mathilde.

Her er jeg med tvende Sekundanter —

Carl.

Og her har De Lægen, saa er jo Alt korrekt.

Garbitz.

De har min Respekt, mine Herrer Duellanter:
Et saadant Ensemble gør mageløs Effekt.
(til Brun) Dem vil jeg strax som Elsker engagere —
Dig (Krigsr.) som Pére noble — Dem (Math.) som Bonvivant.

Carl.

Og mig da?

Garbitz.

Som Helt! — De kan Alle prætendere
At kaldes Aktører af allerførste Rang! —

Det er mig en sand Ære at have dirigeret en saa udmærket Samling af dramatiske Kunstnere.

Brun.

De véd altsaa . . .

Garbitz.

Tror De, at jeg, gamle Teatermand, et Øjeblik har ladet mig føre bag Lyset! —

Brun.

Ja, jeg vil ærlig tilstaa Dem, at jeg først i dette Øjeblik har faaet Nøglen til Intrigen —

Garbitz.

Men jeg kan dokumentere, at jeg har baade lagt Planen og forudset Udfaldet. Vil De høre min Rapport til Baronessen? (læser).

Endelig har jeg faaet Hævn over Løjtnant Brun. Jeg har overtalt en Fætter til Frøken Starup til at modtage ham i Damekostume, og den ulykkelige Løjtnant er øjeblikkelig bleven saa forelsket, at han rimeligvis vil fri inden Aften . . .«

Ja, Resten interesserer Dem ikke.

Brun.

Nej, den har jeg. Nu skal De høre min Rapport til Baronen. (lader som han læser).

»Den stakkels Kammerjunker er atter bleven mystificeret. Frøken Starup modtog ham i Herredragt, og da han, som bekjendt, har en ulykkelig Tilbøjelighed til at arrangere Privatforestillinger, hvor han kommer hen, fik han det Indfald at overtale hende til at modtage mig forklædt som Dame — Enden paa Stykket blev, at han friede for mig, og at Krigsraaden i dette Øjeblik har deklareret vor Forlovelse.«

Garbitz.

Hvad behager? — Forlovelse? — deklareret? — Naar er det sket? —

Krigsraaden.

Ih nu! Det var jo derfor, jeg bad Dig komme ned i Havestuen.

Garbitz (til Mathilde).

Saa De er altsaa ingen rigtig Fætter — De er den virkelige — rigtige — Frøken Mathilde? — Jeg staar som forstenet! (rasende). Hr. Løjtnant, Hr. Krigsraad, Hr. Doktor! — Nu er det mig, som maa bede Dem følge mig ned i Havestuen.

Krigsraaden.

Det har vi netop betænkt. Kaffen venter dernede.

Mathilde.

Hr. Kammerjunker! Husk, at det er Dem selv, der har opfundet den hele Intrige. De har digtet Stykket og uddelt Rollerne, vi Andre har jo kun været Deres lydige Elever. Vil De nu bebrejde os, at vi har fulgt Deres Instruktion?

Carl.

Det Hele er jo dog kun en Privatforestilling.

Brun.

Og af Taknemmelighed for den gode Rolle, De gav mig, lover jeg Dem helligt: aldrig at levere nogen Anmeldelse af Stykket hverken til Baronen eller til Bladene.

Garbitz

(river resigneret sit Brev i Stykker).

Godt, saa skal jeg heller ikke lade mit Referat komme videre. — Det er i Grunden haardt, for

2.

Intrigen var prægtig!

Krigsraaden.

Ja, det skal jeg erkende.

Mathilde.

Og Spillet, det kan De dog ikke klage paa.

Brun.

Og Stykket, det fik jo den allerbedste Ende.

Carl.

Og Bifald, det faar De, det har De.

Garbitz.

Naa, lad gaa!

(til Publicum).

Vel er det haardt, naar Den, der arrangerer
Alting saa smukt, kun høster Skam og Spot,
Men det er min Trøst, at naar De kun applauderer
»Geniet fra Odsherred«, saa er Alting godt!

Alle.

Vel er det haardt o. s. v.

Notitser.

Melodierne er:

Nr. 1. »Komme hvo, som komme kan«.
— 2. »Besenbinders Tochter«.
— 3. Romance af »Altfor smuk« (Lumbye).
— 4. Thema af Pantominen »Harlequin Statue«.
— 5. »Storm och bøljor« (Fredm. Ep.)
— 6. Duettino af Saloman.
— 7. »Der Troubadour« (Schubert).
— 8. Les chevilles de maitre Adam (Laborde).

Intrigen er laant fra en ældre fransk Vaudeville »le comedien de salon« af Rochefort. Af Dialogen og Coupletterne i dette Stykke er derimod saa godt som Intet benyttet i »Geniet fra Odsherred«.

Stykket blev opført første Gang paa Casino den 5te Mai 1859.

En glædelig Fastelavn.

Farce med Sang i 1 Akt.

Personer.

Alfred Bekker, ung Musiker.
Helene, hans Kæreste.
Assessor **Laxmand**.
Fru **Laxmand**.
Vinhandler **Kranich**.
Fru **Kranich**.
Carl Hamster, Maler.
Madam **Madsen**.

Handlingen foregaar i København paa Fastelavns Mandag.

(Scenen forestiller et Kvistkammer. Til Højre for Tilskuerne et rundt Bord (Spisebordet), længere tilbage en Dør (til Sovekammeret). Til Venstre et practikabelt Vindue — længere tilbage en Dør (til Køkkenet), mellem disse et Bord (Skrivebordet) og bag dette paa Væggen en Knagerække. Midt i Baggrunden en Dør (Hovedindgangen), til Højre for samme et Fortepiano, til Venstre en Stol og et Skab).

Første Scene.

Mad. Madsen fejer og rømmer op i Værelset. Hun bærer Bondehue og taler sællandsk.

Sang Nr. 1.

1.

Og Ridderen var nu saa from og saa mild
Og dertil saa hjærtensgod.
Ret aldrig saa havde han Hjærte til
At gøre en Kat imod.
Hija og haahaa!
Altid skal det gaa
Ud over de Fromme.

2.

Og Fruen var lige saa mild og saa from,
Det kan I nu tro eller ej —
Men hvad det saa var, som de bad hende om,
Saa kunde hun ej sige Nej.
Hija og Haahaa!
Altid skal det gaa
Ud over de Fromme.

2.

Saa var det en Aften . . . (det banker).
Værsgo! —

Anden Scene.

Laxmand. Mad. Madsen.

Laxmand.

Bor her ikke en — en Musiker eller Musiklærer, hvad han kalder sig — en ung Mand, som hedder Bekker?

Mad. Madsen.

Jo, her gør. Værs'go og sid ned! Jeg tænker han kommer snart.

Laxmand.

De er maaske hans Værtinde?

Mad. Madsen.

Værtinde — jeg? — Det var inte saa vel! Nej, jeg kommer her bare for at rømme op og gøre rent. Hans Værtinde — Gud bevares! — det er saamænd en ganske anderledes Dame.

Laxmand
(har sat sig til at blade i et Partitur, som han har medbragt).

Saa-aa?

Mad. Madsen.

Ja, det er jo denne hersens kunstige Fru Kranich.

Laxmand (som før.)

Hm-m!

Mad. Madsen.

Hende, som er gift med den tydske Vintapper, der har købt Stedet. Ham kender Herren vist! Det er ham, som de kalder »den gale Kranich«. Ja, det er nu for Resten en Skam, for han er slet ikke en Smule mere gal, end Konen. De har det hver paa sin Maade: Han tar jo nok en Gang imellem paa Vej, saa man kan tro baade det Ene og det Andet — men Fruen kan ogsaa faa Indfald — det skal jeg love for. De tror det maaske inte, men det gaar saa vidt med hende, at forleden vilde hun holde Bal om Formiddagen. Jeg véd inte hvad De synes! Og saa maler hun, og saa rider hun — og saa skriver hun Bøger ligesom et rigtigt Mandfolk. Nu begynder da ogsaa Folk at blive lidt bange for hende. Der er hendes egen kødelige Søster Fru Laxmand, hun har ikke faaet Lov at sætte sin Fod her i Huset — det har hendes Mand forbudt.

Laxmand.

Ja saa — hvor har De det fra?

Mad. Madsen.

Jeg — jo — Ja, Gud bevare min Mund! Jeg siger kun, hvad jeg har hørt. Kanske Herren er en Bekendt af Fru Kranich.

Laxmand.

Ja-a . . .

Mad. Madsen.

Naa ja, jeg skal saamænd ikke sige hende noget Ondt paa, for hun er en meget honnet Kone — det véd Gud hun er — og Fejlen kan gerne ligge hos Assessorens, for der skal nok Manden være saadan lidt forkert.

Laxmand (rejser sig).

Tak Madam!

Mad. Madsen.

Gud! — De kender kanske ogsaa Assessor Laxmand?

Laxmand.

Ja lidt. — Det er mig selv.

Mad. Madsen.

Er det Herren selv? O, Gud bedre mig! Ja, jeg siger jo kun, hvad jeg har hørt — og det er ellers inte min Fejl at snakke over mig.

Laxmand.

Nej, jeg mærker det. Men hør nu! Det er Fastelavnsmandag i Dag, og de unge Konstnere holder Karneval i Aften. Véd De om Bekker skal med?

Mad. Madsen.

Bekker? — Nej, det skal han rigtig nok inte. Det er hans Geburtsdag i Dag — og han skal ha' Fremmede. Ja, der skulde nok egentlig Ingen vide det — men det kommer jo heller ikke ud mellem Folk, fordi jeg fortæller det til Hr. Assessoren. Bekker er saadan gode Venner med en lille Pige, som ogsaa bor her oppe paa Kvisten — og i Aften, naar hendes Moder er ude at klæde nogle Frøkener paa til Carnevalet, saa kan det jo nok være, at den lille Helene og Bekker . . .

Laxmand.

Naa-aa! — Naa-aa!

Mad. Madsen.

Nej — nej — nej, det maa De slet inte tro! Det er en meget anstændig Pige. Hun syer for Folk — og Bekker gør hende saamænd ingen Fortræd. Han er inte af den Slags. Jeg har nu kommet til ham i over et halvt Aar, men han har aldrig saa meget som — Nej, ham svarer jeg for.

Laxmand.

Naa, ja ja! — — Tror De, at han kommer snart?

Mad. Madsen.

Ja, jeg venter ham hvert Øjeblik, for han havde sin Borgeruniform paa, da han gik — og i den bliver han vel inte ude længere, end det

er nødvendigt. I Morges var her just en anden ung Herre, som de ogsaa har taget til Bombardér ved Borgerskabet, og han bad Bekker at møde for sig, og hvor nødig han vilde, saa maatte han jo til det, for han kan nu en Gang ikke sige Nej.

Tredie Scene.

De Forrige. Alfred i Borgeruniform. I den ene Haand holder han et Tørklæde, hvori en lille Kransekage paa en Tallerken, i den anden en Vinflaske; under Armen har han Pakker og en Paraply).

Alfred (kommer lystigt ind, uden at bemærke de Andre).

1.

Naa, Gud ske Lov,
Saa kom jeg dog
I god Behold tilbage —
Med herligt Bytte drage
Vi hjem fra Hildurs Leg.
(pakker op).
Se her er fin
Maderavin
Og her er Krandsekage —
Gudsdød, hvor det skal smage!
Og her er Flæskesteg! —
(tager to knækkede Lys frem).
Og her er Lys! — Aa fy — det kan
Man kalde for Malheur!
Og her har vi en And —
Gid den nu var mør!

2.

(tømmer Lommerne).
Og The er her —
Og Sukker der —

Og her er Gravenstener,
Som duer — Jo, jeg mener,
At jeg kan være kry! —
(hænger Sablen op).
Hæng Du nu der,
Mit gode Sværd,
Og hvil Dig efter Striden!
Og hæng Du her ved Siden,
Min gode Paraply! —

Md. Madsen.

Hr. Bekker!

Alfred.

Ih, God Aften, Madam Madsen!
(vender sig pludselig til Laxmand).
O, jeg be'r!

Laxmand.

God Aften! —

Alfred (tager Chacoten af og hilser).
Hr. Assessor!

Laxmand.

Hr. Bombardér!

De kommer nok hjem fra en Razzia, lille Bekker?

Alfred.

Nej, Hr. Assessor! — Jeg har været henne hos min Kaptajn for at opfylde mine Borgerpligter, eller rettere sagt, en af mine Venners — han var nemlig forhindret i at opfylde dem selv, for han skulde være med at slaa Katten af Tønden.

Laxmand.

Naa-aa! Ja, det er lovligt Forfald — og saa gjorde De ham den Tjeneste at være hans Stedfortræder. Det var smukt gjort af Dem, lille Bekker. — De er et grundskikkeligt Menneske, det har jeg altid sagt om Dem. Jeg kommer ogsaa for at bede Dem gøre mig en Tjeneste. — Ja, jeg skal siden sige Dem, hvad det gælder.

Mad. Madsen.

Hr. Assessoren behøver saamænd ikke at genere sig for mig — for hvordan jeg kan tie med hvad jeg hører . . .

Alfred.

Det er der Ingen, som véd. Men gaa kun alligevel, Madam Madsen, for en Sikkerheds Skyld!

Fjerde Scene.

Alfred. Laxmand.

Nu er vi uforstyrrede, Hr. Assessor!

Laxmand.

Godt, min kære Bekker! — Jeg kommer, som sagt, for at bede Dem gøre mig en lille Tjeneste. — De véd, at jeg er en Smule Komponist.

Alfred.

Ja! (med et Suk, afsides). Nu er det galt igen — Han har bestemt lavet en ny Sørgemarsch — i Anledning af en eller anden Gulddaase . . .

Laxmand.

Hidtil har jeg indskrænket mig til at komponere de Smaating, som De har været saa god at gjennemse . . .

Alfred (afsides).

Det vil sige omarbejde fra Først til Sidst.

Laxmand.

Men nu vil jeg forbavse Dem lidt. (rækker ham Noderne). Læs denne Titel!

Alfred.

»Sigurd Fafnersbane, Opera seria i tre Akter — Tekst og Musik af Theobald Laxmand!« —

Laxmand.

Hvad siger De til det, lille Bekker? —

Alfred.

Jeg er forbavset.

Laxmand.

Ja endnu er jeg kun naaet til Begyndelsen af tredie Akt — der er nogle smaa Vanskeligheder at overvinde — alle de Rollehavende er nemlig blevne dræbte i anden Akts Finale, og jeg maa derfor indføre nye Personer. Men de kommer nok.

Alfred.

Gud bevares! — Klokker, Præst og Bedemand — de er altid parate til sidste Akt — og desuden har De jo Arvingerne og Kreditorerne og

Skifterettens Folk, de kommer af sig selv alle sammen. (blader i Bogen). Men tillad mig, Hr. Assessor! — — Vil De se! — — Er der ikke en Takt for lidt i denne Sætning? —

Laxmand.

For lidt — fem, sex, syv — Jo-o, det er nok muligt, men saa er der vist én for meget i den næste, og det gaar altsaa lige op. For Resten kan De jo nemt forandre det, og det er netop for deslige Smaatings Skyld, jeg vilde bede Dem levere mig en fejlfri Afskrift — foreløbigt blot af Ouverturen og Introduktionen.

Alfred.

Naar skulde De have den?

Laxmand.

Det haster ikke, førend en Gang i Morgen Eftermiddag.

Alfred.

Men, Hr. Assessor! — Det er jo Arbejde for otte Dage.

Laxmand.

Visvas! — Jeg har skrevet det altsammen i fire.

Alfred (afsides).

Ja, det er netop Ulykken.

Laxmand.

Læg De nu Haand paa Værket! — Nu skri-

ver De blot til Klokken er Tolv, saa arbejder De ekstra et Par Timers Tid af Venskab for mig. I Morgen tidlig staar De op lidt før sædvanlig Tid, og i Morgen Middag ligger Ouverturen paa Bordet — aldeles færdig —

Alfred (afsides).

Og jeg under Bordet — aldeles færdig! —

Laxmand.

Derved bliver det altsaa. Jeg skal tjene Dem en anden Gang.

Alfred.

Ja Tak, Hr. Assessor, men . . .

Laxmand.

Ah Bah! Det er ikke noget at takke for. De har pillet lidt ved mine Kompositioner, og jeg har skaffet Dem Timer i Byens bedste Huse — det gaar lige op. — Skriv De nu frisk væk paa min Musik! Imens gaar jeg til Soirée hos Conferentsraadens, og træffer jeg dér de Folk, jeg venter, saa har De det Organistembede, De søger om, førend De véd et Ord af det. Lad mig nu se, at De er flittig! Farvel, lille Bekker! — Glædelig Fastelavn! — (gaar).

Femte Scene.

Alfred (ene).

Tak! Mange Tak! Jo, det vil blive en munter Fastelavn. Men det har man, fordi man ikke kan

sige Nej, sa' Pigen. Det gaar aldeles ikke an at være tjenstvillig. Jeg melder mig ud af det gode Sindelag. Fra i Morgen af vil jeg være Krakiler, det staar man sig meget bedre ved. Men alvorlige Forretninger i Morgen! (kaster Partituret i en Krog). Jeg vil have en glædelig Fastelavn, og jeg vil se paa Den, der skal forbyde det. Nu til de foreløbige Arrangements. (Han skifter Frakke, og begynder under Forspillet til den følgende Sang at dække Bord).

Sang Nr. 3.

Recitativ.

Nej, se hvor flot! To blanke Servietter
Med Madam Madsens Navn brodert i røde Sting.
Se her skal Kagen staa, og de solide Retter
Dem sætter jeg i Kreds paa Bordet rundtomkring.

Cavatine.

O skynd Dig, skynd Dig hid Du Kære,
Kom hid og tag Din Hædersplads!
En prægtig Fest jeg Dig til Ære
Skal give her i mit Pallads.
Om dette stolte Taffel
Tør Ingen lade haant:
Pletteret Kniv og Gaffel!
Gud véd, hvor det er laant.
O skynd Dig, skynd Dig o. s. v.

(lytter ved Døren).

Fryd og Held! Mens mod den hvide Rude
Ude
Tude
Stormene som bedst,
Lunt herinde, jeg og saa den Lille

Ville
Stille
Glædes ved vor Fest.
Ja, her vi To
I Fred og Ro
Skal sidde, o
Saa fro.
I hendes Favn,
Min Længsels Havn,
Jeg glemmer hvert et Savn!
Vore Døre vil vi stænge
For de Andre, for de Slemme.
Lad dem banke nok saa længe!
Her er Ingen, Ingen hjemme.
Kom, o kom Du Smaa,
Ingen Anden Plads skal faa.
(lytter).
Det er hende . . .
Fryd og Held! o. s. v.
(gaar til Døren og aabner den).

Ja, det var hende; men hun gik ned ad Trappen. Det er sandt, hun skulde over til sin Tante, førend hun kommer herind. (kaster Røgelse paa en Ildskuffe og spreder Røgen om i Værelset). Hun skal blive modtaget med Viraksduft, det søde Barn!

Sjette Scene.

Carl Hamster, klædt i Kappe med en Pakke under Armen. **Alfred.**

Carl.

God Aften, Bekker! (kaster Kappen paa en Stol i Baggrunden). Død og Plage, hvor her er hyggeligt i Aften! De har nok ventet mig?

Alfred.

Nej, det véd Gud, jeg ikke har. Deres Visit har tvært imod overrasket mig, og det paa den mest . . .

Carl.

Behagelige Maade. — Naa, ja ja! Jeg kommer ogsaa til Dem i et ganske extraordinært Anliggende: De maa gøre mig en Tjeneste.

Alfred (afsides).

Tænkte jeg det ikke nok!

Carl.

Men De maa ingen Indvendinger gøre, det vil jeg sige Dem forud.

Alfred.

Ja, Tak for god Underretning. Men dersom jeg nu ikke var i Stand til . . .

Carl.

Jo, det er De. Hele Sagen er, at De maa laane mig dette Værelse.

Alfred (taber Ildskuffen).

Carl.

Men det maa være straks.

Alfred.

Laane Dem mit Værelse! Jeg tror min Sjæl, De vil!

Carl.

Ja, Gu vil jeg, det kan De stole paa, og naar

De ogsaa vil, saa er vi aldeles enige. Men vi maa skynde os . . .

Alfred.

Nej, nej, nej, stop lidt! De skal ikke tro, at jeg saadan laaner mit Værelse ud til hvem som helst.

Carl.

Kære Bekker, jeg er ikke Hvemsomhelst — det er netop Knuden. Jeg er Carl Christoffer Gregorius Hamster, Deres til Gentjeneste forbundne Ven, Land- og Vandskabsmaler, Elev af Akademiet for de skønne Kunster, jeg har fire Gange haft Stykker paa Udstillingen, jeg har vundet to Medailler, og faaet Eibeschützs Legat for mit store Billede af Frøken Dalilalalala.

Alfred (lægger Ildskuffen ind i Kakkelovnen).

Ja, det var meget kønt. Man hvad Værelset angaar . . .

Carl.

Saa maa De laane mig det. Jeg har nemlig arrangeret et Stævnemøde.

Alfred (indigneret).

Hamster! Jeg maa gøre Dem opmærksom paa . . .

Carl.

At De er et meget moralsk Menneske — Behøves ikke! — Det er jeg ogsaa. Desuden

begynder Fastepræ̂dikenerne først paa Søndag. Nu er vi i Karnevalsugen, og det Stævnemøde, jeg taler om, strider hverken mod Dyden, Anstændigheden, Christian den Femtes Lov eller Balles Lærebog i det Hele taget. Hvad siger De saa?

Alfred (kaster ny Røgelse paa Skuffen).

Har De læst Semilassos Rejse i Persien?

Carl.

Ne-j!

Alfred (holder Skuffen foran ham).

Saa vil jeg fortælle Dem, at naar den ene Perser besøger den anden, saa tør Gæsten ikke forlade Huset, førend Værten har holdt Røgelsekarret under hans Skæg, men naar det er gjort, saa har han Lov at gaa.

Carl.

Naa —?

Alfred (sætter Skuffen).

Deres Skæg er røget.

Carl.

Gæstfrie Muselmand! Det hjælper ikke. Jeg sværger Dem ved Profetens Skæg og alt, hvad der forøvrigt er mig helligt: Jeg sætter ikke min Fod over Deres Dørtærskel, førend De har opfyldt min Begæring. Altsaa — for min Dames Skyld — De kan ikke sige Nej.

Alfred.

Jo, jeg kan — netop for Deres Dames Skyld. (oprørt). Det er maaske en stakkels ung Pige . . .

Carl.

Nej — Nej — Nej! De kan være aldeles rolig i Henseende til hendes Ungdom. Sagen er blot, at hendes Mand . . .

Alfred.

Hendes Mand! — Hamster! — Jeg har røget Deres Skæg.

Carl.

Saa lad mig dog tale ud! Hendes Mand . . . er død.

Alfred.

Det var endda godt. Men hvad følger saa deraf?

Carl.

Ih, deraf følger efter al Sandsynlighed, at hun er Enke.

Alfred (knapper sin Frakke).

Hr. Hamster! Jeg maa endnu en Gang gøre Dem opmærksom paa, at — at — at jeg er i høj Grad indigneret over Deres Letsindighed, og at — at — ja, kort og godt — at Deres Skæg er røget.

Carl.

Og jeg maa erindre Dem om, at jeg højt og

helligt har svoret paa, at modtage den omtalte Tjeneste. Før dette er sket, kan jeg som sagt, ikke sætte Foden ud af Deres Dør.

Alfred.

Ja, saa faar De sætte den ud af Vinduet.

Carl.

Er det Deres sidste Ord?

Alfred.

Mit aller sidste! (afsides). Denne Gang skal jeg dog vise, at jeg har en Villie.

Carl.

Farvel Bekker! (aabner Vinduet). Tagrenden derude er dog vel solid?

Alfred.

Aa Passiar! Luk nu Vinduet! Al Varmen trækker jo ud.

Carl (sætter en Stol hen til Vinduet).

Farvel Bekker! Nu skal De se paa Løjer.

Alfred

Men Hamster dog, hvad er nu dette for Optøjer!

Sang Nr. 4.

1.

Carl.

For Pokker! Det er jo den eneste Vej —
De hører, at Døren er spærret for mig.

Alfred.

Ak nej,
Vist ej!

Carl.

Nu: Ja eller Nej — Giv mig kort Besked!

Alfred.

Hør! Spøger De længer, saa bliver jeg vred.

Carl.

De véd:
Min Ed!

2.

Alfred.

Men er De forrykt?

Carl.

Ja, De gjør mig jo gal!

Alfred.

Vil De hoppe ned her fra øverste Sal?

Carl.

Ja tal —
Befal!

Alfred.

Fra saadan en Højde?

Carl.

Aa, Bagatel!

Alfred.

Men Menneske, hør dog! De slaar Dem ihjel.

Carl.

Ihjel —
Nu vel!

3.

Dernede paa Gaden en Vægter jeg saa,
Ham kunde man hoppe i Hovedet paa.
Lad gaa —
Pas paa!

(sætter et Ben ud af Vinduet).

Alfred.

Min Vægter — Nej, Tak skal De rigt'nok ha'
Nej Hamster kom ned!

Carl.

Vil De føje mig da?

Alfred.

Ak ja!
Ak ja!

(Carl hopper ned af Stolen. Alfred lukker Vinduet, og stiller sig foran det).

Alfred.

Maa jeg nu bede Dem snarest muligt at benytte denne Dør — den gaar ud til Hovedtrappen — eller skulde De foretrække denne Vej, saa vær saa god — (viser paa Sidedøren) den fører ned ad Køkkentrappen. Men her bliver jeg staaende til De gaar.

Carl.

Og her bliver jeg siddende til hun kommer.

Alfred.

Hvem? Deres Enke?

Carl.

Ja, hun kommer. Jeg var jo ganske vis paa Deres Samtykke.

Alfred (farer op).

Det er dejligt! Han sætter en Dame Stævne i mit Værelse netop nu, da jeg selv venter —

(standser).

Carl.

Hvad Bekker! — Skælmsmester! — De venter ogsaa en Enke?

Alfred.

Nej, det er slet ingen Enke. Det er en — Kusine — fra Landet, som — skulde tale med mig — om Familiesager. Men træffer hun sammen med Deres Enke, saa kan vi let faa Scener.

Carl.

Frygtelige Scener — Naturligvis!

Alfred.

Derfor maa jeg paa det Indstændigste bede Dem . . .

(aabner Døren).

(Carl lukker Krogen af Vinduet).

Alfred (angst).

Nej, lad nu være med det — og lad os tale fornuftigt!

Carl.

Ja, lad os det! (lægger sin Arm om hans Skuldre). Se, De har jo ingen Ting svoret. Derfor gaar De nu ned i Porten, og naar Deres Kusine fra Landet saa kommer — ja, saa byder De hende Armen som gallant Kavaller, og saa promenerer De op og ned ad Gaderne, blot i ti Minuter. Derpaa følger De hende her op, og naar De saa aabner Deres Dør, finder De mig og min Enke sporløst forsvundne. Føj mig nu denne Gang søde, lille, rare, grundskikkelige Bekker!

Alfred.

Ja — men hør nu! Ganske oprigtigt: Synes De ikke selv, at det er et stærkt Stykke.

Carl.

Jo vist saa. Men paa min Ære! Det er aldeles uskyldigt — og her er Deres Hat — Gaa saa! — Vil De ha' en Cigar?

Alfred.

Nej Tak, jeg røger ikke.

Carl.

Som De vil — De har Deres fri Villie. Men denne Paraply skal De tage med Dem, for Vejret er ustadigt. (fører ham til Døren) Farvel Bekker, og glædelig Fastelavn!

Alfred (gaar, men titter endnu en Gang ind).

Ja, men det er min Sjæl et stærkt Stykke!

Syvende Scene.

Carl, straks efter Fru Kranich.

Carl (sætter sig ved Bordet).

Ja, det kan ikke nægtes. Jeg gad nok vide, hvad han tror om dette Æventyr — For Resten kunde jeg ogsaa have Lyst at vide, hvad jeg selv skal tro om det. I Middags modtager jeg dette Brev:

»Du maa følge mig paa Karneval i Aften. Bestem et Sted her i Nærheden, hvor Du kan vente mig med en Maske og en Domino; ti jeg vil ikke kostumere mig hjemme.

Din Tante

Juliane Kranich.

Hvad Pokker kan hun nu have at gøre paa et Karneval! (brækker i Distraktion et Stykke af Krandsekagen). En Kone i hendes Alder! Men det er vel en af hendes sædvanlige Kapriser. Naa, hun har altid været mig en god Tante, og jeg maa derfor finde mig i hendes Urimeligheder . . . Men skal dette nu monstro være en Engel! (tager fat i Figuren paa Toppen af Kagen, og løfter med denne de øverste Krandse af). Nej, disse Ben er virkelig altfor tynde — saa var min Dalilas af en ganske anden Kaliber. Tys — Det banker! — Klokken er halv Ni. Det maa være hende.

(Fru Kranich træder ind tilsløret).

Carl.

God Aften, Tante!

Fru Kranich.

God Aften, min Dreng!

Carl.

De har faaet mit Brev?

Fru Kranich.

Ja! Og Du har bragt Alt i Orden?

Carl.

Alt Tante! Her er to Dominoer, som De kan vælge mellem.

Fru Kranich.

Denne er altfor kort til mig. Giv mig den anden!

Carl.

Og her er et Par Masker. Nu skal De straks faa en herlig Pjerrot at se.

Fru Kranich.

Pjerrot? — Det var da en fortvivlet Idé, at vælge en Pjerrotdragt, naar man skal ledsage en Dame — kunde Du ikke have taget en Domino!

Carl.

Saamænd, den havde maaske været bedre. Men den kan jeg faa ved Indgangen, saa lader jeg denne Stads blive liggende her.

(hænger Dominoen over Ryggen og lægger Pjerrotdragten paa Sædet af en Stol i Baggrunden).

Fru Kranich.

Kom saa!

Carl.

Men De er ikke i Humør, Tante! Hvad fejler Dem?

Fru Kranich.

Hvad der fejler mig? Ikke Andet, end at jeg er det aller ulyksaligste Væsen paa hele Jorden.

Carl.

De, Tante?

Fru Kranich.

Ja, netop jeg! — Min Mand — Din Onkel — Ja, det er haardt at maatte sige det; men han er et Uhyre, der kun pønser paa at bedrage mig: Han er rejst til Roeskilde i Dag.

Carl.

Ja, hvad Ondt er der i det?

Fru Kranich.

Ikke det mindste, hvis det var sandt; men i hans Frakkelomme har jeg fundet to Biletter til Kunstnerkarnevalet.

Carl.

Ja, dem har Bestyrelsen sendt ham, fordi han har Vinleverancen.

Fru Kranich.

Carl! Bild mig ikke Noget ind! Kranich er en komplet Don Juan — jeg véd det meget godt, skønt I vil føre mig bag Lyset alle sammen.

533739

Carl.

Tante! — Onkel er syvogfyrgetyve Aar.

Fru Kranich.

Ja, det er netop det Skammelige.

Carl.

Hahaha! (det banker).

Fru Kranich.

Tys — De tager i Døren.

Carl.

Kom Tante! Vi kan gaa denne Vej — ned ad Bagtrappen.

(de gaar ud af Sidedøren).

Ottende Scene.

Fru **Laxmand**. Mad. **Madsen** (fra Bagdøren).

Mad. Madsen.

Nej, her er nok Ingen.

Fru Laxmand.

Saa meget desto bedre. (giver hende Penge). Vær saa god — Det er for Deres Ulejlighed.

Mad. Madsen.

Tak, tusind Tak! (afsides.) Det maa da være en Grevinde. — Stakkels Jomfru Helene!

Fru Laxmand.

Men saa taler De ikke om denne Visit!

Mad. Madsen.

Paa det Lav — Jeg taler aldrig —

Fru Laxmand.

Det gælder nemlig en Velfærdssag — Forstaar De?

Mad. Madsen.

Om jeg forstaar det? — Jo, det kan nok hænde sig. Jeg har været Portnerkone i tolv Aar. (afsides). Det havde jeg ikke trot om Bekker! (højt). Farvel — og mange Tak! —

(gaar gennem Sidedøren).

Fru Laxmand.

Har man hørt saa galt: Tage paa Maskerade med en fremmed Herre! Jeg begriber ikke, hvad min Søster tænker paa — Dersom jeg ikke kendte hende saa godt, kunde jeg gerne tro . . . Men det er umuligt. Det var da ret en Lykke, at Julianes Pige, der havde opdaget Planen, røbede den for min gamle Ane. Laxmand gik tidlig ud i Aften — og jeg er altsaa kommen tidsnok til at forebygge denne Ubesindighed. — Ah, her ligger Dragterne, de skal have paa. — Denne Domino vil jeg tillade mig at benytte et Øjeblik — og Masken med. — Der kommer de! — Jeg vil gaa herind for at tage Stadsen paa.

(gaar ind i Sideværelset).

Niende Scene.

Alfred. Helene.

Under Forspillet kommer Alfred ind fra Sidedøren, ser sig forsigtig om, og fører derefter Helene ind. Hun bærer en Sykurv, og har kastet et Schavl over sig.)

Sang Nr. 5.

Alfred.

Træd kun herind i min ringe Bolig!

Helene.

Jeg er saa angst . . .

Alfred.

Vær Du ganske rolig!
Her kan vi faa os en ret fortrolig
Passiar i Fred.

Helene.

Hvad vilde Tante og Verden sige,
Dersom man hørte, at jeg tør snige
Mig til Dit Kammer!

Alfred.

Den Sag, min Pige,
Kommer Ingen ved.
Vi er jo Smaafolk — vi tør os sætte
Over den tossede Etikette,
Kun hos de Store og hos de Slette
Er den paa rette Sted.
Tænk kun ej at flygte!
Hvor i Verden vilde Du tye hen,
Hvis Du skulde frygte
Her hos Din Hjærtensven?
Tryg som i et Kloster

Er Du her. Jeg selv paa Vagt vil staa,
Ej Din kære Moster
Kan passe bedre paa.

Helene.

Ak ja! Jeg tror Dig saa vel, Du Kære!

Alfred.

Ja, jeg er en Mand — og en Mand af Ære.

Helene.

Ja, og saa min Mand — det vil Du være,
Det tør jeg stole paa.

Alfred.

Ja og saa Din Mand, det vil jeg være,
Det kan Du stole paa.

Helene.

Du har det jo virkelig meget net heroppe.

Fru Laxmand (aabner Døren).

Jeg skal dog se, hvad det er for en Kavaler, min Søster har valgt. (sætter Masken paa). Min Gud, to fremmede Mennesker! (lukker Døren).

Helene (har, imens Alfred ser til Kakkelovnen, hemmelig taget en Servietring op af Sykurven, og lister sig til at anbringe den paa Bordet).

Og dette dækkede Bord — se, hvor højtideligt! Har vi Helligaften maaske?

Alfred.

Ja, Helene, og det tre Gange: Først fordi det i Aften akkurat er et Aar, siden jeg saa Dig første

Gang, dernæst fordi det i Aften er sex og tyve Aar, siden mine salig Forældres eneste Barn kom til Verden, og endelig . . . Hvad er det . . . En Servietring . . . broderet med Perler . . . »Glædelig Fastelavn!« — Helene! — Gud, hvor den er nydelig!

Helene.

Synes Du om den?

Alfred.

Og den har Du broderet til mig! Din lille Stakkel! — Efter at Du har siddet ved Dit Sytøj hele Dagen, har Du formodentlig siddet oppe om Natten og spoleret Dine smaa Øjne for min Skyld! O, Helene! Dersom Du vidste, hvormeget jeg holder af Dig! Dersom jeg kunde sige, — Dersom jeg bare . . . Men nu bliver vi snart gifte: Jeg søger om et Organistembede.

Helene.

Ja, Du søger.

Alfred.

Af alle Livsens Kræfter, og dersom jeg faar det, saa gifter vi os paa Øjeblikket. Møblement har vi jo — som Du ser. Vi kan sætte Foden under eget Bord, naar det skal være. Og det er ikke noget daarligt Bord. Sikken en Opdækning, sikken en Ka . . . Men Du store norske . . . (slaar Hænderne sammen). Min Krandsekage!

Helene.

Ja, den er allerede bleven godt medtaget.

Alfred.

O, de Niddinger! De Uhyrer! De har opædt min prægtige Krandsekage.

Helene.

Hvem har gjort det? Har her været Nogen?

Alfred.

Her? — Nej — Nej, her har Ingen været — ikke en Sjæl — ikke en dødelig Sjæl! (afsides). Hun skulde bare vide, hvem her har været.

Helene.

Er her da Rotter i Lejligheden?

Alfred.

Rotter — ja Rotter i Tusindvis! — O, de Udyr! — Men vent, vent bare, vent til i Morgen . . .

Helene.

Hvad saa?

Alfred.

Saa . . . skal jeg skaffe mig en Kat! (bemærker Fru Kranichs Tørklæde, og tager det op til Helene). Vær saa god!

Helene.

Det er ikke mit.

Alfred.

Ikke Dit? —

Helene.

Nej, men det er rigtignok et Dametørklæde.

Alfred (afsides).

Tak! Det har Hamsters Enke glemt. Vent til jeg laaner Værelser ud næste Gang!

Helene.

Men hvordan kommer det her?

Alfred.

Ja, hvordan — Det maa jeg nok spørge om. — Det maa jeg virkelig spørge Madam Madsen om. (afsides). Jo, vent kun, til jeg skal gøre Folk Tjenester igen! (højt). Men skal vi nu ikke begynde Taffelet, lille Helene?

(de sætter sig til Bords).

Fru Laxmand (i Døren).

De sætter sig til Bords! Hvordan skal jeg dog komme bort!

Alfred (tager Vinflasken og sætter Glassene frem).

Ser Du: Denne Viin . . . Ja — den skulde egentlig trækkes op, og dertil behøver man et Instrument, som jeg endnu ikke har anskaffet mig. (springer op). Jeg skal straks være her igen. Jeg løber ned til Vintapperens i Kælderen. — Helene! — Jeg faar et storartet Indfald: Nu har jeg været sparsommelig i elleve Maaneder. — I Aften skal vi have en halv Flaske Champagne.

Helene.

Nej, Alfred! —

Alfred.

Jo vist saa — I Aften er jeg en Krøsus. Jeg har Raad til alt Muligt!

(hopper ud, trallende Champagnegaloppen og smækkende med Fingrene.)

Helene.

O, den stakkels Alfred! Hvor han er glad, og hvor han er god — og hvor han er skikkelig! . . . Jeg skal dog for Resten spørge Madam Madsen, hvordan det hænger sammen med det Tørklæde. (springer op.) Det var godt, at Alfred gik. Nu kan jeg liste mig til at sætte disse Morgensko (tager dem op af Sykurven) ind ved hans Seng. Naar han saa i Aften . . . (aabner Døren).

Tiende Scene

Fru Laxmand. Helene.

Fru Laxmand.

Frue! . . .

Helene.

Hvad er det?

Fru Laxmand.

Bliv ikke bange . . .

Helene.

En Dame i hans Sovekammer — en Dame!

Fru Laxmand.

Et Ord, Frue, og De vil forstaa det Hele.

Helene.

O, jeg forstaar det allerede! —

Fru Laxmand (misforstaar hende).

De gætter maaske, — Nu vel: Har Juliane været her?

Helene.

Juliane? — En til altsaa! — Nej, det er for meget, det er det.

Fru Laxmand.

Men min Gud! De tager aldeles fejl, lille Fru Bekker . . .

Helene.

Nej, det er Dem, der tager fejl, for jeg er slet ikke Fru Bekker, Gud ske Lov! (brister i Graad) og jeg bliver det heller aldrig.

Fru Laxmand.

Men for Himlens Skyld — Jomfru — eller Frøken — o Gud, nu kommer der atter Nogen! — Følg mig et Øjeblik herind, og jeg skal retfær . . .

(Allarm udenfor — hun skynder sig ind i Kammeret. Helene standser i Døren, som hun under det Følgende atter forlader, for at deltage i Handlingen).

Ellevte Scene.

Alfred. Helene. Kranich. (Fru Laxmand.)

Alfred (kæmpende i Døren).

Men jeg siger Dem, De skal gaa Deres Vej. Jeg modtager ingen Visiter nu. Hører De! Jeg

har en Syg inde hos mig. Er De døv? — Her er syge Folk inde, siger jeg. Det var da Fanden til Menneske! —

Kranich.

Fort! siger jeg. —

(en Flaske falder til Jorden, de kommer begge ind).

Alfred.

Saa! Der ligger Champagnen! Kalder De det at have Respekt for Husretten? — O, min herlige Champagne!

Kranich.

Skader inte! Champagne er mechet farlich for sygt Folk. Hvor er hun? — Ah!

(løber hen imod Helene).

Alfred (gaar imellem).

Men plager da Fanden Dem skinbarlig, Højstærede?

Kranich.

Nej, det er inte henne. Hvor er hun?

Alfred.

Hvad for en Hun, hvad for en Hende? Hvem søger De?

Kranich (ser gjennem Køkkendøren).

Her er hun heller ikke.

Alfred (der har fulgt efter, taler over hans Skuldre).

Nej, vist ikke Der er slet ingen Hunner at finde her oppe. Hører De det?

Kranich (vender sig hurtigt).

Har De fler Vehrelser?

Alfred

Det kommer ikke Dem ved, for De faar ingen at leje hos mig. Skaf Dem Logis et Sted i Roskildeegnen! Vognen gaar derud paa Torsdag.

Kranich.

Ah — Der er en Dør!

Alfred (stiller sig for Kammerdøren).

Min Herre! Maa jeg bede om Ordet. Der er en Dør. (peger mod Udgangen).

Kranich.

Ah! — Hon er der also — Godt! — Mig skal man iche holde for Narr! — Jo-o. Jeg vét Alt.

Alfred.

Saa det véd De?

Helene.

Ja, og jeg ogsaa!

Alfred.

Du ogsaa? —

Kranich.

Ja! Nu vét De det!

Helene.

Ja! Nu véd Du det!

Alfred.

Jeg — Hvad véd jeg?

Kranich.

Spørch den Fruentimmer bare!

Alfred.

Men — Hvad er dette?

Helene.

Aa, spørg bare den Herre ad — Han véd det.

Alfred.

Han véd og hun véd det; men min Sjæl om jeg begriber det aller Mindste.

Kranich.

Ser De: Jeg er kommen tilbage fra Roskildt.

Alfred.

Ja, det er netop Fejlen. De kunde have havt besynderlig godt af at blive derude lidt endnu.

Kranich.

Ja vist so — De ventede mig iche.

Alfred.

Nej — Det gjorde jeg ikke.

Kranich.

Men nu kommer jeg — och nu siger jeg Dem (træder tæt til ham). De er en usedlich Mennesche.

Alfred.

Hvad behager?

Kranich.

Herre! Jeg hetter Balthasar Kranich.

Fru Laxmand (i Døren).

Gud! Min Svoger! Det er godt, at han aldrig har set mig før.

Alfred.

Ah! De er min nye Vært — Vintapperen — Hør Mand: Jeg har betalt min Husleje! — Maa jeg saa være i Fred?

Kranich.

Herre! De har min Kone forstukket.

Alfred.

Hvad har jeg?

Kranich.

Jeg siger: Hun har sig forstukket hos Dem her.

Alfred.

Hvem?

Kranich.

Juljahne — min Juljahne!

Alfred.

Vor Herre kender Deres Juljahne, men for at berolige Dem, og for at faa Husfred, saa tilsværger jeg Den herved . . . (hæver Armen)

Helene (bøjer hans Arm ned).

Sværg ikke! Vil Du gøre Dig til Meneder? (til Kranich). Deres Kone er dér inde.

Alfred.

Her inde? —

Kranich.

Godt! — (løber ind i Kammeret).

Alfred (afsides).

Saa meget begriber jeg nu, at min Værts Kone maa være Hamsters Enke.

Tolvte Scene.

De Forrige. Fru Laxmand.

Kranich (i Døren).

Kom ut — Juljahne — ut, siger jeg — Oh, Du Din . . . (trækker Fru Laxmand ind).

Alfred (forbavset).

Hvad!

Kranich (ligeledes).

Be'r meget! — Har iche den Ehre och kenne Dem!

Alfred (til Helene).

Kan Du nu høre, at det ikke er hende! —

Helene.

Naa, hvad saa? — Er det ikke et Fruentimmer alligevel?

Alfred.

Jo, det er det rigtig nok — antager jeg —

Kranich.

Godt! Godt! Saa maa hun være po Karnevalet. Pigen har mig det alt sammen fortalt. Oh, Juljahne! Jeg slaar Dig død, wenn jeg træffer Dig.

(gaar).

Trettende Scene.

Fru **Laxmand**. **Helene**. **Alfred**.

Sang Nr. 6.

1.

Alfred.

Hør nu, min Frue:
Her i min Stue
Dumper De ned — ja, Gud maa vide hvordan.
Det var paa Tide,
Vi fik at vide
Noget derom, i Fald det ellers gaar an.

Helene.

:,: Det kan Du spare.
Jeg skal forklare
Sagen, i Fald hun ikke vil eller kan. :,:

Fru Laxmand (samtidig).

Nej, vil De bare
Lade mig svare,
Skal jeg forklare Dem Alt saa godt, som jeg kan.

Alfred (ligeledes).

Nej, maa jeg bare
Bede Dem svare,
De maa forklare os Alt, saa godt, som De kan.

2.

Helene.

Det er for silde.
Prøv ej at bilde
Mig Noget ind!

Alfred (til Fru Laxmand).

Vil De nu ta' mit Parti?

Fru Laxmand.

Hvad skal jeg gøre?
Hun vil ej høre.

Helene.

Nej, det er mer end jeg kan finde mig i.
:,: Slige Madamer
Her paa hans Kammer! —
Alfred — Farvel! — Mellem os er Alting forbi. :,:

Fru Laxmand (samtidig).

Skjult paa hans Kammer! —
Mistanken rammer
Mig da med Grund — skøndt jeg véd: for Skyld er jeg fri.

Alfred (ligeledes).

O, hvilken Jammer! —
Aldrig mit Kammer
Laaner jeg mere til en slig fordømt Maskepi.

Helene!

Helene.

Farvel, Hr. Bekker! (gaar).

Fjortende Scene.

Alfred. Fru Laxmand.

Alfred.

Nu véd jeg ikke, hvad De synes! . . . Dette skal være en glædelig Fastelavn. Maa jeg takke Dem, Frue, fordi De aldeles uopfordret har bidraget Deres til at forskønne Festen.

Fru Laxmand.

Hør nu, Hr. Bekker! — Lad os fatte os i Korthed.

Alfred.

Ja, det vilde jeg netop bede Dem om.

Fru Laxmand.

Den lille Pige, som gik, var Deres Kæreste. Ikke sandt?

Alfred.

Jo! Hun var det.

Fru Laxmand.

For hende kan De være rolig. Jeg giver Dem mit Ord paa, at jeg skal forsone Dem med den lille Helene, saa snart den første Heftighed er overstaaet. Men nu maa vi tale om Juliane.

Alfred.

Juliane! — Men naar De ikke er Juliane — hvad er De saa? — Er De hans — den Andens Enke?

Fru Laxmand.

Nej, jeg er ikke Enke.

Alfred.

Det er Skade. — Ja, det vil egentlig sige: det er Skade, — at Deres Hr. Gemal ikke er Enkemand. Men maa jeg nu bede Dem besvare et eneste lille Spørgsmaal: Hvem er De da? Hvad hedder De? Hvor kømmer De fra? Hvad vil De her? og hvordan er De sluppen dèr ind?

Fru Laxmand.

Alt Dette skal jeg sige Dem — siden; men nu maa De gøre mig en Tjeneste.

Alfred.

Jeg? Nej, véd De hvad, Frue! Jeg har ikke gjort andet end Tjenester hele Dagen. Heh! — — Jeg er da vel heller ikke kommen til Verden i et Tjenerlivré.

Fru Laxmand.

Giv mig Deres Arm! De maa følge mig paa Karnevalet.

Alfred.

Paa Karnevalet! — Jeg? — De har gode Indfald, Frue!

Fru Laxmand.

Men det maa være nu — lige straks.

Alfred.

Aldeles ikke! — Jeg siger Nej — be-

stemt Nej — af Princip. — Jeg tager aldrig paa Baller.

Fru Laxmand.

De maa! Vi maa underrette Juliane om, at hendes Mand er kommen tilbage og søger hende. Træffer han hende paa Karnevalet . . . .

Alfred.

Lad ham det. Det har hun godt af! — Maa jeg ellers spørge Dem: Hvad kommer den gale Vintapper og hans Juliane os ved?

Fru Laxmand.

Ak hun er min — min Paarørende. Skynd Dem bare! Træffer han hende, saa kan man befrygte det Værste, maaske end ogsaa et Mord.

Alfred.

Hvad behager?

Fru Laxmand.

Kranich skal være i Stand til Alt, naar han er rasende.

Alfred.

Ja, og det lod han rigtignok til at være. Huh! Han fo'r afsted som den skinbarlige Baron Blaaskæg. — Jo-o! Det kunde nok ligne ham, at slaa sin stakkels Kone ihjel.

Fru Laxmand.

Ja vist saa, derfor maa vi skynde os! — De

vil dog vel ikke have et Mord paa Deres Samvittighed?

Alfred (ryster paa Hovedet).

Nej, saadan en Aften har jeg aldrig oplevet. Nu vel da! — Hvor er min Hat?

Fru Laxmand.

Men hvis nu Kranich ser Dem paa Karnevalet, saa tror han, at De kommer for hans Kones Skyld. Nej, det gaar ikke an. De maa maskere og forklæde Dem.

Alfred.

Skal jeg maaske trække i Uniformen en Gang til?

Fru Laxmand.

Nej, tag den Dragt paa, der ligger henne paa Stolen.

Alfred.

Hvad! — Gaa over til Pantomimen i min Alder? — Nej Tak!

Fru Laxmand.

Husk: Det gælder et Menneskes Liv! —

Alfred.

Nu, saa i Himlens Navn da! — (tager Dragten og gaar bag Kakkelovnen, hvor han trækker den paa). Men det er min Sjæl et stærkt Stykke!

Sang Nr. 7.

Hvilken Posture
For mig stakkels Fyr,
Som for Æventyr
Ellers flyr.

Fru Laxmand.

Han bør straffes lidt,
Det er Billighed.
Han gik altfor vidt
I sin Villighed.

Alfred.

Ja, det er haardt —
Det er Skam og Tort.

Fru Laxmand.

Men vor Tid kort,
Vi maa bort.
Gid vi var afsted,
Før en ny Fortræd
Følger med
I vore Fjed! —
Gid de skyndte Dem
Lidt mer
Med at pynte Dem!

Alfred.

Jeg be'r!
Lad mig bare staa,
Det ta'r Tid at faa
Kasekingen paa
Saa! — Lad gaa!
(træder med lange Skridt frem i Dragten).
Naa, her ser De mig —
Jo, jo,
Nu belér De mig —

Min Tro,
Det er grumme rart!

Fru Laxmand.

Er De færdig snart?

Alfred.

Nu er Alting klart
I en Fart!
(ser ned ad sig).
:,: O ve! :,:
(Fruen brister i Latter).
Ja, De kan sagtens le!
:,: De har :,:
Mig ligefrem til Nar.
:,: Men — godt! :,:
Nu vil jeg være flot.
:.: Jeg skal :,:
For første Gang paa Bal.

Begge.

Fruen.

Hvilken Posture
For en stakkels Fyr,
Som for Æventyr
Ellers flyr.
Han bør straffes lidt,
Det er Billighed.
Han gik altfor vidt
I sin Villighed.
Ja, det er haardt,
Det er Skam og Tort,
Men vor Tid er kort,
Vi maa bort.
Nu afsted, afsted
Før en ny Fortræd

Alfred.

Hvilken Posture
For mig arme Fyr,
Som for Æventyr
Ellers flyr.
At man straffes lidt
For sin Villighed,
Naar den gaar for vidt,
Det er Billighed.
Men denne Tort, —
Det er altfor haardt!
Dog vor Tid er kort,
Vi maa bort.
Nu afsted, afsted,
Før en ny Fortræd

Følger med
I vore Fjed!

Følger med
I vore Fjed!

(Alfred fører Fruen som til Dands imod Bagdøren — her stanser han og tager Carls Kappe paa).

Femtende Scene.

Laxmand. De Forrige.

Laxmand (udenfor, banker).

Hr. Bekker!

Alfred.

Naa — Er der mer Nyt? — Kom ind! —

Laxmand (i Baggrunden).

Jeg maatte dog se lidt til Dem paa Hjemvejen.

Fru Laxmand (griber Alfred i Armen).

Gud! — Det er min Mand! —

Alfred.

Deres Mand! — Han er . . .? — De er . . .? — Naa, det kan jo blive en meget morsom Historie!

Laxmand.

De er vel ikke kommen til Temaet i Ouverturen endnu?

Alfred.

Nej, ikke endnu.

Laxmand.

Det var godt, for aller bedst som jeg sidder henne hos Konferentsraadens — Det er sandt: jeg

har Noget at fortælle Dem; men derom siden! — saa falder det mig ind, at de otte første Takter efter Temaet i Grunden burde være borte. (opdager Fruen, der vender Ryggen til). Ah, om Forladelse! — Det er formodentlig Deres Tilkommende — den lille Jomfru Helene?

Alfred.

Helene?

Laxmand.

Ja-a! Man er godt underrettet, ser De.

Fru Laxmand (sagte).

Lad ham blive i Troen!

Laxmand.

Net lille Figur — passende Størrelse — ganske i min Smag!

Alfred.

Det glæder mig meget.

Laxmand.

Laaner De mig saa Manuskriptet et Øjeblik, at vi kan stryge de otte Takter ud.

(sætter sig ved Bordet til Venstre).

Alfred (henter Partituret under Pianoet og taber derved Kappen, hvori han tidligere har skjult sig).

Vær saa god!

Laxmand.

Hahaha! — Hvordan er det, De ser ud! —

Alfred.

Meget morsom, kan jeg forstaa.

Laxmand.

Ja, paa min Ære — meget morsom! — De vil nok paa Karneval med Deres lille Helene — det kan jeg forstaa.

Alfred.

Ja, jeg tænkte paa det før, men nu har jeg opgivet det — Jeg gaar ikke.

Fru Laxmand (sagte).

De maa!

Alfred (ligeledes).

Jeg kan ikke — det ser De jo nok!

Fru Laxmand.

Jo vist kan De!

Alfred.

Nej! (stamper). Nej, siger jeg! (højt). Jeg gør det ikke.

Laxmand.

Hvad er det? — Uenighed mellem de Elskende. Bekker, hvad hører jeg! — Er han genstridig, lille Jomfru?

Fru Laxmand.

Ja! —

Laxmand.

Velan da! I Kraft af min Magt og Myndighed

som Deres Patron og Protektor, befaler jeg Dem herved, øjeblikkelig at falde til Føje.

Alfred.

Men jeg er i min gode Ret.

Laxmand.

Vist ikke! Damerne har altid Ret.

Alfred.

Ja, men . . .

Laxmand.

Ingen Men! — Dernæst omfavner De Deres Kæreste, og beder om Forladelse.

Alfred.

Omfavner! — Nej, Hr. Assessor, De maa undskylde mig, men det gør jeg ikke.

Laxmand.

Jo bestemt gør De saa. Jeg beder Dem derom.

Alfred.

Det skulde De ikke.

Laxmand.

Hør nu! Saa sandt, som De ønsker at blive Organist: — De adlyder uden Videre.

Alfred (afsides).

Det er i Grunden udmærket. (højt). Ja, jeg adlyder, men . . . Ja, men det er min Sjæl et stærkt Stykke, (udbreder Armene for at omfavne Fruen,

men vender sig atter bort) og det sker kun paa Hr. Assessorens udtrykkelige Befaling.

Laxmand.

Og paa mit Ansvar. — Ja vist saa! —

Alfred.

Nu er jeg angerløs!

(han omfavner Fruen, og kommer derved til at rive Masken af hende).

Laxmand.

Hvad — Hvad — Clara! — Min Kone! —

Alfred.

Saa! Det var det sidste Stød. Nu kan jeg besvime, naar det skal være.

Laxmand.

Det kalder jeg at drive Frækheden for vidt. — Holde Stævnemøder heroppe. Omfavne Konen lige for Mandens Næse.

Alfred.

Jeg gjorde det kun paa Kommando — det sagde jeg Dem.

Fru Laxmand.

Kære Laxmand, jeg skal . . .

Laxmand.

Stille, Frue! Stille! — Jeg har Ordet . . . Men jeg frafalder det. De, min unge skinhellige Monsjeur Tartuffe — De skal høre fra mig! Organistpladsen . . .

Alfred.

Den faar jeg ikke — (med mild Resignation). Godt! Saa vil jeg heller ikke ha' den.

Laxmand.

Alle Deres Informationer . . .

Alfred.

Dem ta'r Fanden. Godt! Lad ham ta' dem!

Laxmand.

Og i Morgen stævner jeg Dem ind for Criminalretten.

Alfred.

Og i Overmorgen for Rigsretten. — Godt! godt! Den er jeg slet ikke bange for.

Fru Laxmand.

Hr. Bekker, det gør mig ondt, at jeg har forvoldt Dem . . .

Alfred (ironisk).

Aa, jeg ber, det har været mig en Glæde, at gøre Deres Bekendtskab. — Tillader De, at jeg lyser Dem ned ad Trapperne! (følger dem ud af Døren med et Lys, gaar derpaa et Par Gange tavs frem og tilbage med Hatten i Haanden). Er jeg bleven gal — eller har jeg endnu mit Hoved i Behold? — Jo, jeg har det! — Det er alle de Andre, der er blevne forrykte.

Sextende Scene.

Fru **Kranich**. **Alfred.**

Fru Kranich (fra Sidedøren).

Undskyld, Hr. Bekker . . .

Alfred.

En til — Naa — siden vi er begyndt. (træder meget høflig hen til hende). Maa jeg spørge: Med hvem har jeg den Ære . . .

Fru Kranich.

Mit Navn er Juilane Kra . . .

Alfred.

Juliane — Ah! — Saa De er altsaa den saa meget omtalte og efterspurgte Juliane. Endelig har jeg da den udmærkede Ære at se Ophavs . . . Ophavs . . . Ophavs-Kvinden til alle mine Ulykker Ansigt til Ansigt.

Fru Kranich.

Hr. Bekker . . .

Alfred.

Fru Kranich! De har vist taget fejl af Trapperne. Dette er Kvistetagen, og De bor i Stuen.

Fru Kranich.

Men jeg kan jo ikke komme ind — og Carl gik, da han havde fulgt mig til Porten. Min Mand er kommen hjem. Han har sendt begge Pigerne i Byen, og lukket alle Dørene.

Alfred (ligegyldig).

Ja saa!

Fru Kranich.

Da jeg véd, at De er en god Ven af Carl, vilde jeg derfor bede Dem gøre mig en lille Tjeneste.

Alfred.

En Tjeneste — Nej! — Nej, det bliver der ikke Noget af. Med Tjenester er det forbi for i Dag.

Fru Kranich.

Det var blot at følge mig hen til min Moder, eller til min Søster. Jeg tør ikke gaa alene.

Alfred.

Saa faar De køre. Har De ingen Penge hos Dem, saa skal jeg lægge de to Mark ud.

Fru Kranich.

Hr. Bekker!

Alfred.

Naa, er det ikke nok? — Lad gaa! Jeg resikerer hele fire Mark, men saa maa jeg ogsaa paa det Indstændigste bede Dem . . .

(peger paa Døren).

Fru Kranich.

Men betænk, at min Mand . . .

Alfred.

Ja, det er netop ham, jeg tænker paa. Frue! — For Deres elskværdige Hr. Gemals Skyld —

(bukker).

Fru Kranich.

De er meget galant, Hr. Bekker! At De vilde nægte en Dame Deres Beskyttelse, det havde jeg ikke trot, efter hvad man har fortalt mig om Dem. (gaar ud af Sidedøren).

Alfred.

Det ligner mig egentlig ikke heller; men det er det samme. For Fremtiden vil jeg være haard som en Sten. Jeg vil lukke mit Hjerte og laase mine Døre . . . (han nærmer sig Sidedøren. Kranich er imidlertid kommen ind, han er iført en sort Munkekappe med opslaaet Kapuchon.

Syttende Scene.

Kranich. Alfred.

Kranich (har med korslagte Arme slillet sig bag Alfred).

Herre!

Alfred (studser ved at se ham).

Der har vi Fra Diavolo!

Kranich (skummel).

Jeg kommer fra Karnevalet.

Alfred.

Jeg ser det.

Kranich.

Men jeg draf hende iche.

Alfred.

Det var jo kedeligt.

Kranich.

Wenn en Fruentimmer er maskirt, so er hun iche let at kjende.

Alfred.

Og hun var naturligvis maskeret?

Kranich.

Hun hadde baade Maske och Domino po. Jeg har Sort po Hvidt for det.

Alfred.

Jo jo!

Kranich (rasende).

Herre, svar mig!

Alfred.

Herre! Vogt Dem! jeg er frygtelig i dette Øjeblik.

Kranich (holder pludselig en Seddel for ham).

Hvem har skrivet dette?

Alfred.

Vogt Dem — siger jeg. Vogt Dem — eller jeg skriger Gevalt.

Kranich.

Den Lap laa po min Juljahnes Bord — Hør! »Du vil Klokken halv Ni paa Kvisten i Dit eget Hus første Dør til Venstre, finde Maske, Domino og — Din lydige Pjerrot.« — Naa!

Alfred.

Naa!

Kranich.

Herre! Hvem har skrivet det?

Alfred.

Pjerrot. Det staar der jo.

Kranich.

Och Pjerrot — Det er Dem.

Alfred.

Mig! (ser ned ad sig — tilintegjort). De har Ret — det er mig. (stiller Hatten tilvejrs, og tager et Par lange Skridt). Jeg er Pjerrot. (næsten grædefærdig). Dette er min Sjæl for stærkt. Det kan jeg ikke have fortjent med mine egne Synder. Det maa være en af mine Forfædres Misgjerninger, der hjemsøges paa mig.

Kranich (farer rasende mod ham).

Herre! (betvinger sig pludselig). Godt! — For det Første — so skal De flytte.

Alfred (resigneret).

Det kan jeg tænke! Videre!

Kranich.

Och for det Andet (bryder løs) knækker jeg Dem Halsen. I Morgen skal vi duellire.

Alfred.

Duellere? (tørrer sig med Tørklædet).

Kranich

Ja! Dereses Liv eller min — det er det samme.

Alfred.

Nej, det er det dog egentlig ikke . . .

Kranich (river Tørklædet fra ham).

Was! — Det er hende sin Tørklæde! (læser). »Juljahne!« — Hun har været her.

Alfred (aldeles opgivet).

Ja saa! (Det banker paa Døren i Baggrunden).

Kranich.

Det banker. Der er hun! — Nu slaar jeg hende døt.

Alfred (stiller sig for Døren).

Nej holdt! Det vil jeg ikke vide noget af. — Hør! — Fat Dem nu, Hr. Kranich! Gaa kønt ned og læg Dem, men gaa den anden Vej!

Sang Nr. 8.

1.

Kranich.

Nej, hun skal dø.

Alfred.

Hvad behager?

Kranich.

Jeg siger: dø.

Alfred.

Hør De tager
Det for heftigt. Gaa De nu pent!

Kranich.

Nej, jeg vil ut. Jeg skal lære
Hende Moral.

Alfred.

Nej, lad være —
Nu i Aften er det for sent.

Kranich.

Jeg bliver gal.

Alfred.

Ja, det ser jeg
Og netop derfor, saa ber jeg,
At De straks vil gaa Deres Vej.

Kranich.

Hør! — Det er hende, som banker!

Alfred (afsides).

Jo, jeg kan mærke: her vanker
Blodige Pander, hindres det ej.

2.

Hør, jeg er stærk som en Løve.

Kranich (truende).

Herre!

Alfred.

Ja, det kan De prøve! —

Kranich.

Jeg vil ut.

Alfred (støder ham tilbage).

Saa sagte — Naa naa!
(da han kommer igen, griber Alfred ham om begge Armene)
Vil De nu smukt være stille!

Kranich.

Slip mig! —

Alfred (skyder ham baglænds hen til Sidedøren).

Nej, De er den Lille.

Kranich (kæmpende).

Men for Fanden Herre! —

Alfred (har imidlertid løftet Sablen ned).

Se saa!
Skynd Dem nu bort! — Hvis De tøver
Længer herinde, saa kløver
Jeg Dem paa langs og siden paa tværs.
Vogt Dem, for nu er jeg bister!
Vogt Dem! Vi Artillerister —
Jo, vi kan fægte — Der er en Ters!

(Kranich har imidlertid hævet en Stol til Modværge. I dette Øjeblik træder Fru Kranich ind fra Sidedøren mellem de Stridende.

Attende Scene.

De Forrige. Fru Kranich. Carl.

Fru Kranich.

Hold inde! — Skal der falde noget Offer, saa lad det være mig.

Alfred.

Der er hun, Gud hjælpe mig — (ser Carl, der kommer ind fra Baggrunden) og der er han med. Se nu, Hr. Kranich! — Nu er jeg færdig. Der har De Manden for det Hele. Hold Dem nu til ham — Værsgo! — Ham kan De massakrere og

frikassere saa meget, De vil. — Han har ærligt fortjent det. Jo mere, jo bedre! Knækker De Halsen paa ham to Gange, saa kan De gøre det anden Gang paa min Regning.

Carl.

Men hvad er det for Scener? — Bekker i min Pjerrotdragt!

Kranich.

I hans Pjerrotdragt!

Alfred (bag Kakkelovnen trækker Dragten af).

Ja hans — netop! — Baade den og alt det Andet er hans. Maa jeg nu gøre Aflevering! — Der har De Deres Enke, og der har De Deres Enkes Mand, og der har De Deres forbandede Melsæk (putter Klæderne under Armen paa ham). og der har De Deres Ønskehat. — Se saa! Maa jeg nu bede Dem give mig Mit tilbage! Skaf mig min Helene, min Lykke, mine Informationer, mine Værelser og mine Forhaabninger, som jeg Altsammen har mistet for Deres Skyld! (overvældet). Og skaf mig min prægtige Krandsekage, som De har ædt op, Umenneske!

Carl.

Men er De rigtig i Hovedet, Bekker?

Alfred.

Nej! — Og det vilde være umenneskeligt, hvis jeg var det, efter hvad her er passeret. (hænger Kappen over ham). Nu skal De ha' Tak for i Aften. (lukker Døren op).

Carl.

Kom, kom! — Han er jo aldeles utilregnelig. (de gaar).

Alfred.

Saa! (lukker Døren i Laas). Endelig fik jeg da Fred. (lukker Slaa for Sidedøren). Det har været mig en dyr Affære. — Jeg har tabt Alt, hvad jeg kunde tabe — men Valpladsen er min. (kaster sig paa en Stol, som han sætter midt paa Gulvet). Nu vil jeg hvile paa mine Lavrbær — hvile til Dommedagsbasunen lyder. Nu rører jeg mig ikke af Stedet, om saa den hele Verden kommer og dundrer paa min Dør. (det banker). Der er den allerede. Tænkte jeg det ikke nok!

Nittende Scene.

Alfred. Helene. Mad. Madsen.

Mad. Madsen (udenfor).

Hr. Bekker!

Alfred (raaber).

Er ikke at faa i Tale.

Mad. Madsen.

Hr. Bekker!

Alfred.

Jeg er ikke hjemme. Jeg er rejst paa Landet.

Mad Madsen.

Det er Jomfru Helene . . .

Alfred.

Helene! — Det er en anden Sag!

(sætter hurtig Stolen tilside, og skyder Slaaen fra Døren. Helene og Madamen træder ind. Helene gaar tilligemed Alfred frem paa Scenen, de staar en Stund med nedslagne Øjne lige over for hinanden).

Helene.

Ja . . .

Alfred.

Ja . . .

Helene (efter en Pavse).

Alfred! . . .

Alfred (hurtig).

Sagde Du Alfred! — O, Gud velsigne Dig for det!

Helene.

Er Du meget vred paa mig?

Alfred.

Jeg? — Det var jo Dig, der var vred.

Helene.

Ja, den Gang vidste jeg ikke . . . men nu véd jeg Alt. Fru Laxmand har været inde hos mig og fortalt hele Historien, Du er jo aldeles uskyldig.

Alfred (glad).

Er jeg! — Naa, Gud ske Lov! — Selv véd jeg hverken ud eller ind i dette Virvar, men naar Du siger, at jeg er uskyldig, saa tror jeg det.

Mad. Madsen.

Ja, jeg sa' saamænd det samme til Jomfruen, og dersom det ikke var for det, at jeg aldrig giver mig af med Sladder, saa . . .

Alfred.

Tak, tak, Madam!

Helene (forknyt).

Alfred! — Det, som jeg før sagde — om at slaa op — det — det —

Alfred.

Det mener Du ikke mere? Tak, tak, lille Helene, saa har jeg dog det Bedste tilbage endnu. Jeg har Dig — alt det Andet har jeg mistet, siden vi saas sidst.

Tyvende Scene.

Kranich. De Forrige.

Kranich.

(med to Rhinskvinflasker, en i hver Haand, Halsene fremad).

Herre! Jeg har en Ort at tale med Dem.

Alfred.

Der er han igen, det blodtørstige Menneske — bevæbnet tror jeg! — Jeg slaas ikke med Dem.

Kranich.

Herre!

(han holder Flaskerne ud som Pistoler).

Alfred.

Nej — inte pege paa mig med saadanne Tingester! — de er maaske ladte.

Kranich.

Ja vist! Ladte med Rüdesheimer fra Fireogtredive. — Vi maa drikke Forlik.

Alfred.

Naa, blæser nu Vinden fra den Kant!

Kranich.

Jeg var grob mot Dem før — jeg er en Ochse, wenn jeg blir vred. — Carl Hamster, den Flegel, har mig det Altsammen nu forklaret — en kostlich Geschichte. Och Assessoren, min gale Svoger, han er nu nere hos min Juljahne med sin Kone — de er forlikte — och vi maa være forlikt Allesammen. Herre! De skal iche bo længer her po Kvisten.

Alfred.

Nej, det har De sagt mig.

Kranich.

Min tride Sahl staar ledich. Flyt derned och gift Dem med Derses Kæreste. De skal bo for half Leje den første Aar.

Alfred.

Tak, men om De ogsaa vilde eftergive mig den ene Halvdel af Lejen, saa vilde jeg dog komme

til at skylde Dem den anden. Jeg er en ødelagt Mand.

En og tyvende Scene.

Carl. Fru Laxmand. Fru Kranich. Laxmand. De Forrige.

Carl.

Tvertimod, Bekker, De er en Lykkens Pamfilius!

Alfred.

Hvad behager?

Carl.

Hr. Assessoren har Ordet!

Laxmand.

Ja — ser De, lille Bekker! Jeg kom ikke til at tale ud før, paa Grund af den lille Misforstaaelse, som De véd, ellers vilde jeg have fortalt Dem, at den Klokker- eller hvad jeg vilde sige: Organistpost, som De søgte — den har De faaet.

Alle.

Vi gratulerer!

Alfred.

Helene! — Min egen Helene! — Nu kan vi gifte os!

Fru Laxmand.

Det var ret! Jeg skal gøre Honneurs ved Bryllupet.

Fru Kranich.

Jeg med! —

Kranich.

Och jeg giver Champagnen dertil.

Carl.

Og jeg hjælper Dem at drikke den.

Laxmand (tager Alfred tilside og hvisker meget seriøst).

Og jeg komponerer Dem en Bryllupsmarsch for Orgel og fire Basuner.

Slutningssang.

1.

Alfred (til Laxmand).

Men kan jeg virkelig bygge
Paa det, De siger?

Laxmand.

Ja vist!

Helene.

Du — Klokker! — Tænk, hvilken Lykke!

Alfred.

Nej — jeg er kun Organist,
Men jeg kan jo nok avancere.

(han omfavner Helene — Ægtemændene omfavner imens deres Koner).

Carl (vil omfavne Mad. Madsen).

Almindelig Tagen-i-Favn! —
Jo, ser De: Jeg kan arrangere
En glædelig Fastelavn.

Chor.

Nu ingen Bekymringer mere
De tager hinanden i Favn.
Og siden skal vi arrangere
En glædelig Fastelavn.

2.

Carl.

Vor Farce, den var lidt broget

Alfred.

En lille Smule — Aa ja —
Det siger slet ikke Noget,
De har mit Bifald endda.

(til Publikum).

Og dersom nu De stemmer i med,
Ja, saa er jo Stykket i Havn.
Men ellers — saa er det forbi med
»En glædelig Fastelavn«.

Chor.

Vi haaber, De vil stemme i med,
Ti da er først Stykket i Havn —
Hvis ikke, saa er det forbi med
»En glædelig Fastelavn!«

Notitser.

Til denne Farce er Handlingen og til Dels Scenegangen hentet fra »Mon ami Pierrot«, Dialogen, Figurerne og Motiveringen af Situationerne er derimod selvstændig udarbejdede. I et engelsk Stykke, der fører Titel: »The attic story, a farce by Morton«, træffer man hele den franske Intrige, men — som sædvanligt i de engelske Lystspil — uden Angivelse af den franske Kilde.

Musiken er til:

Nr. 1. Komponeret af Forf.
— 2. Dessauermarschen.
— 3. »Es zogen drei Schneidern«.
— 4. »Fader Bergström stäm up«.
— 5. »Kjersti, så kom du«.
— 6. Aria af »la part du diable« (Auber).
— 7. Den Fjortenaarige (Lumby).
— 8. Komponeret af Forf.
— 9. Tydsk Drikkevise.

Klaverudtog er udkommen i Musikhandelen.

Stykket blev første Gang opført paa Kasino den 3die Februar 1856.

Alle mulige Roller.

Vaudeville i 1 Akt.

Personer.

Kinkel, Teaterdirektør fra Provindserne.
Frits, hans Søn, Skuespiller.
Eline Holm, Skuespillerinde, som:
Jomfru Olsen,
Madam Grapin.
Hr. Reymer og
Signora Smeraldi, Dandserinde.

(Handlingen foregaar paa et Hotel i København.)

(Et Værelse med Dør i Baggrunden, til Højre (fra Scenen) et Skrivebord og Dør til Frits Værelse, til Venstre et Bord, hvorpaa Vandkaraffe og Glas).

Første Scene.

Frits (taler ud af Døren).

Ja det maa De tale til min Fader om. Det er ham og ikke mig, der er Teaterdirektør. (lukker Døren). Gud ske Lov! — — Og alligevel, naar Alt kommer til Alt: Gid jeg var Direktør, bare en halv Timestid! — Saa vilde jeg bringe Elines Engagement i Orden, og saa — ja saa maatte den Gamle gærne overtage Direktionen igen. (læser paa et forseglet Brev). »Frøken Eline Holm«. Jo ganske rigtigt! — Det er til hende, og det indeholder bestemt et Afslag. Naar han skriver paa sit fineste Brevpapir og bruger sine Extra-Konvoluter, saa er det et Galanteri, der ikke lover noget Godt. Havde der været en af hans grove Hverdags-Kouverter om Svaret, saa ... (det banker). ... Kom ind! —

Anden Scene.

Eline. Frits.

Frits.[1]

Hvad ser jeg — Eline! — Du her i København?

Eline (med paataget Ceremoniel).

Tør jeg spørge, om Hr. Teaterdirektør Kinkel er til Stede?

Frits (ligeledes).

Nej, ikke for Øjeblikket. Han er ude paa Toldboden for at udklarere sit Selskab, eller rettere sagt: se til, at de alle sammen kommer ombord i Dampskibet. (naturlig). Kære Eline . . .

Eline.

Hr. Kinkel! —

Frits.

Hvor jeg er lykkelig over at se Dig igen! Dersom Du vidste . . .

Eline.

Ja, jeg véd det; men hvad siger Hr. Direktøren for godt?

Frits.

Desværre: han siger slet ingen Ting. Jeg begyndte i Morges et meget veltalende Foredrag for ham, men han svarede ikke andet end: . . . (snuser). og . . . (snuser igen). og: »Ja-a saa!« — Her ligger for Resten et Brev fra ham.

Eline.

Jeg har en Anelse om, hvad det indeholder! (læser). »Opfyldelsen af Deres Ønske om Engagement ved mit Selskab vilde være mig en Ære, hvis den ikke var en Umulighed«

Frits.

En Umulighed?

Eline.

En Umulighed! »Min Søn har med saa megen Begejstring omtalt Deres Talent i Elskerindefaget« — Maa jeg takke! — »at enhver anden Anbefaling vilde være overflødig, hvis jeg turde tage Hensyn til Rekommandationer; men jeg er desværre efter Haanden bleven nødsaget til kun at stole paa min egen Dom og jeg har jo aldrig set Dem. Desuden er mit Damepersonale fuldtalligt i alle Fag, og jeg kan kun tænke mig ét Tilfælde, der kunde bevæge mig til at gøre et nyt Engagement, nemlig naar jeg fandt en Skuespillerinde, der kunde gaa ind i ethvert Fag og udføre alle mulige Roller.«

Frits.

Alle mulige Roller?

Eline.

»Alle mulige Roller« — med Streg under . . . Ja, det er meget forlangt.

Frits.

Han er jo . . . Han er jo . . .

Eline.

Teaterdirektør — det mærker man.

Fritz.

Ja, det var rigtignok en Fordring, som kun en Teaterdirektør kunde opstille. Men Du skal se, han falder alligevel til Føje, naar han ser Dig og taler med Dig. — Og naar jeg saa betror ham Alt, naar jeg siger ham . . .

Eline.

At Du har taget Dig den Frihed at forlove Dig med mig, uden at spørge ham til Raads — Ja, det vilde være det sikreste Middel til at fordærve Alt.

Frits.

Men hvad gør vi da?

Eline.

Finder os i, hvad der ikke kan være anderledes. Jeg modtager det Engagement, der er tilbudt mig her i København, og Du — følger Din Fader til Provinserne.

Frits.

Nej, — Du tager Fejl. Enten bliver Du engageret af min Fader eller — eller ogsaa forlader jeg hans Selskab og lader mig engagere ved et af Teatrene her. Der er trang Tid paa Elskere, og naar jeg stiller mig til Auktion . . . Hvad mener Du? —

Eline.

Saa maa Du have en Vurderingskone til at taksere Dig. Jeg vilde sandsynligvis sætte for høj Pris paa Dig . . . Men dertil maa det ikke komme! Jeg har en Plan. Den er lidt forvoven, men man maa vove for at vinde! — Direktøren vil engagere en Skuespillerinde, der kan udføre alle mulige Roller — jeg ønsker Engagement — følgelig véd jeg ikke bedre, end at udføre tre fire forskjellige Roller for ham — Saa faar han jo Lejlighed til at bedømme mit Talent.

Frits.

Ja, det vilde være meget godt, hvis Tiden tillod det, men desværre: Han rejser med Jernbanen i Aften, og her bliver ingen Tid til at holde Prøver.

Eline.

Aa jo! Det Hele er gjort i en halv Time, og for at han ikke skal gøre Vanskeligheder, saa arrangerer vi Prøven uden hans Vidende.

Frits.

Uden hans Vidende?

Eline.

Kender Du et gammelt Stykke, som hedder »Skuespilleren imod sin Vilje« —

Frits.

Ja vist . . .

Eline.

Nuvel! Kusken, der kørte min Tante og mig fra Jernbanen, havde den heldige Idé at køre os netop til dette Hotel. Jeg bor lige . . . Men det er bedst, at jeg beholder min lille Intrige for mig selv. Du kunde let fordærve Alt.

Frits.

Nej tvert imod! Jeg vil staa Dig bi som en trofast Ven. Hvad skal jeg gøre?

Eline.

Gaa ud at spasere, mens jeg prøver for Din Fader.

Frits.

Det var jo en smuk Bistand Nej, jeg skal blive hos Dig for at give Dig Mod.

Eline.

Nej, nej min Ven, Du skal gaa Din Vej! Du er Den, for hvem jeg aller mindst kan spille Komedie — Det véd Du jo! — Ikke sandt? — Du vil gaa Din Vej?

Frits.

Jeg tør vel ikke sige Nej! Det er aabenbart, at jeg vil blive en god Ægtemand: jeg staar allerede under Tøflen som Forlovet! — Men jeg synes, der er noget Umandigt i saadan at flygte og lade Dig i Stikken.

Eline.

Men naar jeg nu beder Dig . . .

Frits.

Saa føjer jeg Dig naturligvis som sædvanligt, men . . .

Eline.

Nej, Du føjer mig uden »Men«! — Denne Gang er det mig, der maa bestaa Kampen.

Sang Nr. 1.

Frits.

1.

Det er afgjort en Mand bør ej vige
Naar det gælder at skyde og slaa;
Men er Talen om List og Intrige,
Trækker han dog det korteste Straa.
Da har Kvinden et Mod uden Lige,
Ja, da bør hun imod Fjenderne gaa.

Eline.

:,: Da tør Helten fra Kampladsen vige
Og forlade sig trygt paa »den Smaa«. :,:

Frits.

Ja er Talen om List og Intrige,
Trækker Manden det korteste Straa.

2.

Eline.

Ja, Hr. Ridder! se til: Vi skal vinde.

Frits.

Paa Dit Mod nu vor Lykke beror.

Eline.

Kan jeg Andet end blive Heltinde
Her, hvor Sejerens Pris er saa stor!
Hele Planen jeg har alt her inde
Dristigt lagt, ja som sagt: Tro mit Ord!
:,: Min Hr. Ridder, vor Sag skal vi vinde,
Naar til mig Du blot Kampen betror. :,:

Frits.

Ja, jeg ved, at Du er en Heltinde:
I Din Haand jeg min Skæbne betror.
(følger Eline ud).

Tredie Scene.

Frits, straks efter **Kinkel**.

Frits.

Det var i Grevens Tid, hun slap over Gangen; jeg hørte allerede den Gamle puste nede paa Trappen. Der er han. Jeg smutter ind paa mit Værelse for at undgaa alle Efterspørgsler.
(ud af Sidedøren).

Kinkel
(belæsset med Bøger, Noder og Smaapakker, meget forpustet og medtaget).

Sang Nr. 2.

Nej, vil Nogen vide,
Hvad det er at slide
Paa sit gode Huld og sit Humør,
Og vil Nogen vide,
Hvad en Sjæl kan lide,
Og en Krop kan døje, før man dør,

Og vil Nogen lære,
Hvad det er at bære
Alle Slags Malice og Malheur,
Det kan han erfare
I en Time bare,
Naar han bli'r Teaterdirektør.

Den vil ha' Forskud og Den Gratiale,
Den lider Uret, og Den gør Cabale,
Den faar et Forfald, og Den gør Skandale,
Ingen vil lystre, men Alle befale,
Alle er Kunstnere — Helvedes Ka'le,
Aa, geniale,
Gale, gale! —
Ja, vil Nogen vide,
Hvad det er at slide
o. s. v.

»Hr. Direktør! Er dette nu en Rolle? —
Jeg la'r mig ikke bruge som Statist.«
»Hr. Direktør! — Jeg kan sku ikke holde
Den Læsen ud! — De dræber mig til sidst.«
»Hr. Direktør! Vil De ta' Livet a' mig?
At spille Gammel har jeg ikke lært.«
»Hr. Direktør! Den Kælling gi'r jeg fra mig!
At være simpel falder mig saa svært.«
Ak, ak, ak!

Det er Tonen, dertil hører
Man et Vrøvl af Regisseurer
Og Orkesterdirektører,
Pyntekoner og Frisører,
Lappeskræddere, Suflører,
Politi og Kontrollører,
Abonnenter og Gratister,
Brandmajorer, Journalister,
Digtere og Komponister,

Virtuoser, Hoboister,
Machinister og Lampister
Og Korister og Statister
Puh! —

Ja, vil Nogen vide,
Hvad det er at slide
Paa sit gode Huld og sit Humør,
Lad ham saa probere
Paa at dirigere
En Teatertrup, som det sig bør!
Det er et Elende,
Det maa jeg bekende:
Jeg er ganske ødelagt og ør.
Men lad bare denne
Vinter faa en Ende,
Saa skal Fanden være Direktør!

Det har været en anstrængende Dag, men nu er det Værste overstaaet. Personale, Repertoire, Garderobe, Dekorationsvæsen: Alt er nu i komplet Orden og vel om Bord. Jeg var ikke rolig, førend jeg havde set Dampskibet passere gennem Bommen med alle mine Skuespillere, for det hedder at passe paa dem her i Byen. Her har været en Jagt efter min Primadonna: Aa! Det ene Teater vilde heller kapre hende fra mig, end det andet. Og min Bonvivant — det gamle Skind — ham bød de mig 800 Rd. for; men jeg var nok ikke gal. De faar ham ikke for det Dobbelte. Død og Pine, hvor er Frits henne . . . Naa, han er derinde. — Ja, for man kan næppe være sikker paa at faa Lov til at beholde sine

egne Børn her! — De gav gærne to Tusind for at faa Fingre i ham derinde. (det banker). Vær saa god! —

Fjerde Scene.

Eline, kostumeret som københavnsk Tjenestepige i Søndagspynt. **Kinkel**.

Eline (hilser og tier).

Kinkel.

Tør jeg spørge: Er det med mig, De ønsker at tale? Jeg er Direktør Kinkel.

Eline.

Jo-o! (tier atter).

Kinkel (afsides)

Skal Dette vare længe, saa bliver jeg træt. (højt). Vær saa god at tage Plads!

Eline.

Tak, jæ ka godt staa!

Kinkel (efter en ny Pavse).

Er der Noget, hvormed jeg kan være Dem til Tjeneste?

Eline.

Jo-o, jæ velle gærne ha den Ære aa spørre Hr. Direktøren, om Hr. Direktøren ente ku ha Bru faa me ve Derreses Teater . . .

Kinkel.

I . . . hvad Egenskab?

Eline.

Jo-o, te aa spelle . . .

Kinkel.

Spille! (afsides). Det er den Tolvte af det Slags siden i Forgaars. (højt). Ah, saa De spiller! De er Kunstnerinde?

Eline.

Jo-o!

Kinkel (maliciøs).

Paa Piano eller Violin?

Eline.

Næ, de æ ente saadden, jæ mener, men jæ ska sie Hr. Direktøren: Jæ ha altid hat saadden Løst aa Sjeni faa de Tragiske.

Kinkel.

Saaledes! Det er Tragedie, De spiller! — Ah! — I hvilke tragiske Roller har De optraadt, med Tilladelse?

Eline.

Jo, i »Emilies Hjærtebanken« — aa Frøken Gamstrup — aa saa ha jæ spelt Eveline . . .

Kinkel.

Ah — i »Slottet i Poitou«?

Eline.

Næ, i Kanikestræde. Men jæ har aasse spelt i Kassernen. Der ga vi »den føste Kærlihed«.

Kinkel.

Ja, saa har De jo allerede Routine.

Eline.

Jo-o! — Aa der æ en ong Herre, som ha vaaren henne aa set me, vær Gang jæ ha spelt, aa han sier, a de æ barestens Øvelsen, der mangler me — Aa han æ Naaed ve Aviserne, saa va de angaar, ka Hr. Direktøren være ganske roli.

Kinkel.

Det er jeg — aldeles rolig!

Eline.

Se han velle nu ha', a jæ sku bie hær i Byen, faa saa velle han uddanne aa ingstruere maj aa skaffe me eng ve et a Teatrene — men saa maatte jæ ju fenne maj i aa gaa i Kored aa spelle smaa Roller, aa de æ saa rædsom sjenért.

Kinkel.

Ja vist saa! De smaa Roller er altid sværest — — at faa besat.

Eline.

Ja, Hr. Direktøren kan nok engsé, a de va ente Naaed faa maj, aa derfor velle jæ majed heller ha en Plas hos Hr. Direktøren, vo jæ va ves paa aa komme te aa spelle dí goe Roller — faa de æ de Eneste, jæ ser paa. Elles æ mine Fordringer ente store.

Kinkel.

Ikke det! — Men ser De nu, lille Frøken:

Jeg gør meget store Fordringer. Mit Personale er allerede komplet, og hvis jeg skulde engagere en Dame endnu, saa maatte det være en ganske ualmindelig dygtig Skuespillerinde — en, som kunde gaa ind i alle mulige Fag og spille baade naive Elskerinder, tragiske Heltinder, Koketter, Anstandsdamer, Perniller, Rappenskraller og værdige Mødre, kort sagt en, der kunde holde alle mine andre Damer i Schak. — Forstaar De?

Eline.

Ja, de va just saadan en Plas, jæ saa gærne velle ha.

Kinkel.

Desuden maatte hun kunde udføre et sædvanligt Primadonnaparti i de mindre Operetter og Syngespil. — Jeg véd ikke, om De tør paatage Dem det?

Eline.

Jo-o!

Kinkel.

Naa, De har altsaa gennemgaaet et ordentligt Kursus i Sang?

Eline.

Jo-o. Jæ ha songed faa Hr. Jespersen.

Kinkel.

Jespersen? —

Eline.

Ja, i Blajdamsskolen.

Kinkel.

Aa! — Ja, saa er De vel saa musikalsk, at De synger Hvadsomhelst fra Bladet? . . . Jeg mener, at De er vant til at synge efter Noder?

Eline.

Næ, jæ synger blot etter Visebov, faa jæ ha saadan ed udmærked Gehør.

Kinkel (afsides).

Det er vist en god Sang, hun stiller op! (højt) Maaske De vilde være saa god at synge en lille Romance for mig!

Eline.

En Romance — Jo! Jæ ka en, som hedder »Mit Idial«. (begynder)

Hvis Du kender Kærlighedens Flamme

Næ, de va faa højt — jæ æ saa gruelig hæs i Da.

Hvis Du ken . . .

Kinkel.

Nej, det var vist for lavt. Nu skal jeg se at finde Tonearten. (sætter sig til Pianoet og slaar en Akkord an).

Eline.

Sang Nr. 3.

1.

Hvis Du kender Kærlihedens Flamme,
O, saa hør mit Hjærtes Fryd aa Held!

Aa ves ente, saa æ de de Samme,
Du ska høre de ilievel.
Der æ En, som æ min Drøm om Natten,
Aa om Da'en svæver faa mit Blik:
De æ Ham, der staar i Hundrede aa Atten
Paa Østergade i den ny Botik.

2.

Ak, jæ ser kon ham aa ente Anned,
Sikke Øjne — Ja, aa sikked Smil!
Aa saa taler han saa pænt aa danned,
Aa saa æ han altid saa sjangtil.
Da Livjægerne forgangen Maaren
Trak faabi — Vo han va sød aa næt!
Aa paa Bal ha han nu alletider vaaren
Den Sjangtileste, vo jæ ha væt!

3.

Alle Damerne di kure te ham.
Aah, der æ ed Rend den hele Da' —
Aa saa snart man bare pruter mæ ham,
Slar han lie straks de Halle a.
Sikken Kærreste! — Nu ha jæ hat en
Hal Snes pæne Friere, men Nej —
Maa je be om Ham i Hundrede aa Atten,
Hele Resten maa di gærne ha faa maj! —

Kinkel.

Ja mange Tak, lille Frøken! Det var en over Maade køn Romance, og De sang den fuldkomment i Karakteren. Jeg er overbevist om, at der er et Repertoire, hvori De absolut vilde gøre Lykke.

Eline.

Saa Hr. Direktøren tror altsaa, a Di nok ka anggasjere mig? —

Kinkel.

Jeg tør ikke i dette Øjeblik sige Dem noget Bestemt derom; men dersom det er mig muligt at tilbyde Dem en Plads, der svarer til Deres Talenter, saa skal jeg i Løbet af et Par Dage skriftligt underrette Dem om Engagementsvilkaarerne etc., — naar De vil være saa god at opgive mig Deres Adresse.

Eline.

Jo, min Adresse æ: Jomfru Thomasine Olsen, Krokkedellegade Nr. 9, men jæ æ altid aa træffe paa Vesterbro Nommer 45, Litra Z, 4 b, 2den Sal i føste Mellembygning til Højre, tredde Dør fra Trappen, hos den franske Madame. — De ka vel nok huske de? — Va?

Kinkel.

Ja-a! — Jeg har en god Hukommelse.

Eline.

Ja, saa vænter jæ Hr. Direktør.

Kinkel.

Ja, det kan De rolig gøre.

Eline

(idet hun stiller sig op og forsøger at efterligne en teatralsk Hilsen).

Adjøs! (gaar).

Fjerde Scene.

Kinkel (ene).

Hahaha! Stakkels Barn! Hun kunde hverken gaa eller staa eller tale rent, og alligevel vilde hun være Primadonna. Det er nu formodentlig faldet hende for vanskeligt at feje Gulv og koge Vælling, og derfor tænker hun at gaa til Teatret — Det er den gamle Vise! — Den, der skal kunne spille Komedie til Gavns, maa omtrent du til alt Muligt, men naar et Menneske tvert imod mærker, at han ikke duer til noget Andet, saa bilder han sig næsten altid ind, at han kan blive Skuespiller. — Stemme havde Pigebarnet for Resten, og skøndt det var noget galt Tøjeri, hun sang, var der virkelig et Slags Methode i den Galskab. Havde jeg havt fem sex Stykker paa Repertoiet, hvori der forekom københavnske Kokkepiger, eller hvor Handlingen var forlagt til Kælderetagen, saa kunde det maaske endda have betalt sig at engagere hende. Naar hun f. Ex. debuterede som Mine Tokkerup, skulde man nok kunne bilde Publikum ind, at det var »en talentfuld og tænksom Skuespillerinde, der klart havde opfattet sin Rolle og gengivet den med fuldendt Naturtroskab og Konsekvense«. Ja, det er slet ikke underligt, at Publikum kan blive ført bag Lyset paa den Maade — det kan gaa Folk af Faget ligesaa galt. Jeg saa en Gang en Skuespiller give Gæsterolle ovre i Tydskland et Steds.

Han spillede fuld Mand, og gjorde det saa mageløst, at Direktøren øjeblikkelig engagerede ham for hele Saisonen; og Bladene — ja de var henrykte og gratulerede Teatret til den udmærkede Akvisition. Men Henrykkelsen varede kun kort. Den første Gang, han skulde spille ædru, begyndte han at »fange Fluer«, og man fik snart den sørgelige Overbevisning, at den udmærkede Akvisition var og blev Fuldmand i alle de Roller, man gav ham. Naa, det kunde nu endda være, hvad det var, men saa kom det Harmeligste: Naar Nogen roste hans Drukkenboldte, saa blev han vred, og forsikkrede, at hans egentlige Fag var at spille Macbeth og Wallenstein og saadane Folk! — Den Smaa, der gik, vilde vist heller ikke have været tilfreds med de Roller, hun kunde spille. Hun vilde naturligvis have debuteret som Præciosa, Skøn Valborg og Maria Stuart. Jo, vi kender det!

Femte Scene.

Kinkel. Eline (som robust Dame oppe i Trediverne. Høj Krøllefrisure over Panden, høj fantastisk Fjerhat, chargeret Promenadedragt, Ridepisk i Haanden).

Eline

(lader som om hun antager Kinkel for et Teaterbud eller deslige).

Monsieur Kinkél — est il chez lui?

Kinkel (afsides).

Nu skal vi nok have fransk Visit til en For-

andring. (højt i dansk Dialekt). Direktør Kinkel, c'est moi, Madame.

Eline (forbavset).

C'est vous! (dybt). Eh bien! — (sætter sig i Positur).

Kinkel (afsides).

Hun hører nok til Tragedien. (højt i det han sætter en Stol frem). Asseyez-vous, je vous prie!

Eline (uden at sætte sig — mørk).

Monsieur! Il existe une jeune artiste, qui s'appelle Eline Holm —?

Kinkel.

Oui madame — une actrice —

Eline.

J'apprend que cette demoiselle s'est permis de copier une dame francaise dans un de ses roles.

Kinkel (afsides).

Hvad Pokker kommer det mig ved, hvem Frøken Holm har tilladt sig at kopiere? (højt — uinteresseret). Eh bien —?

Eline (storstilet).

»Eh bien« —? — Cette dame française, c'est-moi! Comprenez-vous.«

Kinkel.

Oui oui oui, mais . . . (giver hende Tegn til at sætte sig).

Eline (imperatorisk).

Silence! — (mørk). J'ai maintenant été trois fois chez elle et chaque fois avec ma cravache...

Kinkel (afsides).

A la Sarah —

Eline.

mais sans pouvoir jamais la rencontrer, et c'est pourquoi je viens a vous, M. le directeur, qui êtes responsable des agissements de vos actrices, pour . . .

Kinkel.

Mais pardon . . .

Eline (tordnende).

Taisez-vous! — (roligere med stigende Affekt, i det hun for hver Sætning slaar et Slag i Luften med Pisken). Je viens pour avoir une explication — pour vous dire, que je ne me laisse pas offenser impunément — pour demander satisfaction — pour vous apprendre á respecter les droits de la femme — pour . . .

Kinkel (afsides under de sidste Sætninger).

Det er nok bedst at sætte sig i Respekt i Tide. (farer pludselig hen mod hende med forfærdelig Mine og Stemme). Prrrrrrrenez place! . . .

Eline (lader sig falde i en Lænestol — med et Skrig).

Kinkel (fortsætter høflig).

s'il vous plait!

Eline (spædt).

Ah! Je me meurs!

Kinkel.

Nej gør endelig ikke det! Men siden De nu har været saa venlig at lade mig faa Ordet, saa tillad mig det eneste Spørgsmaal: Forstaar De slet ikke Dansk?

Eline (mat).

Aa jo vist gør jeg saa!

Kinkel (afsides).

Syntes jeg ikke nok at hun skreg paa Dansk. (højt). De taler jo som en Indfødt!

Eline.

Indfødt, det er det, som jeg er — fra først af.

Kinkel.

Saa tør jeg maaske paa vort fælles Modersmaal give Dem den lille Oplysning: at De er gaaet . . . (med et Blik paa Pisken). eller redet . . galt i Byen!

Eline.

De siger . . .?

Kinkel.

Jeg siger: at den Frøken Holm, som har tilladt sig at kopiere Dem, hverken er eller har været ved mit Teater. Jeg har aldrig set hende og aldrig talt med hende, og kan det være Dem

nogen Satisfaktion: saa har jeg for lidt siden tilskrevet hende, at jeg heller ikke i Aar vil faa Brug for hendes Talenter.

Eline.

Er det, at, det er muligt?

Kinkel.

Det er aldeles vist.

Eline (farer op).

Men det er jo affrøst — det er jo horribelt — (dybt). det er abominabelt . . .

Kinkel.

At jeg ikke har engageret hende?

Eline.

Nej, at jeg har offenseret Dem — at jeg par méprise har været lige ved . . . (dybt). ah quel scandale!

Kinkel.

Naa naa, der er jo ingen Skade sket.

Eline.

Hr. Direktør! Nu er det mig, der skylder Dem Oprejselse. Her er mit Kort. Jeg er til Deres Tjeneste.

Kinkel.

Jeg i lige Maade til Deres. Men, hvis det er med Staal eller Bly . .

Eline (standser ham med en imperatorisk Gestus).

Jeg har sagt: jeg skylder Dem Oprejselse . . .

Kinkel.

Oprejsning — ganske rigtig! Men ser De: at oprejse er Et og at nedlægge er noget Andet — temmelig nær det Modsatte. Jeg er desuden gaaet ind i Foreningen for Menneskenes Beskyttelse, og den tillader ikke Dueller!

Eline.

Ah bah! — Jeg siger endnu en Gang: Jeg skylder Dem Oprejselse, og den skal De ha' —: Jeg gør Deres Lykke! —

Kinkel.

(afsides). Nej saa tror jeg dog, at jeg hellere duellerer.

Eline.

Jeg gør Dem til Millionær!

Kinkel.

Maa jeg spørge: hvordan De vil bære Dem ad med det?

Eline.

Tout simplement: Jeg lærer alle Deres Sujetter at spille Comedie.

Kinkel.

Alle mine Skuespillere og Skuespillerinder?

Eline.

Skuespillere, Skuespillerinder, Korister, Statister — alle sammen.

Kinkel.

Aah! De gør altsaa Mirakler!

Eline.

Jeg gør ikke andet — det er min Genre... c'est ma profession. (peger paa Kortet, som han holder ulæst i Haanden).

Kinkel.

Naa saaledes. (læser). »Madame Grapin née Larsen Professeur.« — Ah! De er Professorinde ... i den højere Magi — altsaa.

Eline (indigneret).

Min Herre — De tillader Dem! (pludselig formildet). Hahaha! Aa — De tror mig Taskenspillerinde? Hahaha! C'est trop drôle! — Det er jo i dramatisk Kunst at jeg er Professeur. Kommen tilbage fra Paris, hvor jeg var i 12 Aar, gaar jeg at etablere et Akademi for Teaterkunster.

Kinkel.

For de taetralske Kunstarter —? Det kan jo blive en meget nyttig Institution. De har naturligvis straks faaet Elever i Mængde?

Eline.

Ikke endnu. Jeg kommer fra at have antaget min første — Mamselle Thomasine Olsen, en ung Person, meget naiv, meget upoleret.

Kinkel.

Ja det skal jeg attestere.

Eline.

De kender hende? Jeg obligerer mig til af hende at gøre en perfekt Ingenue førend seks Maaneder.

Kinkel (med forstilt Beundring).

Ne—j! — Ja gør De det, saa kan De gøre mere end Mirakler.

Eline.

Det er det, som jeg kan. Jeg har min Metode, og den mankerer aldrig. Naar jeg har sagt, at jeg vil gøre Deres Lykke, saa er det fordi jeg kan det. Se her mit Program! Jeg renoncerer paa Akademiet . . .

Kinkel.

Men Deres Elev?

Eline.

Hende tager jeg med mig. — De engagerer alle Deres Sujetter paa 10 Aar . . .

Kinkel.

10 Aar —?

Eline.

Jeg overtager Instruktionen ved Deres Troupe — De giver mig hvidt Kaart —

Kinkel.

Hvidt Kaart?

Eline.

Ja — carte blanche —

Kinkel.

Frie Hænder — ah! —

Eline.

Og førend femten Dage er Miraklet gjort. Ved Enden af Sæsonen har De en Sarah Bernhardt, en Judic, en Brohan, en Samaray — en Gôt — en Talma, om De vil — et Par Coqueliner . . .

Kinkel.

Stop! Stop, bedste Fru Professeur! — Jeg har min Sandten ikke Raad til at holde en af det Slags Folk, end sige saa mange.

Eline.

Ak! Er det, at jeg siger, De skal beholde dem? Tvert imod: De skal sælge dem.

Kinkel.

Sælge dem?

Eline.

Ja vel!

Kinkel.

Men de la'r sig virkelig ikke saadan sætte til Auktion.

Eline.

Vist saa! Det gør de selv! De har jo engageret dem i 10 Aar! De har tjent en Formue paa dem i det første. Nu forlanger de dobbelt Gage — »Nej mine Damer og Herrer, ikke før om 9 Aar — men betaler de mig 10,000 pro per-

sona, saa hæver vi Kontrakten! — Bien! siger alle de store Artister, de rejser til København, optræder som Gæster med tre store Stjerner paa Plakaten og gør en Succes pyramidal — saa kommer Auktionen. Alle fire Teatre overbyder hverandre: En brillant Bonvivant — 4 Tusind — 5 Tusend, 6 Tusind — Pang! (efterligner Hammerslaget med Piskeskaftet paa Bordet). En tragisk Elskerinde, aldeles uimodstaaelig: 6000—7—8—9—10,000 — Pang! En Karakterskuespiller, Helt og Père noble 1ste Klasse A: 7—8—9—10,000 — Ingen bedre? 12,000 — Pang! —

Kinkel.

Tak! Og næste Aar skulde jeg saa begynde forfra med Debutanter fra Gaden?

Eline (smilende medynksomt over hans Misforstaaelse).

La, la, la, la! Har De ikke mig? De giver mig 3 Maander i Ferien, saa gør jeg Dem et nyt Personale, der er meget bedre end det forrige.

Kinkel (slaar Knips).

Det glemte jeg!

Eline.

Stol De paa mig! Jeg siger som Adéle i »Le droit des femmes«: (deklamerer i fransk Melodramastil).

(monotont). Gaston, jeg gav Dig mit Ord.
Du véd, hvad Du har i Vente:
Herregaarde og Godser,
Millioner i Rente.

(med stigende Højde). Der er ikke den Ting i Verden —
Naar Du ønsker at faa den,
Skal den straks være Din,
Bare Du peger paa den!
For Dig gør jeg det Umulige
Uden Vaklen og Svimlen:
Jeg plukker, om saa skal være,
Stjærnerne ned fra Himlen
(smaat og sødt). Men Et maa Du love — kun Et —
Et Eneste, det er det Hele:
Lov mig, at Du vil aldrig
Svigte Din tro Adéle —
(dæmonisk langsomt). Ti vid: at den blide Kvinde,
Som sin Sjæl for Din Fod har lagt,
Kan blive en Djævelinde —
(med Gravrøst). Og da — da tag Dig i Agt!
Au revoir!
(gaar).

Sjette Scene.

Kinkel (ene).

Hun var ualmindelig gal! — Det lader til at Luften herinde er helt opfyldt af Galskabsbakterier. Jeg maa skynde mig over til Jydland, førend jeg selv bliver angrebet — hvis jeg ikke allerede er det i den Grad, at jeg ikke længere kan skælne mellem, hvad der er klogt, og hvad der er galt . . . Ja, ja! — Det er et meget almindeligt Tilfælde i Teaterverdenen. Jeg har kendt

flere end ét Personale af udmærkede dramatiske Kunstnere, der var fuldstændig enige om: at der kun var et eneste Hoved i hele Selskabet, som ikke havde en Skavank paa et vist Sted — og dog var der ikke En, som tvivlede paa at dette eneste Hoved sad paa hans egen Hals. Saadanne Erfaringer kan let gøre En ængstelig, især naar de gentager sig baade til Højre og Venstre.

Sang Nr. 4.

Man tror jo i Reglen, man selv er normal,
Men — (det maa De ikke betro nogen Anden!)
Hvis Verden er klog, saa maa jeg være gal,
For jeg synes: den er totalt fra Forstanden.
Men da mine Blikke
Nu ikke kan kikke
Herind for at finde, hvor Fejlen maa ligge,
Det er maaske
En fiks Ide.

Og hver Gang jeg ser paa den knejsende Flok
Af Smaafolk, der gaar og gør Nar ad de Mange,
For hvem de er stadig til Nar, har jeg nok:
Jeg synes, jeg ser mig i Spejl og blir bange.
Det er jo et grue-
ligt trøstesløst Skue:
De prægtige Hovder, der mangler en Skrue —
De er min Tro
Snart legio!

Og saa er jo næsten Enhver blevet bidt
Af gale Partimænd, der alle vil raade.
Til Venstre dér raaber man paa Dynamit,
Til Højre paa Exekusion uden Naade.

Og da de Loyale
Som de Radikale
Beviser hver Dag: at de Andre er gale,
Jeg maa jo tro
Dem begge to.

Selv Damerne har deres Svaghed. Om og
De er de forstandigste Væsner paa Kloden,
Saa viser jo Modejournalerne dog,
At Galskaben altid hos dem var paa Moden.
Snart Bombe-Chignon'er —
Snart Staaltraads-Balloner —
Snart Skørter saa snævre som . . som Pantaloner
Oprigtig talt:
Er det normalt?

Nej Verden er rigtig nok højst kuriøs.
Men ta'r man det praktisk, hvad gør det saa, enten
Et Hoved har den eller den Skrue løs,
Naar bare man skjuler det for Patienten?
I mit Personale
Gør Ingen Skandale,
Ti at »spille klog« det gør netop de Gale
Til Æressag
Og Yndlingsfag!

Saa, nu banker det igen! Kom ind.

Syvende Scene.

Kinkel. Eline klædt som elegant ung Herre.

Eline.

God Dag, Højstærede! — Undskyld, at jeg ikke har medbragt nogen fælles Ven, der kan præsentere os for hinanden!

Kinkel.

Jeg be'r. Det maa vi vel selv kunne overkomme: Jeg hedder Kinkel og er Teaterdirektør.

Eline.

Det glæder mig at gøre Deres Bekendtskab! Jeg hedder Raymer og er Dagdriver.

Kinkel.

Dag . . .

Eline.

Driver — Ganske rigtigt!

Kinkel.

Hahaha! Jeg gratulerer! Saa har De jo faaet et mageligt Levebrød!

Eline.

Mageligt, men beklageligt, og i Længden ufordrageligt. Jeg keder mig ganske forskrækkeligt, og jeg kommer netop herop til Dem i den Overbevisning, at vi To meget let vil komme i Klammeri sammen — og saa gaar dog den Tid.

Kinkel.

Min Herre! De forbavser mig!

Eline.

Virkelig? — Kan et Menneske i Deres Alder endnu blive forbavset over Noget? — Naa, saa vil De maaske blive yderligere forbavset, naar De hører, hvad jeg vil Dem. Ser De: Egentlig skulde jeg have studeret og været Levebrødsmand, som

det hedder saa skønt, men da jeg havde gjort den Beregning, at jeg vilde behøve seks Aar for at lære Det, jeg skulde kunne ved min Embedseksamen, og at jeg vilde behøve seks Maaneder for at glemme det igen, saa besluttede jeg at skyde Genvej, og uden mindste Anstrængelse bragte jeg det dertil, at jeg for Øjeblikket akkurat kan saa Meget, som om jeg var bleven Candidat for et halvt Aar siden.

Kinkel.

For et halvt Aar siden — Naa saaledes!

Eline.

Saaledes var jeg færdig med Videnskaberne, og nu kastede jeg mig over Kunsten . . .

Kinkel.

De valgte den dramatiske, og nu ønsker De sandsynligvis Engagement.

Eline.

Ingenlunde! — Jeg duer aldeles ikke til at være Skuespiller, dertil er jeg for lille af Vækst. Jeg duer heller ikke til at være Maler, for mine Øjne er meget svage, og Musiker kan jeg ikke blive, fordi jeg mangler Gehør. Digter er jeg naturligvis — for det er vi jo alle sammen nu om Stunder — men rent ud sagt: Der er sku ikke Noget ved mine Poesier! — Nej, da jeg saaledes ikke duer til at være simpel Kunstner, har jeg valgt en potenseret Kunst, nemlig den: at gøre Kunstnere.

Kinkel.

At gøre Kunstner — Aa ja saamænd, det er en meget net Kunst.

Eline.

Nej, jeg sagde, at gøre Kunstnere. Ifjor gjorde jeg Forfattere, i Aar gør jeg Skuespillere. Naar de er færdige, saa afleverer jeg dem til Scenen. Det kan for Resten gærne være, at jeg heller ikke duer dertil, men det morer mig i det mindste. Der er for Eksempel en lille Pige, som hedder Tomasine . . .

Kinkel.

Olsen — Naa saa De kender ogsaa hende!

Eline.

Ja, det er jo netop for hendes Skyld, jeg kommer herop til Dem. Jeg er, som De har bemærket, et meget oprigtigt og naturligt Menneske, og derfor vil jeg med min sædvanlige Aabenhjærtighed sige Dem, hvad jeg har at sige, uden at pynte det Mindste derpaa: De tænker paa at engagere hende, men det bliver der ikke Noget af.

Kinkel.

Ikke det! Naa, ja ja! — Maa jeg ellers spørge: hvorfor ikke?

Eline.

Kort og godt: Fordi jeg forbyder det.

Kinkel.

Ah! De er formodentlig hendes Hr. Fader.

Eline.

Ja, og hendes Fru Moder med paa en Maade: Det er nemlig mig, der har opfundet hende, og jeg forbeholder mig . . .

Kinkel.

Eneret paa Deres Opfindelse i Henhold til Plakaten af o. s. v.

Eline.

Ja vel! Jeg vil ikke have hende forfusket. For Øjeblikket er hun et raat, men sundt og kraftigt Naturbarn — hun kender hverken til Skole eller Manér —

Kinkel.

Nej, hun er komplet umanérlig.

Eline.

Det er hun, og det vil blive et Herkulesarbejde at gøre hende til Skuespillerinde, men det skal lykkes mig — Pas paa! Jeg har sat mig det for, og det er første Gang i mit Liv jeg har foresat mig noget Alvorligt. Falder hun derimod i Deres Hænder, min gode Hr. Direktør, saa varer det naturligvis ikke længe, før hun har lært alle disse traditionelle Fagter og Fjællebodskunster, der har faaet Hævd ved Provindsteatrene.

Kinkel.

Sig mig, Hr. Raymer! Husker De, hvem De taler med.

Eline.

Ja vist gør jeg! Jeg taler med en Mand af Faget, og derfor taler jeg uforbeholdent — Herregud, der er jo Ingen, der hører os — hvorfor skulde vi være affekterte og lade, som om Kunsten havde Noget at bestille med de dramatiske Forestillinger, der diskes op paa Raadstuer og i Ridehuse for Godtfolk i Smaakøbstæderne!

Kinkel.

Hr. Raymer! Jeg er taalmodig . . .

Eline.

Det véd jeg! De er jo Teaterdirektør, og saadanne Folk, som Deres Kunstnere, maa nok kunne øve en Mand i Taalmodighed.

Kinkel.

Saadanne Folk, saadanne Folk! — Hør, véd De hvad! Saadanne Folk skal De omtale med Respekt, i det mindste i min Nærværelse. Det er maaske Kunstnere af anden og tredie Rang — maaske af fjerde og femte — men det er Folk, som ikke gør en Direktion umulig. Mellem dem er der ingen Sammensværgelser og ingen Oprør, der er Ingen, som gør sig syg af Kaprice, og Ingen, der skriver Recensioner over sine Kamerater, der er Ingen, som arbejder paa det Heles Øde-

læggelse, og Ingen, der vil betales tre Gange for at gøre sin Pligt — Véd De det!

Eline.

Nej, det vidste jeg dog ikke; jeg har kun hørt Tale om et eneste Teater, hvor Personalet uden Undtagelse var saa eksemplarisk — og det var Mester Jakels.

Kinkel.

Min Herre! (gaar hen og aabner Døren). Min Herre! . . .

Eline.

Tys, tys, tys!

Sang Nr. 5.

De er hidsig, det maa De erkende.
Hør De bør vænne
Dem af med denne
Fæle Vane, for det kan dog hænde
Vi bli'r Venner, naar De hører mig til Ende.

Kinkel.

Deres Frækhed er for uanstændig.
Aa jo, bekend De:
Den er ubændig.
Jeg er høflig og fredelig, men De
Gør mig Brugen af min Husret rent nødvendig.

Eline.

Men Mand, hvad gaar der a' Dem?
De raser uden mindste Grund.

Kinkel.

Jeg raser? — De skal ta' Dem

J Agt for Deres Mund!
Jeg raser!

Eline.

Ja desværre
For Dem — Det er en hæslig Fejl.

Kinkel.

Der er en Dør, min Herre,
Og Trappen den er stejl.

Eline.

De er hidsig — o. s. v.
Vand i Blodet, min kæreste Ven, De
Bli'r jo fuldstændig
Vild og ubændig
Nu, saa ras De, og støj De, og skænd De,
Men, som sagt, den hele Larm er unødvendig.

Kinkel.
(paa samme Tid).

Ja, De tvinger mig jo til at sende
Dem ud af denne
Aabning derhenne!
Endnu en Gang: Jeg gir Dem til Kende,
Nu er hele min Taalmodighed til Ende.
Deres Frækhed — o. s. v.

Eline.

Hør nu: Tag Dem i Vare
Det kunde jo dog gærne hændt,
At jeg — Ja tænk Dem bare! —
At jeg var: Recensent.

Kinkel.

Saa blev jeg ved mit Forsæt
Og gav Dem en fortjent Lektion.

Eline.

Ak Nej — De krøb til Korset
Og bad mig om Pardon.

Ensemble.

Eline.

De er hidsig — o. s. v.
Vand i Blodet, min kæreste Ven! De
Bli'r jo fuldstændig
Vild og ubændig..
Nu for Pokker, saa ras De og skænd De —
Jeg ta'r Flugten, naar jeg ser den er nødvendig!
— De er altfor artig — altfor artig bedste Ven,
Farvel, Farvel, vi ses igen.

Kinkel.

Ja De tvinger — o. s. v.
Deres Frækhed er for uanstændig.
Jo, lille Ven, De
Er for ubændig.
Se nu til, at De slipper behændig
Ud ad Døren, saa min Hjælp er unødvendig.
— Ingen Komplimenter. Vær saa artig lille Ven!
Farvel, se snart herop igen!

Ottende Scene.

Kinkel, siden **Fritz**.

Kinkel (ene).

Har man nogensinde hørt Mage til Uforskammethed. Hehehe! Han trode, at han kunde skræmme mig ved at give sig Mine af at være

Recensent. Jo vist! Naar man selv har ageret Bussemand, lader man sig ikke saa let gøre bange. I Smaastadsaviserne maa vi jo for det Meste selv besørge vore Teaterreferater — saa vi véd nok, hvad det vil sige, at være Recensent. (Fritz træder ind). Han skal for Resten faa Lov at beholde sin Protegée. Hun bliver aldrig Skuespillerinde.

Fritz.

(Afsides.) Aldrig Skuespillerinde — Beholde sin Protegée! — Elines Plan maa være strandet! — (højt). Har her været Noget paa Færde? Det forekom mig, som om jeg hørte en hel Bataille her inde.

Kinkel.

Aa nej! Det var blot en lille gemytlig Ordveksling. Man har sammensvoret sig imod mig — lader det til.

Fritz.

Sammensvoret?

Kinkel (søger mellem sine Papirer).

Ja, det er en af disse sædvanlige Engagementshistorier — eller rettere sagt . . . Hør, hvor er Brevet til Jomfru Holm blevet af?

Fritz.

(Afsides). Jo, han véd Alt. (højt). Brevet! — Naa det Brev . . .

Kinkel.

Er besørget formodentlig. Godt! — — Men hvad er der i Vejen med Dig?

Fritz.

Kære Fader! Jeg mærker nok, at Du har en Anelse.

Kinkel.

Jeg? — Ja, Du ser mig rigtig nok saa forvirret ud, at man kunde faa Anelser om Allehaande. Har Du gjort noget Galt?

Fritz.

Ja det vil Du i det mindste synes — jeg tror derimod, at jeg aldrig har gjort noget Klogere.

Kinkel.

Ih, det er jo en meget lovende Indledning.

Fritz.

Fader! Ifjor, da jeg skulde være Soldat, tilbød Du mig, at sende en Stillingsmand til Regimentet, naar jeg vilde aftjene min Værnepligt som Elsker ved Dit Selskab — og da jeg havde større Lyst til Teatret end til Skilderhuset, saa modtog jeg Dit Tilbud.

Kinkel.

Ja, det var smukt af Dig. Du hjalp mig ud af en stor Forlegenhed, og gjorde en god Gærning mod det stakkels Provinspublikum.

Fritz.

Ja —

Sang Nr. 6.

1.

Nu har jeg i et helt Aarstid
Studeret Elskerfaget,
Og jeg har altid gjort mig Flid
Og af og til behaget.
Jeg har grædt, jeg har lidt,
Jeg har stormet og stridt,
Jeg har raset som selve Orlando.
Jeg har sukket saa ømt,
Jeg har sværmet og drømt,
Jeg har knælet og kys't paa Kommando,
Jeg har forlovet mig saa tidt,
Som Nogen kan forlange —
Jeg tror omtrent i Gennemsnit
Hver Aften et Par Gange.

2.

Men ak det varer, som Du véd,
Just ikke længe, førend
Man trættes ved den Salighed,
Der hentes fra Sufløren.
Snart en glødende Bøn
Til en aandrig og skøn
Elskerinde jeg improviserte,
Og til Gensvar jeg fik
Et fortryllende Blik
Og et »Ja«, som kun Hjærtet suflerte. —
Ja, tilgiv, hvis en Fejl det var,
Og tænk kun paa den store
Gevinst, at faa et Elskerpar,
Der elsker con amore.

Kinkel (tager sig en Pris).

Ja saa! — Du har forelsket Dig. — Nu ja, Herregud, det skal Du ikke bryde Dig Noget om. Det er med Kærlighed, som med Hikke: Naar man bare lader være at tænke derpaa, saa gaar den over af sig selv.

Fritz.

Nej, Dette har noget Mere at betyde. Hun har ikke alene mit Hjærte — hun har mit Ord.

Kinkel.

Ja saa! Ja, det var en anden Sag! — Sig mig — hvis Du ikke finder min Nysgerrighed ubeskeden — hvem er det, jeg skal have den Ære at kalde Svigerdatter?

Fritz.

Et elskværdigt fortryllende Væsen . . .

Kinkel.

Ja, det følger af sig selv.

Fritz.

Begavet og talentfuld — Du har set hende.

Kinkel.

Jeg? — Hvor? — Naar?

Fritz.

Her, for et Øjeblik siden.

Kinkel.

Hvad behager? — Hende fra »Krokdellegaden«? —

Fritz.

Nej vist ikke!

Kinkel.

Var det da den Anden? Skuespillerinden? —

Fritz.

Ja Fader! —

Kinkel.

Og hende finder Du elskværdig?

Fritz.

Ja!

Kinkel.

Fritz! — At Kærlighed kan gøre en Lægmand smaatosset, det har jeg nok vidst, men at den kan gøre en Elsker af Faget saa forrykt, det trode jeg dog ikke. Spring straks hen paa Postgaarden og bestil os en Ekstravogn til Bidstrup! — Du maa jo være bleven daarekistegal. Tænker Du virkelig paa at gifte Dig med La Veuve Grapin og gøre Bekendtskab med hendes Cravache?

Fritz (aldeles forbavset).

Men kære Fader! (pludselig greben af en Idé). Aa! »Skuespilleren imod sin Villie« — Jeg har det! — Der gaar et Lys op for mig! —

Kinkel.

Ja, der gaar ogsaa et op for mig! (ryster paa Hovedet venlig bebrejdende). Du har været til Frokost i Dag! Naa, ja, ja! — Læg Dig lidt ind paa

Divanen, min Dreng, og lad os saa tale om den Sag i Morgen. (Det banker). Saa, nu er det galt igen. Kom ind!

Niende Scene.

Eline i elegant, men prætentiøst Damecostume. **Kinkel. Fritz.**

Eline.

Buon giorno! (til Kinkel). ho l'onore di parlar col'impressario?

Kinkel.

Ja, Direktør er jeg rigtig nok, men jeg kan desværre ikke have den Ære at indlade mig paa italienske Konversationer . . .

Fritz (til Eline).

Frøkenen taler formodentlig Fransk, og hvis De tillader det, skal jeg være Tolk.

Eline (sagte).

Gud trøste Dig, hvis Du ikke gaar Din Vej. (højt). Nej Tak! — Jaj dale mange godt Dansk. Jaj være 'al Aar i Gøppenhavn — Jaj dandse 'ær 'ele Sommer.

Kinkel.

Aa, De er maaske en af de italienske Danserinder . . .

Eline.

Si Signor! — Signora Smeraldi — Jaj Dem bede om saa en . . en Dale paa fire Øjne.

Kinkel.

En Samtale under fire Øjne! — Fritz! (giver ham Tegn til at gaa). Vær saa god! (vil byde hende en Stol).

Eline (afværger det).

Mosjø Direkdør! De genne en ung Dam, som 'etter Domasin Ohlsen.

Kinkel.

Fra Krokodillegaden! Ja jeg har den Ære, og jeg tror, at hele Verden har sat sig i Bevægelse for hendes Skyld.

Eline.

Mosjø! 'Un er en bestia.

Kinkel.

O ja saamænd! Jeg vil ikke sige Dem imod.

Eline.

'Un er en Monstre, en U'yr', en Kokodrille!

Kinkel.

Det er ikke utroligt.

Eline.

Och De Mosjø, De maa hende engagere.

Kinkel.

Jeg? — Nej, bedste Signora! Jeg er rigtig nok Direktør, men det er for et Teater og ikke for et Menageri. Jeg engagerer ingen »Kokodriller«.

Eline.

Oh, De engagere 'ende alligevel. 'Un gomme bort fra By, ellers jeg blive meget ulykli.

Kinkel.

De? Hvordan det da?

Eline.

Ach min Gærreste, 'am De ikke gende. 'An 'etter Gárel — Gárel Raymer.

Kinkel.

Ah! Jo, saa kender jeg saamænd ham med.

Eline.

'An mig elske — elske meget stort — men 'an er so . . so . . (gør en roterende Bevægelse med Haanden).

Kinkel.

Ja, jeg forstaar Dem. Det løber somme Tider rundt for ham — ikke sandt?

Eline.

'An er meget . . . flygtig — 'an sig affektere for den lille Ohlsen, 'an med hende læse og singe — Oh jeg 'ende 'ade — jeg 'ende dø — jeg 'ende kvæle.

Kinkel.

Nej, det skulde De dog ikke.

Eline.

Oh, jeg være meget ulyklig.

Kinkel.

Det gør mig virkelig ondt, men De maa indse, at jeg ikke er i Stand til at gøre Noget ved denne Sag.

Eline.

Si, si caro signore! De 'ende blot engagere, tage bort fra By — och jeg min Gærreste beaalle! Ach, De mig love det.

Kinkel.

Men hvad skulde jeg med hende?

Eline.

Bare rejse bort fra By. Langt bort, langt bort. O De gøre stor Fortjeneste.

Kinkel.

Hm! Gud hjælpe os for den Fortjeneste, hun skulde bringe.

Eline.

Jo jo! De mig gøre stor Fortjeneste. Och jeg Dem skaffe mange mange Benge. Jeg gomme til Deres Deater, jeg danse fire fem Aften. Pubblik blive fuld i Hus — meget fuld, og De mig bedale Ingending. De bare rejse bort med Krokodille.

Kinkel.

Ja, det var jo et meget favorabelt Tilbud, men . . .

Eline.

Oh! De aldrig sige Nej! — De mig se danse! Publik tabe 'Oved och rive 'Us ned och glappe med 'Ænder och Fødder. Jeg Dem danse min 'ele Repertoir.

Sang Nr. 7.

Si signor! Jeg Dem danse en merveilleux
Bayadér'. Jeg Dem danse en grand pas de deux —
Den studere jeg ind med den unge Mosjø
Tralala — — — tres serieux!
Och jeg danse min ny Gallopad' diabolique —
Trala — — — Magnifique!
Och min Pas de Sylphide och min Pas de Bouquet.
Trala — — — De skal se,
Hvor Publik vil op at slaas
For at faa Biletter,
Och det regne ned paa os
Benge och Bugetter —
Ja, jeg danse, hvad De vil
'øjt 'øjt op i Skyen,
Blot De mig min Kokodril
Tage bort fra Byen!
Jeg Dem danse Tarantella,
Snurre om paa Gulv som Top,
Jeg Dem danse Saltarella,
Som jeg selv 'ar fundet op.
Romanesca, Romanella
Och min ny Guitana — Ja
Alle Danse fra la bella
Bella bella Italia . . .
Og :,: Tralala :,:
Tro De min Ord,
El Ole gør stor
Succes och Furor'
:,: Tralala :,:

Stolt och coquet
Jeg flyve saa let
Och slaa Castagnet'.
Ja, jeg danse, jeg danse Mosjø Direktør,
Och jeg standse, jeg standse ej, før jeg De mig hør',
Ja — — — om ej Deres Hjærte jeg rør'
Ja — — — — — — Jeg dør!

(Hun har ledsaget Sangen helt igennem med tilsvarende Pas og Stillinger og ender med det for de spanske Danse egne Knæfald).

Kinkel

(har med stigende Interesse fulgt hendes Sang og kommer uforsætligt i det sidste Øjeblik til at danne Gruppe, i det han vil hæve hende op).

Nej, nej, nej, kære lille Signora! (afsides). Det er et farligt Pigebarn! — (højt) Jeg kan ikke sige Nej til Noget, som De beder mig om paa den Maade. En Teaterdirektør er jo dog et Menneske, og om det ogsaa kommer til at gaa ud over Publikum, saa lad gaa! Jeg ta'r Krokodillen for en Vinter — imod at De danser fem Gange hos mig for et moderat Honorar. Jeg vilde ønske, at jeg kunde engagere Dem for hele Saisonen —

Eline.

Forsøg! — De mig engagere paa Prøve. Jeg spille al' mulige Roller.

Kinkel.

Det vil jeg saamænd gærne tro. Gid jeg bare havde Dem ordentlig oversat, saa skulde jeg ikke betænke mig.

Fritz
(der under det Foregaaende har vist sig i Døren, træder hen til Eline).

Fader! Du véd, at jeg har et ualmindeligt Sprogtalent. Jeg svarer for Oversættelsen.

Kinkel (forbavset).

Hvad — Hvad — Du siger, at . . .

Fritz.

Oversættelsen er besørget.

Eline.

Først paa Fransk: (som Madam Grapin) Taisez vous! — Je viens pour vous dire, que je ne me laisse offenser impunement, pour vous apprendre à respecter les droit de la femme!

Kinkel.

Hvad — hvorledes — Madam Grapin . . .

Eline (som Raymer).

Ja, det er mig, der er hendes Fru Moder og hendes Hr. Fader med paa en Maade, for det er mig, der har opfundet hende. Jeg hedder for øvrigt Raymer og er Dagdriver.

Kinkel.

Hvad for Noget — Men hvem er De?

Eline (som Thomasine).

Min Adresse æ egentlig Krokedellegade Nr. 9, men jæ æ altid aa træffe paa Vesterbro Nommer

45 Litra Z, 4 b, 2den Sal i 1ste Mellembygning tilhøjre, 3de Dør fra Trappen.

Kinkel.

Hør, det er min Sjæl godt gjort — men endnu er jeg lige klog. Hvem er De nu i Virkeligheden? — Er De Signora Smeraldi, eller er De Hr. Raymer, eller Madam Grapin eller Tomasine Olsen.

Frits.

Hverken den Ene eller den Anden. Maa jeg præsentere Jomfru Eline Holm!

Kinkel.

Ah — Nu gaar der et Lys op for mig. »Skuespillerinden, der var her før!« — Ja nu forstaar jeg, hvad Du mente med »Skuespilleren mod sin Villie« og Elskerparret, der spillede con amore. — — Ja — De er naturligvis engageret baade af mig og af ham. Jeg har rigtignok ikke set Dem spille Elskerinde endnu; men —

Slutningssang.

1.

Det lader jo til,
De kan hvad De vil —
Det blir Dem vel neppe et vanskeligt Spil.

Frits.

Nej Fader! Enhver
Vil faa hende kær,
Der ser hende som Elskerinde især.

Eline.

Ja det er i Grunden mit rette Fag!
Som saadan saa De mig kun i Dag
I alle mulige Roller.

Alle Tre.

I alle mulige Roller! —

2.

Eline (til Publikum).

Til Slutning for Dem
Jeg vover mig frem
Og beder saa venlig: Vær ikke for slem
Mod vor Bagatel!
Vi véd jo saa vel
Lidt Strænghed kan slaa den aldeles ihjel.
Men det er vort Haab, at De fælder, som
De plejer her, den gunstigste Dom
Om »alle mulige Roller«.

Chor.

Ja, alle mulige Roller!

Notitser.

Kun Opgaven: at lade en Skuespillerinde ved flere Forklædninger godtgøre sit Talent for en Teaterdirektør, der er hendes Elskers Fader — er laant fra Radets »Frosine ou la derniére venue«, hvortil den igen skal være laant fra et gammelt italiensk Stykke.

Stykket blev opført første Gang den 7de November 1857.

Sangene er oprindelig skrevne til valgte Melodier men da Hr. Josef Gläser i Stedet for at arrangere disse for Orkester komponerede ny Musik til Stykket blev denne benyttet ved Opførelsen.

Ved Genopførelsen i 1885 blev Madam Grapins Rolle indlagt i Stedet for en tilsvarende tydsk, der var fastknyttet til Forholdene før 1864.

Narret April.

Vaudeville-Proverbe i 1 Akt.

Personer.

Carl Bjerring.
Julius Høyer.

Handlingen foregaar hos Bjerring i København den 1. April.

Scenen forestiller et smukt Ungkarlsværelse.

Bjerring.

Den første April man narrer sin Ven
Med Rette, i Fald man forstaar'et,
Man bliver som oftest narret igen
De øvrige Dage om Aaret.

Mangen Gang for et Blik
Af en Pige et Halvaar som Narre vi gik;
Mangen Gang med et Smil
Hun for Livstid kan narre os Stakler April,
Og for Venner og Frænder
Bestandig man render
April og beklager sig knap, naar det hænder;
Derfor
Den første April etc.

Snart man løber grasat
Til Teatret og møder en højrød Plakat.
Snart man bliver til Nar
For Avisen og det ved en Trykfejl saagar,
Og naar Vennerne ser En
Som Nar, de beler En
Og siger, at man har fortjent, hvad der sker En;
Derfor
Den første April etc.

— (Ser ud af Vinduet) Endnu ser jeg ikke Noget til Høyer. — Hahaha — stakkels Fyr! Jeg gad vide, hvor meget han vil beholde af sin Koldblodighed, naar han hører, hvorledes han er narret April! — Men Hævnen er sød! I Dag for et Aar siden var det ham, der fik det Indfald at lade mig løbe, og det saa jeg kom meget forbitret hjem og forsikrede ham, at saadanne Paafund ikke passede for store voksne Mennesker, og at jeg slet ikke kunde finde noget Morsomt deri. Men hvad hjalp det! Han lo, og alle de Andre lo — og jeg var narret April. I Dag er det ham der har de løbende Forretninger. Han bad mig igaar at avertere, at han ønskede et Pianoforte til Leje — og nu har jeg baade averteret og sendt ham efter Billetterne. Her er Avertissementet: (læser af en Adresseavis)

»En Mand fra Provinserne ønsker her fra Hovedstaden at hjemføre en Brud. Nylig kommen i Besiddelse af en betydelig Arv har han ikke nødig at tage Hensyn til, hvor vidt hans Tilkommende er bemidlet eller ikke. En blid, kvindelig Karakter, Dannelse og et behageligt Ydre er hans eneste Fordringer, dog vilde en Alder, der ikke overskred 26 Aar, være et af hans Ønsker. Han er selv en dannet Mand, i sine bedste Aar, fordringsløs og godmodig og kan ingenlunde kaldes styg. Reflekterende ville behage at indlægge forseglet Billet mrk. P. P. P.

paa dette Blads Kontor. Ubrødelig Tavshed forsikres Paa Gadermøder reflekteres ikke.«

Det er slet ikke saa ilde gjort, efter som det er mit første Skridt paa den journalistiske Bane. Høyer vil da faa alle Lommerne fulde af Billetter efter dette Avertissement. Dannelse og et behageligt Ydre har jo alle Fruentimmer nu om Stunder, og ældre end 26 Aar bliver de aldrig før efter Brylluppet. Naar han nu skal til at læse Billetterne, smugler jeg ganske behændig denne ind imellem alle de andre. Jeg fortalte hans Kæreste, at han havde skrevet Avertissementet for at narre nogle ømme Hjærter April, og saa skrev hun denne Lap for at gjøre Gengæld. — Saa! Der har vi Manden.

Høyer (kommer leende ind).

Det er et af de kosteligste Æventyr, jeg har oplevet. Hahaha!

Bjerring.

Har Du havt Æventyr?

Høyer.

Ja et meget morsomt — men det var nær ved at tage Ende med Forfærdelse. Jeg kommer hen paa Adressekontoret og henter Billetterne (tømmer sine Lommer). Se hvilken Mængde Instrumenter, der er til Leje i denne Tid! — men just da jeg er i Færd med at gaa ud ad Pórten igen, kommer der en gammel Kærling løbende og

spørger mig, om jeg er Hr. P. P. P. Hun havde nemlig været inde paa Kontoret med en Billet og faaet at høre, at jeg netop var gaaet ud af Døren. Jeg ser, at der staar: »haster« udenpaa Billetten og brækker den altsaa straks. Her er den.

Bjerring (læser).

»Hvad De søger, vil De finde i Formiddag Kl. 11 — Klosterstræde Nr. 246, 3die Sal. Døren til venstre.« —

Det er jo meget tydeligt.

Høyer.

Ja vist saa. Nu var jeg lige tæt ved Hjørnet af Klosterstræde, og Klokken slog just 11 — altsaa gik jeg derop med det samme. Det var jo lige saa rimeligt, at jeg kunde træffe et godt Instrument dér, som paa et andet Sted. Jeg kommer ind i Stuen og træffer der en Goliath af et Fruentimmer, der sidder og hamrer paa et stort gammeldags Flygel — for Resten et Instrument med smukke fyldige Toner, det hørte jeg straks. Men næppe har jeg spurgt, om det var hende, der havde indleveret Billet, før Fruentimmeret faar et Anfald af den besynderligste Snakkesyge. Hun begynder at fortælle mig en hel Mængde Røverhistorier om hende selv, hendes Forældre og en Kæreste, hun havde havt, og Gud maa vide, hvad det var altsammen. Jeg hører paa alle hendes Fortællinger med min sædvanlige Koldblodighed, men til sidst — det var just en meget interessant

Hemmelighed, hun var i Færd med at betro mig — saa ytrede jeg dog min Forundring over, at hun vilde indvie en Fremmed i deslige Sager. »Gud bevares!« udbrød hun da — der er jo Ingen, som er nærmere dertil end De, og det er min Pligt ikke at skjule nogen Ting for Dem.« — Nu begyndte jeg at blive bange. Jeg bad hende kort og godt om at gaa lige til Sagen og spurgte, om vi ikke kunde afgøre Affæren med det samme. Jo det kunde vi vel, mente hun, men efter et saa kort Bekendtskab var det dog temmelig voveligt at foretage sig et saa vigtigt Skridt. (Under denne Replik tager han Overfrakken af, sætter en Røghue paa Hovedet og stopper en Pibe).

Bjerring.

Bravo! — Du derimod syntes naturligvis, at Bekendtskabet havde varet længe nok.

Høyer.

Ja, jeg svarede noget Lignende; men saa fik hun et andet Anfald. — Hun gjorde mig en Masse af de mest nærgaaende Spørgsmaal — holdt et formeligt Forhør over mig.

Bjerring (med inderlig Fornøjelse).

Og Du svarede! Hahaha!

Høyer.

Hvad skulde jeg gøre! Da jeg endelig havde tilfredsstillet hendes Nysgerrighed spurgte jeg hende, for at faa en Ende paa Legen, hvad hun forlangte om Maaneden?

Bjerring.

Om Maaneden! Jeg ser allerede hvilket Ansigt hun satte op! —

Høyer.

Ja — jeg trode, at hun havde havt i Sinde at sluge mig levende. »Om Maaneden!« — raabte hun »Hvad anser De mig for?« Og saa holdt hun mig en hel Forelæsning over hendes strænge Principer og hendes udmærkede Rygte. En saadan Overenskomst maatte være for evig — sagde hun meget patetisk. Saa fortalte jeg hende, at jeg kun for i Sommer bode her i Byen hos Dig, og at det ikke var min Lejlighed at føre et saadant stort Skrummel med mig, naar jeg rejste... Mere fik jeg ikke sagt, førend der brød et Uvejr løs — Huh! Du skulde have hørt hende!

Bjerring.

Men Enden — Enden paa Historien?

Høyer.

Enden blev naturligvis en fuldstændig Flugt fra min Side. — Jeg har ikke vovet at se mig tilbage, førend her udenfor Døren. — Kan Du forklare mig denne Begivenhed?

Bjerring.

Jeg skal forsøge det. Tag nu hele Din »sædvanlige Koldblodighed« til Hjælp, og prøv saa at gøre Dig fortrolig med den Tanke, at Du er narret April.

Høyer.

Narret April?

Bjerring.

Ja.

Høyer.

Af hvem?

Bjerring.

Af Undertegnede.

Høyer (lægger sine Arme om Bjerrings Skuldre).

Bjerring! Du er en fortræffelig Fyr. Du er ærlig og stræbsom og tjenstvillig og har mange andre gode Egenskaber . . . men Du narrer ikke Folk April.

Bjerring.

Saa læs da dette Avertissement! (giver ham Avisen).

Høyer (læser snart sagte, snart højt).

»En Mand fra Provindserne ønsker fra Hovedstaden at hjemføre en Brud« — Hvad kommer det mig ved? Det er jo ikke mit Avertissement.

Bjerring.

Videre!

Høyer.

. . . eneste Fordringer . . . et af hans Ønsker . . . han er selv en dannet Mand i sine bedste Aar, fordringsløs og godmodig.

Bjerring.

Overmaade godmodig.

Høyer (med stigende Forundring).

. . . Og kan ingenlunde kaldes styg.«

Bjerring (holder et Haandspejl op).

Paa ingen Maade — se selv!

Høyer.

Reflekterende ville behage at indlevere Billet . . . (brister ud). mærket P. P. P.

Bjerring (bekræftende).

P. P. P.

Høyer (mere og mere oprørt).

Det er altsaa det Avertissement, Du har skrevet — Det er jo — Det er jo — Det (pludselig rolig). Saadan at forstaa! — Det var meget godt gjort, og Jomfruen i Klosterstræde havde paa den Maade al mulig Aarsag til at kaste mig ned ad Trapperne. — Bjerring! Du har min Agtelse — og der har Du end videre Fidibuspapir til det første Halvaar (kaster Biletterne paa Bordet).

Bjerring.

Vil Du da ikke engang værdige de unge Skønheders Tilbud et Øjekast —

Høyer.

Unge Skønheder! — Nej min Ven, der hører i det Mindste 30 Aar til at skrive saadan en Billet. — Ethvert af disse Breve udgør et Blad af sidste Del i en »gammel Jomfrues Memoirer.«

— Det er en Roman i 3 Dele, men jeg kan dem udenad alle Tre. — Nu skal Du høre!

Sang Nr. 2.

1.

Den Skønne gaar ind i sit attende Aar,
Se nu staar Rosen i Knop;
Naar frem blandt de blegnende Søstre hun gaar,
Det er som Solen gik op,
Og Herrerne puffes,
Og stødes og knuffes,
De trænger sig for hendes Fod;
De sukker og klukker,
Og flammer og stammer
Og kysser den Plet, hvor hun stod.
Men tappert hun lader dem Alle forstaa,
At Roserne vokser med Torne paa,
Skade, Skade — Tornenes Tid er saa kort!

2.

Thi snart har den Skønne tilbagelagt
Sit fem og tyvende Aar;
Nu Rosen udfolder sin fristende Pragt,
I fagrest Blomstring den staar;
Men ak! nu begynder
De udsprungne Ynder
At ængste Tilbedernes Flok!
Begejstringen daler
Og Heden sig svaler —
Det er dog besynderligt nok!
Og Tornene stikker ej mer saa hvast,
Men ligesom Hager de holder fast.
Skade, Skade — Blomstringens Tid er saa kort!

3.

Den Skønne og Blomsten de følges nu ad,
Til sidst gaar begge i Frø.
Snart falder fra Rosen det duftende Blad
Og hun bli'r Tredveaarsmø,
Og Blikket blir sødere,
Stemmen blir blødere;
Hvad kan ej Tiden formaa?
Og Tornene stikke
Ej længer — vist ikke
De bliver saa bløde og smaa,
Og kommer saa Frieren strunk og prud,
Saa svarer hun, førend han faar talt ud:
Ja ja ja ja — ja ja ja ja ja ja ja!

Bjerring (i det han betragter Billetterne).

Vil Du lyde mit Raad, saa syng aldrig den Vise mere. De gamle Jomfruer er et hævngerrigt Folkefærd, og da vort Rygte nu en Gang er i deres Hænder, saa er det klogest ikke at lægge sig ud med dem. Men hvad er dette? Jeg skulde tage mærkeligt fejl, om ikke Fru Berg i egen Person har skrevet disse tre P'er.

Høyer.

Fru Berg — som holder Hus for Dig?

Bjerring.

Ja! — Jeg har netop flere Gange lagt Mærke til hendes originale P'er i Regnskabsbogen.

Høyer.

Lad os da se dette Brev. (Læser).

»En ung Enke, der selv er født i en af

Rigets fjærneste Provinser, men opdraget og uddannet i København« —

Bjerring.

Det er hende. Hun er født paa Bornholm — og jeg kender hende igen alene paa Ordet »uddannet«. Lad os høre om Resten ogsaa passer.

Høyer.

. . . Hun fortæller, at hun har bestyret et Institut, og informeret . . .

Bjerring.

I Tysk og Fransk — ganske rigtig! Det er hende.

Høyer.

Hun er 26 Aar.

Bjerring.

Ogsaa rigtigt! Men det synes, at de fleste af dem har været Skudaar.

Høyer.

Hun har en meget blød Karakter.

Bjerring.

Det er muligt, men hun skal have meget haarde Hænder — det forsikrer i det mindste Pigerne.

Høyer.

. . . Se se . . . Hun har Penge! »I fire Aar har hun forestaaet en stor Husholdning, og i den

Tid har hun sammensparet sig en Kapital af lidt over 3000 Rd«.

Bjerring (forbavset).

3000 Rd.

Høyer (rolig).

3000 Rd.

Bjerring.

3000 — siger Du — er Du forrykt?

Høyer.

3000 siger jeg, og er aldeles ikke forrykt.

Bjerring.

3000 — og endda lidt over! Hun har 200 i aarlig Løn. Hvad synes Du?

Høyer.

Jeg synes, at hun burde ansættes ved Finantsministeriet.

Bjerring (farer op).

Det er jo et eksempelløst Bedrageri. Jeg er narret . . .

Høyer.

Koldblodighed, min Ven! Koldblodighed! Du er narret April — — hver Dag i fire Aar. Spejl Dig i mit Exempel, og gør ingen Allarm! Det er kun Skade, at Du er forlovet med Amalie Tomsen — ellers burde Du gifte Dig med Fru Berg.

Bjerring.

Tak!

Høyer.

Lad os reflektere lidt over denne Sag. Hun forekommer mig just at være en Kone for Dig. Hun sparer 800 Rd. om Aaret — medens en anden kunde ødelægge 800 — det er 1600 Rdlrs. Forskel — og 1600 — det er Renten af 40,000, og 40,000 er virkelig en køn Medgift. Du skulde dog tænke lidt nøjere derover.

Bjerring.

Ja, jeg skal tænke derover, det kan Du stole paa (afsides i det han fremtager sin Billet). Nu skal Du ogsaa faa Noget at tænke paa. (Højt). Lad os læse videre! Se blot hvilken nydelig Billet — Den er fra en Gouvernante, det tør jeg bande paa.

Høyer (bryder Seglet).

Hvad? »Klokken 1 i Dag vil De i Blomsterbutiken paa Kongens Nytorv kunne træffe en Dame, der tror at forene alle de Egenskaber, som De ønsker, at Deres Tilkommende skal besidde. Hun har ikke noget højere Ønske end at forlade København og tilbringe Resten af sit Liv paa Landet i idyllisk Ro.« — Hvad Fanden er dog dette! (slaar paa Stolearmen saa den knækker).

Bjerring.

Jeg synes det var Stolen, der gik itu.

Høyer (farer op).

Det er ubegribeligt — det er utroligt — det er umuligt.

Bjerring.

Men det er alligevel vist. — Der ligger jo Stumperne.

Høyer (uden at høre dette).

Det er mere end et Menneske kan bære.

Bjerring.

Ja i alt Fald er det mere end en Stolearm kan bære.

Høyer (heftig).

Hvem taler om Stolen — Jeg mener Brevet — Brevet her!

Bjerring.

Det kan da ikke være saa svært — Det er jo tyndt Postpapir.

Høyer.

Gør mig ikke rasende — Se! Læs! Begriber Du, hvad det vil sige, at Ens Kæreste reflekterer paa Avisfrieri. Ser Du ikke, at det er Elviras Haand?

Bjerring.

Koldblodighed! — Du kan tage fejl — og selv om det var hendes Haand! Hvad saa? — Hun har maaske gættet, at det var Dig, der friede, og benyttet Lejligheden til at bringe sig i Erindring.

Høyer.

Dril mig ikke, Bjerring.

Bjerring.

Naa, naa, naa! Lad os nu med »sædvanlig Koldblodighed« reflektere lidt over denne Sag. Du er sat Stevne i Blomsterbotiken Kl. 1. Om en Timestid vil Du altsaa faa at se, hvor vidt Du har Grund til at rase eller ikke. — Du bør saaledes opsætte al Heftighed til Kl. 1.

Høyer (i det han knækker en Lineal).

Tro for Alting ikke, at jeg er heftig — paa ingen Maade — Jeg er aldeles rolig — Frygtelig rolig!

Bjerring.

Ja en Svensker vilde finde Dig »mycket rolig« — det indrømmer jeg! — Skal vi saa læse videre.

Høyer.

Vær saa god! — Læs saa meget, som Du behager. Jeg har faaet nok.

Bjerring.

Nu vel. Jeg skal læse Billetterne og give Dig et kort Udtog af deres Indhold.

Sang Nr. 3.

1.

Her har vi først en lille Pige
I Livets Vaar,
Uskyldig, from og smuk tillige
Og nitten Aar,

— — Hvad? — Doris! — Ah! for syv Aar siden
Hun var i Ry.
Hun var just Jomfru da for Tiden . . .
Paa Bellevue.

2.

Se her en Dame fin og yndig
Af Frøkenstand,
Skarpsindig, vittig, lærd og kyndig,
Trods nogen Mand.
I Ægteskabet vil hun leve
Paa samme Fod,
Som Clara Raphael med sin Greve.
(kaster Brevet) Ja vær saa god!

3.

Og her en Pige uden Mage,
Nej vil man se!
Aldeles fejlfri — Død og Plage! —
Saa ren som Sne.
Til dette Englebarn det gælder
At finde Vej!
»St. Pederstræde i en Kælder!«
Nej Tak for mig!
(i det han aabner det næste Brev.)

Det var tre — og to er fem. Endnu har vi ikke fundet Nogen, der kunde tjene til Reserve, . . hvis . . . Himmel! . . . Det maa være en Øjenforblindelse!

Høyer (der har spaseret frem og tilbage i Baggrunden).
Faar Du Syner?

Bjerring.

Det kan man kalde at blive betalt med sin

egen Mønt . . . Og jeg, der ikke véd andet, end at hun er ovre i Jydland.

Høyer.

Hvem?

Bjerring.

Hvem andre end Amalia!

Høyer.

Amalia Thomsen?

Bjerring.

Ja!

Høyer.

Din Kæreste!

Bjerring.

Ja! Ja! Ja! — Nu forstaar jeg det gamle Ordsprog: Man skal aldrig male Fanden paa Væggen.

Høyer.

Har Du ogsaa faaet Brev? —

Bjerring.

Læs dette for mig. Jeg tror ikke længer mine egne Øjne.

Høyer (læser).

Min Herre!

Da jeg altid har hørt, at den lige Vej er den bedste, sender jeg Dem uden Omsvøb indlagte Invitationskort til en lille Middags-

cirkel hos min Tante i Dag. De vil dér kunne gøre mit nærmere Bekendtskab. Forud vil jeg kun sige Dem, at jeg er 24 Aar gammel og Datter af en rig Mand i Randersegnen. At jeg er smuk, tør jeg ikke paastaa, men at jeg er taalmodig og fordringsløs, vil De kunne slutte deraf, at jeg i tre Aar har udholdt en Forlovelse med den bekendte Mægler Bjerring. For at undgaa Forveksling ved Præsentationen til Middag tegner jeg mig

Amalia Thomsen.

Hahaha! Nu begynder Historien at blive interessant.

Bjerring.

Har Du hørt noget Værre!

Høyer.

Ja jeg har endogsaa set det! Vil Du betragte denne Lap nok en Gang.

Bjerring.

Den! — Snak! Det er jo Løjer — Det er kun Narrestreger — men dette er Alvor.

Høyer

Ja det er i det Mindste rene Ord for Pengene — især Beviset for hendes Taalmodighed.

Bjerring.

Og Navn og Adresse rent ud — og dette Invitationskort med Navnet in blanco. Det er jo

skamløst. Men jeg skal hævne mig. Enten dræber jeg hende, eller . . .

Høyer.

Eller ogsaa gifter Du Dig med Husholdersken.

Bjerring.

Husholdersken!

Sang Nr. 4.

1.

Dril mig ej,
Skil mig ej
Rent ved Forstanden!
Det snurrer i Panden.

Høyer.

Ligesaa hos os.

Bjerring.

Hede og
Vrede og
Harm jager Blodet
Paa en Gang til Ho'det.

Høyer.

Ligesaa hos os.

Bjerring.

Det det det det det det — det er jo saa skamløs og styg en Handling, at man ikke ved, hvad man længer skal tro.

Høyer.

Det er som jeg havde faa't en Spand Vand ned ad Ryggen.

Bjerring.

Det det det det det — det er som jeg havde faa't to.

2.

Mere ej
Bære jeg
Kan, nej med hende
Er Alting til Ende.

Høyer.

Ligesaa hos os.

Bjerring.

Ene
Alene
Det staar nu tilbage
Revanche at tage.

Høyer.

Ligesaa hos os.

Bjerring
(i det han tager Frakke og Hat).

Ja ja ja ja ja ja ja — Hun skal faa mig i Tale,
Ja ja ja ja ja ja ja — Vi ere kvit inden Kvæld.
Ja ja ja ja ja ja ja der vil blive Skandale,
Ja ja ja ja ja ja ja — Ja nu gaar jeg — Farvel!
(gaar).

Høyer (paa samme Tid).

Ja jeg snart skal faa den Falske i Tale,
Tyst skal det gaa uden Scener og Spræl,
Vi tager Afsked foruden Skandale.
Du burde gøre det samme. Farvel!

Høyer (ene. Han er under hele den følgende Monolog nær ved at overvældes af sin Hidsighed. Han tager sit Ur op —)

Klokken er kun 12. Det er en hel Time endnu, førend jeg kommer paa det Rene med den

fordømte Billet. Haanden er Elviras. Det er afgjort — Men hun kan ikke have skrevet den — og alligevel — — Ja Gud ske Lov for min Koldblodighed. (nynner). Det er mærkværdigt, hvor forskelligt Bjerring og jeg tager os den samme Sag. Nu er han ganske sikkert i Færd med at gøre en eller anden Galskab, hvis han ikke allerede har gjort den — Jeg derimod gaar aldeles rolig og reflekterer over min egen Rolighed (ser paa sit Ur). Det maa gaa for sagte — Det er umuligt andet (tager Piben). Jeg vil nu tage det klogeste Parti (i det han forgæves søger at stryge Ild i Svovlstikken). Jeg sætter mig ned paa Taalmodighedens Maatte og røger Forventningens Pibe, som Tyrkerne siger — Ja det har for Resten Tyrkerne godt ved at sige — De kjender ikke til kemiske Svovlstikker — i alt Fald ikke til de assurerede — Se — Se — Se nu (efter at han har knækket en Mængde Svovlstikker stryger han hele Bundtet an — det fænger — han blæser Ilden ud og kaster Piben og Svovlstikkerne — Pause). Nej — end ogsaa det værste Tilfælde skal jeg vide at bære med min sædvanlige Rolighed. Jeg ræsonerer som saa: Mine Luftkasteller er blæste om et Aar, før jeg skulde have Bryllup. Det er altid bedre, end om det var sket et Aar, efter at jeg havde havt det. Jeg havde en Ven, der giftede sig ifjor og noterede Vejret for de første 12 Maaneder i sin Ægteskabskalender. Og hvad var Resultatet?

Sang Nr. 5.

I Januar var Fred og Ro
Og alt var nyt og godt;
Hvad savned de Nygifte To?
En Hytte var et Slot.
Og lystig endte Februar,
Den Maaned var saa kort,
Og Dagen var saa lys og klar,
Og Tiden gik saa kort.

2.

I Marts var endnu Dagen klar —
Dog blev den nu lidt lang.
Men tidt April ustadig var,
Det regned mangen Gang.
I Maj man slukked Ovnens Ild,
Nu spired Blomster frem,
Og Luften ude blev saa mild,
Man længtes fra sit Hjem.

3.

I Juni redte Flora Seng,
Og som i fordums Tid
Man sværmed om i Skov og Eng
Og glemte Kiv og Strid.
I Juli og August, man véd,
Var Solen slemt paa Spil,
Og Luften var saa kvalm og hed,
Der maatte Torden til.

4.

September gjorde Ingen glad;
— Nu falmed, visned Alt.
Oktober kom, og sidste Blad
Fra Elskovstræet faldt,

November bragte Regn og Slud —
December Is — Nu har
Man kun en Bøn til Elskovs Gud
— Om snarlig Januar!

Men dette Ur maa i det Mindste gaa en halv Time for sagte. Hun har vist allerede ventet en god Stund i Blomsterbutikken. O! I denne Butik skal hun hente en Forglemmigej — Det lover jeg! (kaster en Kappe om sig, griber en Paraply og vil med Røghuen paa Hovedet ile ud af Døren, da Bjerring i det samme syngende danser ind og svinger ham et Par Gange om. — De betragter hinanden et Øjeblik med gensidig Forundring, derpaa udbryder først Bjerring og siden Høyer i Latter).

Høyer.

Tillad mig et Spørgsmaal, gode Bjerring! Hvorledes staar det til her? (Peger paa Panden).

Bjerring.

Der? Meget betænkeligt lader det til.

Høyer.

Nej, jeg mente i Dit Hoved — Et Menneske, der under slige Omstændigheder danser Galopade . . .

Bjerring.

Og et Menneske der under slige Omstændigheder vil gaa paa Kongens Nytorv med Røghue paa —

Høyer.

Ah! — jeg — det er ikke andet end Distraktion — Det er aldeles ikke Hidsighed.

Bjerring.

Nej det er Din »sædvanlige Rolighed« — Trallalala (svinger ham igen).

Høyer.

Men hvorfra har Du al denne Glæde? Har Du faaet Ja af Husholdersken?

Bjerring.

Omfavn mig min Ven! — Vi er begge To blevne narret April!

Høyer.

Og det finder Du morsomt?

Bjerring.

Ja vist saa! Ser Du vel: Brevet fra Din Kæreste havde hun skrevet efter Aftale med mig, og jeg havde stukket det ind mellem Billetterne.

Høyer (opfarende).

Og en saadan Spøg . . .

Bjerring.

Tys, Tys! — Jeg vidste jo, at Du vilde tage det med »Din sædvanlige Koldblodighed,« og nu er jeg honnet nok til at spare Dig Vejen til Kongens Nytorv. Du vilde ikke have fundet andet end en kuverteret Almanak med en Streg under den første April. — Og hvad mig angaar, saa kan Du forestille Dig, hvorledes jeg som en hvid Othello styrter ind i Tantens Værelse med Amalies Brev i Haanden og bliver modtaget med

en Skoggerlatter af begge vore Kærester, Tanten og — min Søster, der havde forraadt hele Sammenhængen og overtalt Elvira til at skrive Billetten. »Kan I se, at han ikke læste mere end den første Side!« raabte de nu i Munden paa hinanden, da Latteren begyndte at sagtnes lidt. Jeg vender ganske forbløffet Brevet om . . .

Høyer.

Og læser?

Bjerring.

»Søde Karl! Du skulde ikke give Dig af med Avisfrieri. I Morges kom jeg til Byen, og til Middag venter Tante Dig og Julius Høyer.

Din Amalia.

P. S. Aprilsnar!

Høyer.

Ja se det kommer der ud af at være hidsig. Hvis Du nu ligesom jeg ganske koldblodig . . .

Bjerring.

Hør nu min koldblodige Ven. Læg denne Røghue, og lad os skynde os derhen! — Man venter paa os.

Høyer (gør sig færdig til at gaa).

Hat — Handsker — Paraply — Lommetørklæde — Cigarer — Har vi nu slet ikke glemt Noget?

Bjerring.

Jo — Et!

Høyer.

Hvad for Noget?

Bjerring.

Det — som Du véd nok!

Høyer.

Naa — aa —

(til Publikum)

Det var et Slutningsvers — Nu vel!
Det skal ej vare længe:
Her har De da vor Bagatel —

Begge.

Vær ikke alt for strænge!

Af Asken og i Ilden.

Vaudeville i 1 Akt.

(Fri Bearbejdelse efter det Franske).

Personer.

Carl Brown, Prokurator.
Camilla, hans Kone.
Emilie Roberti, hendes Veninde.
Julius Walter, Browns Fætter og Fuldmægtig.
Bethuel, Prokurator.
Peter, Tjener.

(Handlingen foregaar i en stor Stad).

(En elegant Havestue med Kamin, Piano, Sybord etc.)

Første Scene.

Brown. Peter.

Brown (i Skjorteærmer foran et Spejl).

Nej, lad mig faa det gamle!

Peter (rækker ham et Halstørklæde).

Vær saa god!

Brown (afsides).

Det har egentlig udtjent . . . (resigneret). men lad gaa! (binder det om Halsen). Min Frakke!

Peter (rækker ham en Frakke).

Brown.

Hæng den ind igen! (hæver Stemmen). Min gamle Frakke!

Peter.

Vil Herren da aldrig gaa med den nye?

Brown.

Jo — (sér paa ham), naar den bliver gammel. — (trækker den anden Frakke paa). Giv mig min Hat!

Peter (sukkende).

Den gamle?

Brown.

Ja naturligvis!

Peter.

Saa skal Fruen vel ikke ud med?

Brown.

Nej! — (højere). Hun skal ikke ud med — (højere og højere). Jeg skal ud alene — Jeg skal ud i Forretninger — Jeg har ikke noget at pynte mig for! —

Peter (forknyt).

Om Forladelse, Hr. Prokurator — jeg . . .

Brown.

Ingen Bemærkninger! — Du kan gaa.

Peter.

Skal jeg lade spænde for?

Brown (distrait).

Javist — de Gamle! (ærgerlig). Aa gaa bare, og lad mig være fri for Dine Bemærkninger.

Peter (idet han gaar).

Der har jeg nok faaet en rar Kondition.

Anden Scene.

Brown (ene).

Stakkels Carl Brown! Du ser mig noget luv-

slidt ud. Der skulde Ingen se paa Dig, at Du engang har været en Løve — Naa! — Nu vil jeg da haabe, at denne Dragt er tilstrækkelig pauvre til at berolige min Kone. Saadan ser man ikke ud, naar man har betænkt at gøre Erobringer! — Lad mig nu se, hvad jeg har at udrette! (søger i Lommen). Saa, nu er min Notérbog borte! — Det er naturligvis Camilla, der har taget den for at se, om den ikke skulde indeholde Noget, der kunde vække Mistanke. Men Gud ske Lov! Den taaler at revideres. Den er uskyldig — uskyldig som jeg selv. Jeg behøver ikke at stikke Noget under Stol; endogsaa mine Breve har jeg tilladt hende at aabne — og det gør hun samvittighedsfuldt — men hvad hjælper al min Uskyldighed? — Hun er og bliver jaloux. Jeg gør Alt, hvad jeg formaar, for at berolige hende. Jeg er temmelig nærsynet, men jeg gaar aldrig med Briller paa Gaden for ikke at blive fristet til at se paa Damerne; jeg gaar aldrig i Theatret uden at tage hende med, og derfor faar jeg aldrig set nogen Komedie, for hun laaner min Kikkert, saa snart der kommer en Skuespillerinde paa Scenen; jeg paatager mig aldrig at føre nogen Sag for en ung Dame. Alle Klientinder, som er under Halvtreds, viser jeg hen til Prokurator Bethuel — det er en Akkord mellem os, at jeg saa faar nogle gamle til Gengæld! — jeg fortæller hende aldrig Noget, som kan mistydes — jeg tør f. Ex. ikke fortælle hende, at jeg skal i Dag spise Frokost hos min

Doktor, fordi Doktoren bor i samme Huus som den smukke Englænderinde — jeg tør ikke — saa vidt er det kommet — Det er ingen Spøg at være Ægteherre!

Sang Nr. 1.

O Hymen, Du skændige Afgud deroppe,
Du har mig forvandlet fra Løve til Moppe!
Jeg taaler min Mundkurv og bærer min Lænke
Og vover knap tænke
Paa Frihed engang —
Saa vidt har jeg bragt det!
Men ak, desuagtet
Jeg bliver betragtet
Som en Don Juan.

Gud véd, det er blot af min Kone jeg hører,
At jeg skal se ud som en Ungdomsforfører,
At hele mit Væsen er flot og letfærdigt —
Ak, det er ærværdigt —
Det mærker jeg bedst.
For Andre, som ser mig
I Selskab, beler mig
Og siger, jeg ter mig,
Som jeg var en Præst.

Hver Handling, hver Tanke, jeg turde fortælle,
Naar Sandheden bare fik Lov til at gælde;
Men da jeg bestandig skal mistros som Løgner,
Kun Frelse jeg øjner
I Lempe og List.
Af Frygt for Konflikter
Jeg laver Geschichter,
Guds Død: hvilken Digter
Jeg bliver tilsidst!

(afbryder Efterspillet) Tys! — Nej, det er ikke hende, der kommer.

Tredie Scene.

Brown. Walter.

Walter.

Naa Gud ske Lov! Du er ikke kørt.

Brown.

Endnu ikke, men jeg kører straks.

Walter.

Jeg maa endelig tale med Dig først.

Brown.

Om? —

Walter.

Et vigtigt Anliggende!

Brown.

Juridisk?

Walter.

Nej, vist ikke — det er et Hjærte . . .

Brown.

Stille! I Hjærte-Anliggender giver jeg ikke Konsulation.

Walter.

Men kære Carl! . . .

Brown.

Men kære Julius! — Du er min Fuldmægtig

og følgelig er jeg berettiget til at betro Dig mine Anliggender. Hvad derimod Dine angaar . . .

Walter.

Saa er Du min Fætter, og . . .

Brown.

Stop! — Jeg er Din Fætter fra 3 til 5 om Middagen, og efter Kl. 7 om Aftenen.

Walter.

Hør nu, alvorlig talt: Jeg er forelsket.

Brown.

Tys! Er Du gal, Mand?

Walter.

Dødelig forelsket i Emilie Roberti, Din Kones Veninde.

Brown.

Vil Du tie, siger jeg!

Walter.

Du véd, hvor fortvivlet jeg blev, da de giftede hende med den gamle, kedelige Grosserer. Nu er hun blevet Enke; hun er ung, hun er smuk, hun er yndig . . .

Brown.

Saa ti dog Menneske! eller jeg gør en Ulykke paa Dig. Hvor kan det falde Dig ind at tale til mig om unge, smukke Damer.

Walter (hvisker).

Tænk Dig, før da jeg gennemløb Papirerne til Processen . . .

Brown.

Hvad for en Proces?

Walter.

Ih, den Proces, hun maa føre mod de øvrige Arvinger.

Brown.

Den har Du vel ladet Bethuel besørge?

Walter.

Nej!

Brown.

Men Ulyksalige! Véd Du ikke, at Fru Roberti endnu ikke har fyldt sit halvtredsindstyvende Aar?

Walter.

Jo, det véd jeg rigtignok. Hun er kun lidt over 20.

Brown.

Og alligevel har Du ikke sendt hende til Bethuel — Slange, som jeg har næret ved min egen Kontorpult! — Du kender Camilla, Du véd, hvor skinsyg hun er.

Walter.

Men paa Emilie kan hun da ikke være skinsyg.

Brown.

Jo, det kan hun meget godt! Hun er skinsyg paa Fruentimmerne i Almindelighed og paa de Smukke i Særdeleshed, og da Fru Roberti for det Første er et Fruentimmer og for det andet er smuk, saa er hun netop fortrinlig skikket til at gøre Ulykker her i Huset.

Walter.

Naa, saa maa det jo være Dig magtpaaliggende at faa hende gift, og det er netop dertil, jeg tilbyder Dig Assistance. Jeg siger Dig jo, at jeg elsker hende.

Brown.

Nu vel, elsk hende for min Skyld, saa meget Du vil — fra 3—5 og efter 7 — det kommer ikke mig ved.

Walter.

Herregud Carl, kan Du ikke lade mig tale til Punktum? Jeg ser af Papirerne, at Hovedmanden for Processen er en Neveu af den salig Gemahl — en forgældet Spekulant, som tidligere har friet til hende, og nu formodenlig vilde skræmme hende til at modtage hans Tilbud. Det gælder derfor at komme ham i Forkøbet, og Du kan bedre end nogen Anden tale min Sag hos hende.

Brown.

Jeg?

Walter.

Ja vist. Du maa fortælle hende Alt, sige: at jeg elsker hende til Raseri.

Brown.

At jeg elsker hende til . . . (fatter sig) P-r-r, gør mig ikke aldeles forrykt!

Walter (hvisker).

At jeg vilde tage min Død, hvis hun giftede sig med en Anden.

Brown.

Maa jeg bede Dig tale højt. Det vilde være rart, hvis Camilla hørte os hviske; saa hed det sig straks, at det var mig, der havde Hemmeligheder.

Walter (højt).

Ja, nu stoler jeg paa Dig — Du forstaar . . .

Brown.

Tys, tys! Du behøver ikke at raabe.

Walter.

Men, naar jeg ikke maa hviske og ikke tale højt . . .

Brown.

Saa kan Du tie stille, og lade mig være udenfor alle Dine Kærlighedsintriger.

Walter (alvorlig).

Jeg trode, at Du var min Ven —

udtrykkelig Undtagelse finder Sted, altid stifter Fællesskab i Formue . . .«

Brown (til Walter skelende til Camilla).

Ja, der kan Du se . . . eh . . . ja, der kan Du se!

Walter.

Du har Ret, og da Grosserer Roberti ikke har truffet nogen som helst undtagende Bestemmelse . . .

Brown.

Hm, hm! —

Walter.

Saa kan der jo ikke være Tale om, at Du kan tabe den Sag.

Camilla (nærmer sig).

Skal Du føre Emilies Sag? — Det har Du ikke fortalt mig!

Brown (afsides til Walter).

Du er en sød Fætter — et godt Hoved til at hjælpe Folk af Asken og i Ilden!

Walter.

Ih, har Carl ikke fortalt det?

Brown (afsides).

Du er en mageløs Fuldmægtig. (højt). Nej, jeg havde nok ondt ved at fortælle det, efter som jeg ikke har vidst det førend nu. Jeg var netop i Færd med at skænde paa Julius.

Camilla (forundret).

Skænde?

Brown.

Ja vist! (til Walter). Fik Du ikke Skænd . . .

Walter (forvirret).

Skænd — Jo-Ja-Jo-o, vi skændtes . . .

Camilla (leende).

De har nok ikke lært Deres Rolle rigtigt, min gode Hr. Walter!

Brown (afsides).

Tak! (højt med forceret Alvor). Du tror altsaa, at vi spiller Komedie? —

Camilla (sætter sig til Sybordet).

Ja, det saa i det mindste saadan ud.

Brown.

Tænkte jeg det ikke nok! (tager sin Hat) Farvel!

Camilla.

Gaar Du?

Brown.

Ja, jeg gaar. Jeg skal i Retten, jeg skal møde for . . .

Camilla.

Gud bevares! Du behøver ikke at gøre mig Regnskab for Dine Ærinder. Du har jo Din Frihed.

Brown.

Virkelig! Det var endda et Held, at jeg har faaet Frihed til at passe mine Forretninger. Tror Du maaske jeg løber i Magistraten for min Fornøjelses Skyld?

Camilla (smilende).

Du forivrer Dig, Carl, det var jo i Retten, Du skulde møde.

Brown.

Ja, baade i Retten og i Magistraten — og siden skal jeg til den russiske Konsul — jeg kommer ikke hjem for det Første — jeg skal ogsaa op i Overformynderiet . . .

Camilla (rækker ham Noteringsbogen).

Og til Geheimeraadinden! Glem ikke det?

Brown (med Sikkerhed).

Hun er Fireoghalvtreds.

Camilla.

Ja, jeg synes ikke, Du behøvede at lægge Skjul paa, at Du har Forretninger med hende.

Brown.

Herregud Camilla, for Dig behøver jeg ikke at lægge Skjul paa Noget. Derfor: Jeg vil betro Dig, at Julius og jeg havde en lille Hemmelighed for, da Du kom ind.

Camilla (rejser sig).

Det saa jeg straks.

Brown.

Ja, det vil da sige, at det egentlig er Julius, der har Hemmeligheden. — Han er forelsket i Emilie Roberti.

Walter (nikker opmuntrende).

Brown (bemærker, at Camilla ser det).

Du behøver ikke at gøre Tegn, jeg skal nok fortælle det Altsammen. Du ønsker, at jeg — eller rettere sagt: Du ønsker, at Camilla skulde tale Din Sag hos hende.

Walter (halvt sagte).

Ja — hvis jeg turde haabe — hvis — hvis —

Brown (ængstelig).

Tal bare højt — vi behøver ikke at hviske. Du staar jo og hakker i det, som om det var noget Ondt, Du havde for.

Camilla (halvt smilende).

Ja, saa omtrent.

Brown.

Det er mærkværdigt, at forelskede Folk altid skal bære sig saa kejtet ad.

Camilla.

Aa, der er somme Forelskede, som er meget behændige.

Brown (afsides til Walter).

Sagde jeg det ikke nok — sagde jeg ikke

straks, at det skulde gaa ud over mig! — Afsted, førend Du gør flere Ulykker!

Camilla (til Walter).

Det er altsaa virkelig Deres Ønske, at jeg skal forberede Emilie? — Nu vel, Hr. Ridder, siden De ikke selv har Mod, saa skal jeg gaa i Ilden for Dem.

Sang Nr. 2.

Walter.

Ak tilgiv min Bæven og Stammen!
De kan forstaa min Frygt.

Camilla.

Ja vist!
Vær De kun rolig! Vi slaar os sammen,
Og vi skal naa vort Maal til sidst.

Walter.

Jeg er ej Helt, og Kærlighedsflammen
Bøjer selv Heltenes Mod tilsidst.

Brown (afsides).

Ja, det gaar Alt, Alt, Alt, Altsammen
Ud over mig, som sagt, tilsidst.

Walter.

For min Skæbne skal De nu raade —
Sikkert De leder Alt til Held,
Og paa mit Hjærtes dybeste Gaade
Bringer mig Svar — Tak, Tak! Farvel!

Camilla.

Snart skal jeg løse Dem Deres Gaade,
Stol kun paa mig! Alt skal gaa vel.

Brown.

Skynd Dig nu bort, mens Du er i Naade —
Tak skal Du ha', Tak og Farvel.

Femte Scene.

Brown. Camilla.

Brown.

Lad os nu være ærlige, Camilla! Det er bedst, at vi straks kommer til en Forklaring. Du tror, at det er mig, der er forelsket i Din Veninde, og at jeg bruger Julius som Skalkeskjul. Sig det kun rent ud!

Camilla.

Men min Gud, Carl, hvor kan Du faa et saadant Indfald!

Brown.

Jeg maa jo være belavet paa alt Muligt. For Resten er det mig umaadelig kært, at jeg har taget fejl, for det vilde rigtig nok være den urimeligste af alle Urimeligheder, at være skinsyg paa Fru Roberti.

Camilla.

Ih, det ved jeg da slet ikke.

Sang Nr. 3.

1.

Hun er næsten farlig . . .

Brown.

Hun er ganske vakker;
Men mod Dig . . .

Camilla (nejer).

Jeg takker!
Ingen Smigreri! —
Hun er meget smuk . . .

Brown.

Du er det ikke mindre!

Camilla.

Hør vil Du erindre . . .

Brown.

Du skal være fri!

Camilla.

Hun kan synge, spille . . .

Brown.

Det er smaat endnu.

Camilla.

Disputere, drille . . .

Brown.

Ikke nær, som Du!

Camilla.

Og blandt andre Fortrin har hun et, som pryder
Mer, end alle Dyder:
Hun er noget Nyt —
Hun er noget Andet, noget Nyt!

Brown.

Aa Pyt!

Camilla.

Hvad behager? — Er hun ikke noget Nyt?

Brown.

Jo, Gud bevares, det er hun naturligvis —

2.

Men hvis dette Fortrin altsaa er det Hele —
Det maa hun jo dele
Med Enhver.

Camilla.

Ja vist —
Men enhver Forandring plejer at behage!

Brown.

Nej, har man hørt Mage!
Det er dog for trist —
Efter den Fortælling
Maa til Slutning jo
Hver en gammel Kærling
Gøre Dig jaloux!

Camilla.

Aa ja, hvorfor ikke? Hun er dog en Anden!

Brown.

Nej, det var da Fanden
Til Raisonnement!

Camilla. Begge. Brown.

Ja, det ligner Manden,
Det Raisonnement!

Ja det var da Fanden
Til Raisonnement!

(Pavse hvorunder de staar lige overfor hinanden og ryster fortvivlende paa Hovedet).

Brown.

Saa er Sygdommen altsaa inkurabel!

Camilla (ler og rækker ham Haanden).

Nej, vist ikke! Naar Du blot var, som Du burde være, saa kom den aldrig til Udbrud.

Brown.

Nu vel! Jeg skal forhøje Aldersgrænsen for mine Klientinder til Tres — jeg skal opsige min Post ved Frøkenklostret . . .

Camilla.

Aa Passiar! — Gaa Du kun til Dine Frøkener!

Brown.

Nu vel! Jeg skynder mig ud at besørge mine Forretninger. Derpaa køber jeg Dig et nyt Sommershawl, derpaa kører vi ud paa Landet — vi to alene — og derpaa i Aften, naar vi kommer tilbage, tager vi paa Koncert og hører den svenske Sangerinde. Er Du saa tilfreds?

Camilla.

Ja vist, Carl! Jeg er let at tilfredsstille.

Brown.

Og Du vil ikke oftere mistænke Din Carl, Din Carl Joseph . . . Alene dette Navn burde være nok til at berolige Dig! (kysser hende).

Sjette Scene.

De Forrige. Peter.

Peter (med Frokost).

Om Forladelse!

Brown.

Hvad vil Du?

Peter.

Ingenting, Herre! Jeg kommer blot med Frokosten.

Brown.

Ja, den kan Du gaa med igen. — Jeg har allerede forsinket mig, og desuden har jeg ingen Appetit saa tidligt. (Man hører et Klokkeslag).

Peter.

Det var halv Tolv.

Brown.

Peter! Jeg er ked af Dine Bemærkninger.

Peter.

Men Herregud, jeg kan da ikke gøre ved at Klokken slaar halv Tolv! Jeg tænkte ikke, at det skulde være en Hemmelighed.

Brown.

Afsted!

Camilla (opmærksom).

Men vil Du gaa ud, uden at spise Frokost?
(giver Peter Tegn til at sætte Bakken fra sig).

Brown.

Ja, Du hører jo, at Klokken allerede er halv Tolv.

Camilla (stødt).

Om Forladelse!
(sætter sig ene ved Bordet).

Brown. (afsides).

Saa, nu trækker det op igen. Nu tror hun naturligvis, at jeg skal til Dejeuner hos en eller anden Dame. — Naa! Lad gaa da!

(sætter sig ved Bordet).

Camilla (tørt).

Men Du har jo ikke Appetit, min Ven. Hvorfor sætter Du Dig saa til Bords?

Brown (tvinger sig til at spise).

Aa, naar jeg rigtig undersøger min Tilstand, kan jeg dog nok have godt af en lille Bid Frokost. (afsides). Tørt er det, men herned skal det. (skænker et Glas Vin).

Camilla.

Genér Dig endelig ikke for min Skyld! Du kan aldrig have godt af at spise Frokost to Gange.

Brown (faar Vinen galt i Halsen).

(afsides). Sagde jeg det ikke nok! — Jo, jeg kender min Kone! (højt). Du er uforbederlig, Camilla. (rejser sig). Betragt dette Toilette! — Er det en Selskabsdragt?

Camilla (skamfuld).

Du har Ret, Carl! — Kan Du tilgive min Urimelighed?

Brown.

Om jeg kan? — Ja, det er netop Ulykken. Jeg tilgiver Alt. Jeg bliver til sidst en Martyr

af bare Fromhed, og saa skal jeg endda være en Don Juan. (sætter sig). Naa, giv mig saa et Ben af den Høne!

Camilla.

Nej, min Ven, Du skal være fri! —

Brown.

Jo vist saa.

Camilla.

Nej vist ikke, det er Synd imod Dig!

Brown.

Nu, saa tager jeg det selv.

Camilla (tager Hønen).

Det faar Du ikke Lov til.

Brown.

Men jeg forsikrer Dig: Jeg er virkelig sulten.

Bethuel (udenfor).

Gør Dig ingen Ulejlighed! Jeg kender Vejen.

Brown.

Det er Bethuel.

Ottende Scene.

De Forrige. Bethuel.

Bethuel.

Deres ydmyge Tjener, Frue! — Hvad Pokker Brown, sidder Du der? Jeg trode, at vi skulde spise Frokost sammen hos . . .

Camilla (hurtig).

Hos?

Bethuel.

Hos Doktoren.

Camilla (ser paa sin Mand).

Ah!

Brown.

Nej, det har jeg ikke Tid til i Dag! — Men lad os drikke et Glas Vin sammen. (skænker). Se, det er en Mand, der skal til Frokost: hvidt Halstørklæde — en galla fra Top til Taa.

Bethuel.

Ja, jeg er Pebbersvend, derfor gør jeg mit Toillette, førend jeg gaar ud.

Camilla.

Førend . . .

Bethuel.

Ja, førend jeg gaar ud . . . Apropos om den Sag skal jeg fortælle Dem en ganske ny Anekdote: De kender jo nok Doktorens lille Frue? — Hun er som bekendt frygtelig jaloux.

Brown.

Hm, Hm!

Bethuel.

Og det er en forbandet Fejl — Ja, om Forladelse! Jeg taler da vel ikke om Strikke i hængt Mands Hus?

Camilla.

Nej, jeg er aldeles ikke jaloux!

Brown.

Nej, aldeles ikke! — Men lad os nu komme afsted!

Camilla.

Lad os først høre Historien!

Brown (afsides).

Gid Fanden havde alle hans Historier!

Bethuel.

Doktoren er en stor Skælm, og han har somme Tider forunderlige Visiter at aflægge. Men véd De, hvorledes han bærer sig ad, for at hans Kone ikke skal mærke Uraad?

Camilla.

Nej!

Brown.

Kom nu, Bethuel!

Bethuel.

Han forklæder sig hjemme som en Lærd med genialt Halstørklæde, luvslidt Vest og Frakke med snævre Ærmer. Saaledes siger han Farvel til sin Kone, og hopper ind ad den ene Karethdør med en gammel Bulehat, Hjorteskindshandsker og Vandstøvler paa, men efter et Kvartérstid hopper han ud af den anden Dør med moderne Kjole og dito Hat, lakerede Støvler, gule Handsker, broderet

Halstørklæde osv. Vil De tænke Dem — Hahaha — Han har en hel Garderobe i Vognmagasinet — Hahaha!

Camilla.

Hahaha! (pludselig alvorlig). Det er snildt.

Brown

(har ængstelig betragtet sin Kone under Fortællingen. Da hun bliver alvorlig, tvinger han sig til at le).

Hahaha! — Men nu maa vi afsted.

Camilla.

En Garderobe i Vognmagasinet! —

Brown (til Bethuel).

Du kører vel med ned ad Gaden?

Bethuel.

Ja, naar Du vil holde et Øjeblik udenfor Billetkontoret. Jeg har lovet at skaffe Fru Roberti Biletter til Koncerten i Aften.

Camilla (med Betoning).

Saa hun skal ogsaa paa Koncert. Det træffer sig meget heldigt. Min Mand har netop lagt den samme Plan.

Bethuel.

Ja, han véd nok, hvad han gør. — Det har de naturligvis aftalt sammen — Hahahaha!

Brown (afsides).

Jeg maa dreje Halsen om paa ham — det bliver aldeles nødvendigt.

Peter.

Er der ikke Noget, jeg skal bære ned i Vognen?

Brown.

Nej — Hør! — Du kan lade Jakob spænde fra igen — Jeg gaar i Dag! — (afsides). Den fordømte Doktorkareth!

Peter.

Saa Herren gaar? (afsides). Gud véd, hvad han saa holder Heste og Vogn for!

Bethuel.

Jeg anbefaler mig!

Brown.

Farvel Camilla! — — (afsides). Det tænkte jeg nok! Nu har vi Spillet gaaende.

Niende Scene.

Camilla. Peter.

Camilla (afsides).

Hvilken Væv af Opdigtelser! Hvad kan der dog være skjult bag alt Dette? Jeg vil have Sandheden at vide. Peter!

Peter (nærmer sig).

Frue!

Camilla (afsides).

Nej — udspørge Tjenestefolkene — Nej, det kan jeg ikke bekvemme mig til.

Peter.

Frue!

Camilla (for sig selv).

Carl og Emilie har været Legekammerater . . .

Peter.

Frue!

Camilla (utaalmodig).

Du kan gaa!

Peter (afsides).

Saa! Det var Alt, hvad hun vilde mig! Det er et morsomt Hus, dette! — Naa, der er Fru Roberti. (stiller sig op til at melde). Fru Ro . . .

Tiende Scene.

Camilla. Emilie. Peter.

Emilie.

Mig behøver De ikke at melde! — Vel Camilla? (omfavner Camilla).

Peter.

Gud véd, hvad de vil med en Tjener her i Huset! (ud.)

Emilie.

Hvor det er længe siden, Du besøgte mig, Camilla!

Camilla.

Ak ja, jeg har Andet at tænke paa nu, end i gamle Dage. Jeg har faaet en Mand.

Emilie.

Og jeg en Proces! Er Din Mand hjemme?

Camilla (tørt).

Mødte Du ham ikke?

Emilie.

Nej!

Camilla (med Betydning).

Hvor har Du dog faaet den smukke Buket?

Emilie.

Ja, ikke sandt, disse gule Stedmodersblomster er yndige! Jeg købte dem af en lille Pige her tæt ved. —

Camilla.

Saa Du køber selv Dine Buketter?

Emilie.

Men Herregud Camilla, hvad fejler Dig? Er Du i ondt Humør? — Har der været en Kurre paa Traaden? Din Mand har maaske været tvær?

Camilla (afsides).

Nej, den Fornøjelse skal hun ikke have! (højt, pludselig lystig). Min Mand! Hvad tænker Du paa! Nej, han er saa kærlig mod mig, at det Halve kunde være nok — han gik netop nu hen at købe et Sommershawl til mig.

Emilie.

Ih!

Camilla.

Nu blev hun tavs. (med Vægt). Et af de allerkostbareste nye ostindiske Silkeshawler . . et Shawl til et Par Hundrede Daler.

Emilie.

Se se!

Camilla (med stigende Iver).

Stakkels Carl! Han bliver mere og mere forelsket i mig hver Dag. — Han finder mig mere elskværdig, end alle Byens unge Piger . . . og Koner med, han foretrækker mig for dem Alle.

Emilie (spøgende).

Med Undtagelse af mig.

Camilla (fatter sig).

Ja, med Undtagelse af Dig. Glæder Du Dig ikke over min Lykke?

Emilie (kysser hende).

Jo naturligvis!

Camilla (afsides).

Nu er hun rasende!

Emilie.

Det er kedeligt, at Din Mand ikke er hjemme. Jeg vilde saa gerne have talt med ham om Processen.

Camilla (hurtig).

Jeg skal sende Bud efter Julius Walter . . .

Emilie (ligeledes).

Nej, nej, nej! Jeg kan komme igen en anden Gang.

Camilla (alvorlig).

Emilie! Du skulde se at blive gift snart.

Emilie.

Hahaha! Hvordan falder det Dig ind! — Nej, der er altfor megen Besværlighed ved et Giftermaal til at man skulde gifte sig anden Gang. (hviskende). Desuden: Dem jeg kan faa, vil jeg ikke have, og Den . . .

Camilla (hurtig).

Som Du vil have, kan Du ikke faa — Hvem er det da?

Emilie (med komisk Værdighed).

Det er en Statshemmelighed.

Camilla.

Jeg véd alligevel, hvem Du mener. (afsides). Hun gør Nar ad mig. (højt). Han er her i Nærheden.

Emilie (bekræftende).

Her i Nærheden!

Camilla.

Han er endogsaa her i Huset.

Emilie (som før).

Han er endogsaa her i Huset.

Camilla (skælvende).

Og han hedder . . .

Emilie (retter paa sin Hat ved Spejlet).

Ikke Carl og ikke Peter — følgelig maa han hedde Julius — ikke sandt? — Frist mig ikke til at tale ud — mellem ham og mig er en kinesisk Mur.

Camilla.

Ikke altid. I kommer vist til at sidde lige ved Siden af hinanden paa Koncerten i Aften.

Emilie.

Jeg kommer ikke paa Koncerten!

Camilla (sætter sig til Sybordet).

Bethuel tager Biletter til Dig.

Emilie.

Nej, han gør ikke. Jeg har sendt ham Afbud.

Camilla (afsides).

Hun har hørt, at jeg skal med Carl! — (højt) Alvorlig talt Emilie! — Du skulde gifte Dig. Julius elsker Dig . . .

Emilie (afsides).

— Ikke! (med et lille Suk). Nej, det véd jeg!

Camilla.

Og det er ikke godt for Dig at være ene —

Emilie (munter).

Det var ret, søde Camilla! Vil Du holde Tale, saa skal jeg skrifte.

Camilla.

Tør Du det? — Lad mig høre!

Sang Nr. 4.

Emilie (med skælmsk Andægtighed).

1

Jeg vil tilstaa ganske ærligt,
Jeg som Pige syntes, at
Det var af og til besværligt
At staa ene og forladt;
Og jeg vilde gerne bytte
Al min Frihed for en Mand
:,: Og en ganske lille Hytte,
Kærlighed og Kildevand. :,:
Thi det værste, man kan tænke,
Er dog Peberfrøkenstand,
:,: Og man skynder sig at skænke
Hjærtet bort, saa snart man kan. :,:

2.

Men vi kender Ægtestanden:
Ak, dens Held er snart forlist!
Visen bliver straks en anden,
Er først Hvedebrødet spist.
Man faar Luner, Nykker, Griller
Af det fredelige Liv.
:,: Og man keder sig og driller
Sin Gemål til Tidsfordriv. :,:
Passe paa ham, ja det bør man —
Passe nøje paa saagar! —
:,: Man bli'r skinsyg, og saa gør man
Sig saa ynkelig til Nar. :,:

3.

Derfor lever jeg som Enke,
Lever godt og lever trygt;
Jeg er fri for Konens Lænke,
Jeg er fri for Pigens Frygt,
Jeg er ej umyndig mere,
Jeg tør sige, hvad jeg vil,
:,: Faar jeg Lyst at kokettere,
Har jeg ogsaa Lov dertil. :,:
Jeg er fri og uansvarlig,
Stikker Hjærterne i Brand —
Vogt Dig bare! Jeg er farlig —
Ja! — Farvel — og hils Din Mand! —
(kysser paa Fingeren og løber ud).

Ellevte Scene.

Camilla ene, siden **Peter**, derpaa **Walter**.

Camilla
(sidder en Stund som forstenet og ser efter Emilie, derpaa bryder hun ud):

Gud, hvor jeg er ulykkelig! Jeg vil saa nødig, saa nødig mistro Nogen, men her maatte jeg jo være baade døv og blind, om jeg ikke skulde opdage Sandheden. Carls Forvirring røbede altfor tydeligt hans onde Samvittighed, og Emilie — ja hun slog jo Alting hen i Spøg; men det er let at gennemskue hendes Plan. Hun vilde ogsaa lade, som om det var Julius Walter, hun elsker, men mellem dem er der jo ingen kinesisk Mur, som hun sagde. De er jo frie begge To! — Nej, det skal ikke lykkes dem at bedrage mig!

Peter.

Hr. Walter vilde gerne tale med Fruen.

Camilla.

Lad ham komme! (Peter aabner Døren og vinker). Han skal i det mindste se, at jeg har opdaget deres Komplot. (Walter kommer ind). Peter! Du kan gaa.

Peter (afsides).

Naa, Fruen og Fuldmægtigen har Hemmeligheder sammen. Det er et morsomt Hus! (vil gaa, men vender om ved Døren for at hente Browns Tørklæde' der er bleven liggende paa en Stol).

Walter.

Kære Kusine, jeg kommer . . .

Camilla (opdager Peter).

Jeg sagde, at Du kunde gaa.

Peter (afsides).

Saa, nu faar jeg Skænd, fordi jeg er ordentlig. Det er et uhyre morsomt Hus! (gaar).

Walter.

De har talt med Fru Roberti —

Camilla.

Gør Dem ingen Ulejlighed, Walter! — Det er overflødigt at spille Komedie for mig.

Walter.

Men min Gud! Jeg forsikrer . . .

Camilla.

Jeg véd Alt! — Det er ingen ærefuld Stilling, man har overladt Dem: Jeg kan ikke tænke mig nogen ynkeligere, end at staa som Skærmbrædt for en Mand, der bedrager sin Kone!

Walter.

Men jeg begriber ikke et Ord af det, De siger. Alt, hvad jeg véd, er, at jeg elsker Emilie, og . . .

Camilla.

Spar Deres Forsikringer! Om saa var . . .

Walter.

Men jeg sværger Dem, at jeg elsker hende og det saa inderligt og oprigtigt, som en Mand kan elske — Jeg vilde være ulykkelig, hvis hun ikke gengældte min Kærlighed.

Camilla.

Saa beklager jeg Dem, for hun elsker Dem ikke.

Walter.

Det har hun sagt?

Camilla.

Nej, Gud bevares! Hun lader, som hun elsker Dem.

Walter.

Hvad siger De?

Camilla.

Jeg siger, at hun lader, som hun elsker Dem, for at skjule sin Kærlighed til en Anden.

Walter.

Kære Kusine, De tager fejl! —

Camilla (heftig bevæget).

Jeg? Nej, det er Dem, der er blind. Hvorfor gifter hun sig ikke med Dem, hvorfor snakker hun om den kinesiske Mur?

Walter.

Det véd jeg virkelig ikke! Jeg véd ikke en Gang, hvad hun mener med den kinesiske Mur.

Camilla.

Hun mener (brister i Graad) mig! — Det er mig, der staar hende i Vejen. Den som hun elsker, det er ikke Dem, det er Carl, Deres Fætter, min . . . Mand!

Walter.

Men endnu en Gang: Tager De ikke fejl?

Camilla.

Nej, desværre! Jeg har Beviser!

Walter.

Beviser!

Camilla.

Ja, Beviser! I Sligt kan en Kones Hjærte ikke tage fejl.

Walter.

Carl! — Han som . . . Nej, det er utroligt . . . Men . . . alligevel . . . naar jeg tænker mig

om . . . De har Ret. Jeg har været blind! Han afslog at tale min Sag hos hende. — Det pinte ham ordentlig at høre mig tale om min Kærlighed. Og lige over for Dem var han forlegen . . . O, det er skammeligt, skændigt, afskyeligt . . .

Camilla.

Fat Dem Walter! Se paa mig, hvor rolig jeg tager det.

Walter.

Stakkels Kusine, hvor jeg beklager Dem. (kysser hendes Haand). Saa ung og saa smuk, og saa blive opoffret af et saadant Uhyre. Græd ikke! (kysser hende paa Panden). Jeg skal hævne Dem . . . Vi skal hævne os! — — For det Første bringer jeg alle Emilies Dokumenter hen til Bethuel, han skal føre Sagen, og for det Andet . . . (kysser hendes Haand). Ja, vær rolig! Han skal ikke have fornærmet Dem omsonst.

Tolvte Scene.

Brown. Camilla. Walter.

Brown (leende).

Ej, ej! Om Forladelse! Jeg kommer nok til Ulejlighed! —

Camilla.

Aldeles ikke, Hr. Brown! —

Brown.

Du er nok saa god at gøre Kur til min Kone, Du pæne Fætter!

Walter.

Du tager fejl! Jeg er ingen Roué, ingen Don Juan, ingen . . . Heliogabal! (Afsides.) Huh, jeg kunde kvæle ham! (gaar).

Brown (afsides).

En meget lovende Modtagelse! Hun kalder mig »Herre«, og han kalder mig Heliogabal. Hvad mon jeg nu har gjort? (højt). Har Du set Dit nye Shawl, Camilla? — — Jeg har ladet Pigen bære det ind i Dit Værelse!

Camilla.

Naa!

Brown (afsides).

»Naa!« — (højt). Og her har jeg en nydelig Buket.

Camilla (uden at vende sig).

Blomster!

Brown.

Stedmoderblomster.

Camilla.

Gule — ikke sandt?

Brown.

Jo! — Er de ikke smukke?

Camilla (betragter ham stift).

Emilie gik i dette Øjeblik.

Brown (forundret).

Ja saa!

Camilla.

Hun bar naturligvis sin Buket, og nu giver Du mig Mage til den for at berolige Din Samvittighed.

Brown.

Nej, Skæbnen lægger aabenbart an paa at chikanere mig i Dag. — Hvad kommer hendes Blomster mig ved?

Camilla.

Det var netop selvsamme Slags Stedmoderblomster — De maa være købte paa ét Sted.

Brown.

Ja, det er meget troligt. Jeg har købt dem af en lille Pige nede ved Vejen — og det har hun vel ogsaa gjort. — Nu er Du igen lige saa urimelig som før, da Talen var om Koncerten. Jeg havde stor Lyst til at høre den svenske Sangerinde, men alene for at berolige Dig, tog jeg ingen Biletter.

Camilla.

Nej, naturligvis, hvad skulde vi paa Koncerten, naar Emilie ikke kommer der?

Brown.

Saa hun kommer heller ikke paa Koncerten?

Camilla.

Nej hun foretrækker at blive hjemme — Du skal vel ud i Aften — ikke sandt? — Du har vigtige Forretninger?

Brown.

Camilla, Camilla! —

Camilla.

Ja kan Du se! Jeg vidste det nok!

Brown.

Hvad vidste Du? At jeg bliver hjemme hos Dig — uartige Pige!

Camilla.

Du bliver hjemme?

Brown.

Hele Aftenen — lige til i Morgen tidlig. Vi spiser her hjemme ganske alene, og naar vi har spist, saa spiller Du for mig, og saa skal jeg læse nogle smukke Digte for Dig.

Camilla (henrykt).

Er det virkelig Dit Alvor?

Brown.

Ja, det er. — Mistænksomme, uskønsomme, skinsyge Plageaand! — Men lad os nu tale lidt mere om denne dejlige Aften. Vi . . .

Trettende Scene.

De Forrige. Peter. Emilie.

Peter (melder).

Fru Ro . . .

Emilie.

Fru Roberti, ganske rigtigt — Fru Roberti for anden Gang.

Peter (afsides).

Saa! Nu besørger de Fremmede selv Meldingerne. Det er et kosteligt Hus! (ud).

Camilla (bittersød til Brown).

Men Du bliver jo forstenet af Henrykkelse, min Ven! Du glemmer aldeles at hilse paa min Veninde! — Kommer hun Dig maaske til Ulejlighed?

Emilie.

Det vil jeg ikke haabe. Jeg har betænkt at lægge Beslag paa Dem hele Eftermiddagen og underholde Dem med lutter interessante Oplysninger angaaende min Proces. (tager Hatten af — til Camilla). Jeg maa vel nok blive hos Dig, til Du tager paa Koncert? —

Camilla (med Betoning).

Du gør os en stor Glæde ved Dit Besøg, og min Mand har vist havt en Forudfølelse deraf: han har opgivet Koncerten.

Brown (afsides).

Tak! —

Emilie.

Det var herligt, saa skal Du saamænd have Lov at beholde mig hele Aftenen. Jeg har taget

et lille Broderi med mig, og det kan jeg sy færdigt i Dag . . . O, nu glemte jeg at købe Perler. Der er ogsaa altid saa mange Mennesker oppe hos Samuel, at man kan være glad, naar man faar det Halve af, hvad man vil købe.

Camilla (afsides).

Hvordan skal man faa hende bort! — (højt). Naar Du vil købe Noget hos Samuel, saa skal Du gaa derop omtrent Kl. 5 — saa er der næsten Ingen i Butikken.

Emilie.

Ikke? — Saa skal jeg virkelig møde paa Klokkeslaget i Morgen.

Camilla (afsides).

Nej, det gaar for vidt. Nu sætter hun ham formelig Stævne i min Nærværelse.

Brown (afsides).

Hvis jeg nu ikke er hjemme i Morgen Kl. 5, saa er jeg leveret.

Emilie (der har sat sig til at arbejde).

For Resten har jeg lidt Samvittighed af at blive her i Dag. Det unge Ægtepar havde maaske besluttet at nyde deres huslige Lykke i uforstyrret Ensomhed — og saa kommer jeg og generer Dem!

Brown (afsides).

Det var en god Idé! — (højt). Nej, det unge

Ægtepar lader sig ikke genere. (kysser Camilla). Er De nu beroliget! — (trykker Camilla op til sig). Jeg lader ikke være at kæle for min lille Kone, om ogsaa De ser derpaa (omfavner hende atter.)

Camilla (sagte).

Du vil nok forsøge at gøre hende jaloux.

Brown (afsides).

Av, det var en anden Forklaring! (højt). Men Du har jo ikke set Dit nye Shawl endnu. Tag det herind, og lad Fru Roberti nu dømme, om jeg har Smag for Damepynt eller ikke.

Camilla (med Betydning).

Du lod Pigen bringe det op paa mit Værelse — ikke sandt?

Brown.

Jo . . . Men det var ikke i den Hensigt. (ringer). Peter kan løbe op efter det.

Camilla (bestemt).

Nej! (sagte). Tro endelig ikke at jeg er bange!

Peter.

Fruen ringede.

Camilla.

Nej!

Peter.

Hvad befaler Herren?

Brown.

Ingenting. Du kan gaa igen.

Peter (afsides).

Det vidste jeg iforvejen. Men ret længe holder jeg ikke dette ud. (gaar).

Brown.

Nu skal jeg selv hente Shawlet.

(vil gaa).

Camilla (træder i Vejen).

Nej — hvis Du tillader det. — Jeg gaar. (sagte). Og jeg skal blive borte saa længe som muligt. (gaar).

Fjortende Scene.

Brown. Emilie.

Brown (afsides).

Nu gaar det snart for vidt. — Jeg vil da haabe, hun bliver siddende, mens min Kone er ude.

(Emilie taber et Nøgle. Brown gør et Skridt for at tage det op, men standser, Emilie tager det selv op og kommer derved ud paa Gulvet).

Emilie.

Hvad synes De om dette Broderi?

Brown (træder tilbage).

Det er udmærket smagfuldt. (afsides). Gud give, hun vilde sætte sig! —

Emilie (har nærmet sig Pianoet).

Ah, der er jo allerede et Udtog af den nye Opera. Jeg vidste ikke, at den var i Musikhandelen. (nærmer sig). Har De hørt denne yndige lille Romance?

Brown (fjærner sig).

Ja — men mig behager den ikke.

Emilie.

Denne? (viser ham den).

Brown (retirerer).

Om Forladelse! Jo, — den er dejlig.

(Camilla træder ind. Emilie bliver staaende ved Pianoet. Brown stiller sig forvirret ved Kaminen som for at varme sig. Emilies Buket er imens faldet fra hende og ligger ved hans Fødder).

Femtende Scene.

Brown. Camilla. Emilie.

Camilla (aftørrer en Taare — Pavse).

Emilie (nynner).

Lalala! Jo, det er en yndig Romance.

Brown (varmer sig).

Ja, den . . . den er overmaade smuk.

Camilla.

Det er rigtignok over tyve Graders Varme i Dag, men hvis Du fryser, saa er det bedst vi lægger i Kakkelovnen.

Brown (afsides).

Bestandig af Asken og i Ilden! — Det er da ogsaa nok til at gøre det bedste Hoved fortumlet.

Camilla (sagte til Brown).

I skulde ikke have gaaet saa langt fra hinanden. Det er ikke politisk.

Brown (ligeledes).

Hvad mener Du?

Camilla (peger paa Buketten).

Der ligger Din Buket.

Brown.

Min?

Camilla.

Ja, den er naturligvis leveret tilbage til Straf, fordi Du kyssede mig i hendes Nærværelse.

Brown (bryder ud).

Nej, dette gaar for vidt. — Nu er det forbi med min Taalmodighed.

Emilie
(der imens har set i Noderne, vender sig forbavset om).

Men hvad er der dog paa Færde?

Brown (højt).

Det skal jeg sige Dem, Frue! . . .

Camilla (sagte).

Du skammer Dig da . . .

Brown (højt).

Nej, der er aldeles ingen Skam i mig mer.

Emilie.

Men min Gud, hvad er det?

Brown (i stigende Ekstase).

Aa, det er ikke Andet, end at jeg gør Kur til Dem — jeg elsker Dem — jeg tilbeder Dem — jeg har Stævnemøder med Dem — for et Øjeblik siden laa De for mine Fødder — eller jeg for Deres — eller Gud véd hvordan vi var placerede. Nok er det: De bedrager Deres Veninde for min Skyld, og jeg bedrager min Kone for Deres — og vil De have Beviser for alt Dette, saa kan De faa dem i Mængde: De nye Romancer, og denne Kakkelovn, Koncertbilletterne, Samuels Butik og de gule Stedmoderblomster!

Emilie.

Men det er da umuligt . . .

Camilla.

Carl! Det er skændigt at fortælle . . .

Brown.

Ja vist er det, men nu skal det frem Altsammen: Du har pint og plaget mig længe nok. Er jeg bleven ryggesløs, saa vil jeg være det til Gavns. Nu gør jeg Oprør, Rebellion — jeg proklamerer den røde Republik. (gaar op og ned ad Gulvet og kaster Stolene omkuld).

Sextende Scene.

De Forrige. Bethuel, straks efter Walter.

Bethuel (med Papirer under Armen).

Hvad er alt dette? —

Emilie (halvt leende).

Herregud Camilla, det havde jeg aldrig anet.

Brown (fortsætter).

Jo vist saa! — Prøv ikke at bilde hende Noget ind! — De véd meget godt, at jeg er en Forfører, en Vindbeutel, en Don Juan, en . . . (ser Walter komme) en Heliogabal, som han der kalder mig.

Emilie.

Hr. Walter? — Saa han tror ogsaa . . .

Camilla.

Ja, han er heller ikke blind . . .

Walter.

Jeg? — Jo . . .

Camilla.

Vil De nu skyde Skylden paa mig? Før var De jo saa vis i Deres Sag, at De ikke en Gang vilde have Noget med Emilies Proces at gøre.

Bethuel.

Ah! Det er derfor, De har sendt mig disse Papirer?

Emilie.

Det er altsaa Hr. Walter, som er Skyld i det Hele?

Walter.

Nej, det er rigtignok min Kusine.

Camilla.

Nej, det er ene og alene min Mand.

Brown.

Nej, egentlig — saa er det Bethuel!

Bethuel.

Det er Fanden og ikke mig!

Brown.

Ja, Du har Ret! Det er Fanden — Fanden er løs her i Huset, han flyttede herind Dagen efter, at jeg blev gift. — Men jeg skal snart blive ham kvit. (slaar i Bordet og iler mod Døren).

Sang Nr. 5.

Walter.

Nej holdt! — Hvor vil Du hen —
Saa hør dog, bedste Ven!

Brown.

Din Ven
Jomænd!
Du er en vakker Svend!

Bethuel (til Brown).

Men jeg begriber ej
Den hele Hurlumhej!

Emilie.

Ak Nej!
Og jeg
Forstaar det hellerej.

Bethuel (til Brown).

Min kære Ven!

Brown.

Jeg siger: Ti!

Walter.

Men kære Fætter . .

Brown.

Maa jeg bare være fri!

Camilla.

Men kære Mand . . .

Brown.

Det er forbi!
Jeg taaler ej Dit Tyrranni. (til Bethuel).
Men Du — kun Du er Skyld deri!
Ved Dit fordømte Anekdotfortælleri!
Du vakte hendes Jalousi
Og bragte os i Klammeri. (gaar).

Walter (til Camilla).

Ja De,
Kusine, De er ene Skyld deri!
Kun Deres blinde Jalousi
Har tirret ham til Raseri.

Emilie (til Walter).

Fy skam Dem! De er Skyld deri,
De vakte hendes Jalousi.

Camilla (til Brown).

Du selv er Skyld deri

Bethuel (til Brown).

Hvad er det nu for Tosseri!

(løber efter ham).

Syttende Scene.

Walter. Emilie. Camilla.

Walter (bønfaldende).

Frue, hør mig! . . .

Emilie (streng).

Jeg har hørt mere end nok. Vil De se efter, om Papirerne er i Orden. Bethuel skal føre Sagen.

Walter (vred).

Nu, saa lad ham det da! (vender op og ned paa Papirerne).

Emilie (vender sig leende mod Camilla — sagte).

Stakkels Camilla! Jeg har Ondt af Dig.

Camilla (halvt grædende endnu).

Ja, jeg er skinsyg. Men det er ikke min Skyld.

Emilie.

Da er det heller ikke min.

Camilla.

Jo, det er. For naar Du virkelig elskede Walter — saa giftede Du Dig med ham.

Emilie.

Nuvel! Jeg kommer da til at betro Dig min Statshemmelighed. Læs dette Brev fra min Tante!

Camilla (læser sagte).

»Kære Emilie! Efter Dit Ønske har jeg anstillet Undersøgelse om Julius Walters Forhold til den ommeldte Dame.« — (vemodig). Herregud, saa Du er ogsaa jaloux . . . »og jeg bliver nok nødsaget til at bede Dig opgive enhver Tanke om en Forbindelse med ham. Jeg er desværre temmelig vis paa, at de er hemmelig forlovede! —«

Emilie.

Forstaar Du nu, hvorfor jeg ikke vil gifte mig med ham! —

Camilla.

Men Din Tante tager maaske fejl.

Emilie.

Nej, hun er skarpsynet. — Men det var om Dig og ikke om mig, vi skulde tale. Tag Dig i Agt for Din Mand!

Camilla.

Ja, var han ikke styg? — Saadan har jeg aldrig set ham før.

Emilie.

Naa! En Gang skal være den første! Men vogt Dig for Guds Skyld, Camilla! Plager Du Din Mand med uretfærdig Mistanke, saa er det

Din egen Skyld, hvis han til sidst... proklamerer den røde Republik, som han sagde.

Camilla (angst).

Hvad siger Du?

Emilie.

Husker Du Fabelen om Bondekonens lille Vovvov: han fik Dada hver Gang Katten havde taget en Kylling — og det taalte han en Tid; men til sidst sagde han: »Skal jeg have det Ene, saa vil jeg have det Andet med,« og saa — — ja saa begyndte han at bide Kyllinger.

Camilla (forundret).

Bide Kyllinger? (forfærdet). Bide Kyllinger!! Det er jo skrækkeligt! Hvad skal jeg da gøre?

Emilie.

Ingenting! Vær blot venlig imod ham — se ikke Spøgelser ved høj lys Dag — og selv om Du skulde se et lille Genfærd, saa luk Øjnene og lad som Ingenting! Jo mindre en Mand mærker til Hymens Lænker, jo mindre Lyst faar han til at bryde dem. (kysser hende). Farvel Camilla, nu vil jeg give Dig Tid til at forsone ham. Jeg gaar hen til Samuel efter Perler, men jeg skal nok være her igen inden Middag. Farvel og skam Dig saa meget, som Du kan, mens jeg er borte! — (gaar mod Udgangen).

Walter.

Frue! Tillad mig et Ord!

Emilie.

Saa mange som De ønsker. Hr. Bethuel vil høre dem alle sammen paa mine Vegne. (ud).

Attende Scene.

Walter. Camilla.

Walter.

Nu er jeg da saa ulykkelig som jeg kan blive. Og det er Deres Skyld, lille Kusine!

Camilla.

Ja, De har Ret. Men tilgiv mig! Alt kan blive godt endnu.

Walter.

Hvad siger De?

Camilla.

Tys, der kommer min Mand, og jeg ønsker at være ene med ham et Øjeblik. Gaa ned i Haven, og vent mig der! Jeg skal da fortælle Dem Alt dernede: Emilie elsker Dem.

Walter.

Er det muligt! (kysser hendes Haand). O, saa skynd Dem at berolige mig ganske! —

(ud af Baggrunden).

Nittende Scene.

Brown. Camilla.

Brown (med Hatten trykket ned i Øjnene — afsides).

Hvor det var ømt! (gaar op og ned med store Skridt).

Camilla (afsides).

Det er nok paa høje Tid at være eftergivende.

Brown (højrøstet).

Frue!

Camilla.

Min Ven!

Brown.

Jeg vil underrette Dem om, at det er forbi med Absolutismen her i Huset. Fra i Dag af vil jeg være min egen Herre.

Camilla.

Ja, min Ven!

Brown (afsides).

»Min Ven!« (højt). Fra i Dag af... fra i Dag af modtager jeg alle unge Damer, som vil betro mig deres Sager. Jeg vil ikke længer hedde den juridiske Marchandiser og Antikvitetsprokuratoren. Forstaar De?

Camilla.

Ja, min Ven!

Brown.

Jeg modtager dem, om de er aldrig saa smukke.

Camilla.

Ja, min Ven!

Brown.

(afsides). Det var da mærkværdigt! (højt). Og

jeg vil gaa elegant klædt — hver Dag — Jeg skænker denne Frakke til Museet for Oldsagerne.

Camilla.

Ja, min Ven!

Brown.

Og naar jeg er i Selskab, vil jeg have Lov at se paa Damerne — være galant mod dem — synge og danse med dem — jeg vil have Lov til at komme med gode Indfald — naar jeg faar nogen.

Camilla (bevæget).

Ja, min Ven!

Brown.

Ja, jeg vil gøre Cour til dem, naar det behager mig.

Camilla (mere bevæget).

Ja, min Ven!

Brown (afsides).

Hvad gaar der af hende! (højt). Jeg vil kysse dem paa Haanden ved passende Lejlighed — jeg vil...

Camilla (brister ud).

Du vil . . .!

Brown (afsides).

Naa endelig!

Camilla (kvæler sine Taarer og rejser sig).

Ja, min Ven!

Brown (urolig).

Er Du syg?

Camilla.

Jeg, nej aldeles ikke.

Brown.

Nuvel — Vi er altsaa enige: Jeg har min Frihed?

Camilla.

Ja, min Ven, jeg har indset, at jeg havde Uret. En Mand bør have sin Frihed — han bør kunne gaa og komme, naar han lyster . . . Naar Du for Fremtiden vil gaa ud . . . Hvis Du f. Ex. nu har et eller andet Besøg at aflægge — saa skal jeg ikke holde Dig tilbage mere.

Brown.

Tak! Men nu har jeg ingen Forretninger ude.

Camilla.

Jo vist saa! Tag Du kun til Geheimeraadinden — eller Du vil maaske køre en lille Tur før Middag — Gør kun det!

Brown.

Men jeg har slet ikke tænkt at tage ud.

Camilla.

Jo vist har Du — Gaa nu! — Og selv om Du ikke kommer hjem paa Klokkeslaget, skal jeg ikke sige et Ord til Dig. — Du kan have godt

af en lille Tur — Nu skal jeg ringe paa Peter. (ringer). Farvel saa længe! — (afsides). Nu maa jeg ned at trøste den stakkels Walter.

Brown (forbavset).

Saa Du er aldeles ikke skinsyg længer? —

Camilla (vender sig).

Nej, min Ven, og jeg bliver det aldrig mere. (afsides). Gud, hvor det er svært at forstille sig! (løber ud).

Peter.

Det ringede — men Prokuratoren vil mig vel Ingenting?

Brown (tvær).

Nej! —

Peter (afsides).

Det havde jeg en Anelse om. (gaar).

Tyvende Scene.

Brown, siden **Bethuel.**

Brown.

Det er umuligt, at dette kan gaa naturligt til — Denne Resignation! — Denne Tollerance! — Nej, der maa stikke noget under det! — Dette evindelige »Ja min Ven« — det ligner aldeles ikke min rigtig Camilla! Hun maa være bleven forbyttet for mig — Men det er det samme, jeg staar mig ved Byttet. Jeg holder meget mere af

hende i den nye Udgave — skøndt der er noget Foruroligende i dette Fænomen! — Jeg véd ikke rigtig, hvad det er for Tanker, det har fremkaldt eller er i Færd med at fremkalde, men . . . jeg er bleven ganske bange. (drømmende). »Min Ven« . . . »Ja, min Ven!«

Bethuel.

Naa, er Du der? — Jeg har løbet omkring efter Dig der nede, siden Du forsvandt ude paa Gangen — Du har vel forligt Dig med Din Kone?

Brown (som før).

»Ja, min Ven!«

Bethuel.

Det glæder mig, for mellem os sagt: Du havde Uret. En Mand bør altid takke sin Gud for, at hans Kone er jaloux. Saa længe hun holder strængt Regnskab med hans Opførsel — saa kan han være rolig for hendes egen. Bliver hun derimod tollerant, saa beklager jeg ham, stakkels Fyr!

Brown (truffet).

Hvad siger Du? — Naar hun bliver tollerant . . .

Bethuel.

Saa beklager jeg ham! siger jeg. Det kan være ubehageligt nok for en Mand, naar der saadan jævnlig trækker et lille Uvejr op paa Ægteskabets Himmel, men

Sang Nr. 6.

Ser Du vel, jeg sværmer lidt
For de smaa Xantipper!
Deres Troskab holder tidt,
Naar de Andres glipper.
Er en Kone skinsyg — vred —
Tør hun tordne og slaa ned,
Saa er det, fordi hun véd:
Hun har selv Principer.

Men er Fruen liberal
Og gør ej en Smule
Kvalm, naar hendes Hr. Gemahl
Har en Fejl at skjule,
Faar han straks sin Synd forladt,
Saa: Princip og Dyd Godnat! —
Tro Du mig, saa faar hans Hat
Grumme let en Bule! —

(Emilie iler med et aabent Brev i Haanden fulgt af Peter fra Indgangsdøren ud i Haven uden at ses af de Andre).

Brown.

Aa, det er noget Sniksnak, Bethuel!

Bethuel.

Nej, min Sjæl er det ikke. Jeg kan bevise det med mange Exempler. — Der var f. Ex. min Portner.

Brown.

Ja, Du skal have Tak for Dine Historier, dem kender vi nok.

Bethuel.

Nej, denne kender Du ikke. Jeg havde for-

leden Aar en Portner, en grundskikkelig Mand, som var lidt til Aars, men skønt hans Kone var yngre end han, saa maatte han døje meget af hendes Skinsyge. Han turde næppe gaa ud ad Døren uden hendes Tilladelse, kort sagt: hun holdt ham i stramme Tøjler, fordi hun selv var en meget exemplarisk Kone — den Gang. Men en Dag gør Manden sig rebelsk og siger, at han ikke vil vide mere af hendes Tyranni at sige. Han var jo naturligvis belavet paa et forfærdeligt Uvejr, men til sin store Forbavselse finder han hende aldeles forvandlet: hun er from som et Lam, og til Alt hvad han siger, svarer hun ikke andet end...

Brown (mekanisk).

Ja, min Ven!

Bethuel.

Naa, Du kender Historien?

Brown (forvirret).

Jeg? — Nej vist ikke!

Bethuel.

Naa, saa skal Du høre Resten. Sagen var den: Der var kommen en køn ung Fyr i Huset — og han håvde betaget Konen hendes Strænghed. Nu fik Manden Lov til at gaa ud saa tidt, han vilde, hun var endogsaa nær ved selv at jage ham ud.

Brown (springer op — afsides).

Ganske som min Kone.

Bethuel.

Naa, Manden gik ud.

Brown (tragisk).

Men jeg gaar ikke ud.

Bethuel.

Og næppe var han ude, førend . . .

Brown (ser ud af Vinduet).

Ah! —

Bethuel.

Hvad nu?

Brown (afsides).

Anede det mig ikke nok! Der staar de Begge bag Lysthuset. Det er tredie Gang i Dag, han kysser hende paa Haanden (bryder ud) Oh, der gaar et Lys op for mig! —

Bethuel.

Men Brown da! Plager Fanden Dig?

Brown (under heftig Gestikulation).

Det er et Komplot — en storartet Intrige! — Det er det mest skamløse, mest sataniske Komplot, der nogensinde har været stiftet. Julius elsker Camilla — og for at skjule sin forbryderiske Kærlighed, opfinder han den hele Historie med Emilie — Og min Kones Jalousi, som forekom mig saa urimelig! — Nu forstaar jeg godt, hvorfor hun gav sig Mine af at være taabelig. Maske — alt-

sammen Maske for at bedrage mig! Det er jo soleklart. — (kaster sig paa en Stol).

Enogtyvende Scene.

De Forrige. Camilla. Walter. Emilie, siden Peter.

Bethuel (sagte til Camilla).

Kan De begribe, hvad der fejler Deres Mand?

Camilla.

Er han vred endnu?

Brown (heftig til Bethuel).

Hvad var det Du hviskede til hende? — Du har advaret hende.

Walter

(til Emilie, i det han kommer ind med hende under Armen).

Nej, kære Emilie! — Den Gang var hun allerede hemmelig forlovet med min Ven, Løjtnant Zeipel, men jeg var deres eneste Fortrolige. Deraf kommer den kære Tantes Misforstaaelse.

Brown (til Walter).

Det nytter Dig ikke at spille Komedie mere. Jeg véd Alt. — (peger paa en Blomst i hans Knaphul). Hvad er det, Du har der?

Walter.

Det er en Stedmodersblomst — den første Gave fra min Forlovede.

Brown.

Forlovede! (til Camilla, som vil gemme et Brev). Camilla! Giv mig det Brev!

Camilla.

Dette Brev — det er Emilies. Hun fik det nylig.

Brown (snapper det).

Det er ikke sandt! (læser). »Jeg har taget fejl, min Pige! Den omtalte Frøken er i Dag bleven gift, men ikke med Julius Walter . . .« Hvad vil det sige? Fra Emilies Tante! — Fy, der har jeg nok gjort en dum Streg.

Camilla (venlig).

Naa, min Ven! — Nu véd Du altsaa, hvad det vil sige at være jaloux.

Brown (flov).

Ja — det vil sige . . . (fatter sig). Det vil sige: Nu véd Du altsaa, hvad det vil sige, at have en skinsyg Ægtefælle! — Gjorde jeg ikke mine Sager godt! —

Camilla (vantro).

Jo vist! — Vi har faaet en Lektion begge To — derom vil vi være enige.

Bethuel.

Hør, dette minder mig om en Historie . . .

Brown.

Nej, nu vil jeg min Sjæl ikke høre flere af Dine Historier denne Gang.

Peter (med en lille Vadsæk).

Hr. Prokurator! —

Brown.

Naa da!

Peter.

Jeg vilde gærne bede Dem have den Godhed at sige mig op, for . . . for jeg har slet ingen Ting at bestille her i Huset.

Brown (med Hentydning til Walter og Emilie).

Aa Passiar! Vi skal jo have store Festligheder med det Første — (til Camilla). Ikke sandt? — En Forlovelsesfest for det unge Par?

Emilie.

Og en Forligelsesfest for det gamle!

Slutningssang Nr. 7.

Brown.

Velan! Saa slutter vi en ny Forening!

Camilla.

Fra denne Stund Du har mit Løfte paa,
At jeg skal tage Alt i bedste Mening.

Brown (træder frem til Publikum).

Ak, gid blot De vil gøre ligesaa!
(til Camilla, der nærmer sig fortrædelig).

Jeg forsikrer Dig, jeg kender ikke en eneste af Damerne dernede. Herregud, skal vi nu begynde forfra!

Camilla.

Nej, (bønlig) Men kun et Par Ord!

Brown.

Naar De kun saa vort Spøg med venligt Øje,
Ja saa er Enden god, og Alting godt,
Men ellers hjælper al vor Flid og Møje
Os jo »af Asken og i Ilden« blot.

Alle.

Ja, ellers hjælper osv.

Notitser.

Det franske Lystspil hvorfra Intrigen og enkelte Partier af Dialogen er hentet, hedder: »Midi á quatorze heures«.

De tildigtede Sangnummere er skrevne til følgende Melodier:

Nr. 1. Vedete na nenna. (Pietro Labriola).
— 2. Terzet af »Le puits d'amour« (Balfe).
— 3. Le partage de la richesse (Doche).
— 4. Elle était si belle fille. (Abadie).
— 5. Gallop af H. C. Lumby.
— 6. La bonne aventure. (Fredm. Ep. 48 — Ponteau).
— 7. Vid flodens kålla. (Bernh. Crussell).

Stykket blev første Gang opført paa Kasino den 2den September 1857.

Redaktionssekretæren.

Vaudeville i 1 Akt.

Personer.

Bassing, Redaktør.
Gustava, hans Søster.
Stendal, Journalist, hendes Forlovede.
forklædte som:
Redaktionssekretæren,
Mads Mikkelsen,
Assessor Vimmelfeldt,
Madam Peiser,
Charles Sapeur,
Søren Pipperup,
Lydia Badutski,
Doktor Babel.

Handlingen foregaar i Köbenhavn paa Fastelavns Mandag.

(Et smukt Arbejdsværelse. Bogskabe og Reoler langs Væggene. Dør til begge Sider. Et Arbejdsbord med Papirer og Bøger, ved Siden af samme en Papirkurv).

Første Scene.

Bassing
(siddende ved Bordet, aabner og gennemsér Breve).

»Hr. Redaktør! Vil De ikke have den Godhed, en Gang med det Første at tage et Par forsvarlige Vandstøvler paa og gøre en Fodtour . . .« Nej, saa min Sandten vil jeg ikke, i al Fald ikke, fordi man beder mig derom i et anonymt Brev. (kaster Brevet i Kurven, aabner et nyt og læser). »Hr. Redaktør! Hermed haver jeg den Ære at opsige Deres Blad begrundet paa, at De haver optaget Efterretningen om Trikinerne i Ebeltoft, som haver skadet mig utroligt i min Næring. Ærbødigst Jens Peter Beenløse, Flæskehandler.« — Se, saa let kan man komme til at fornærme sine Abonnenter! (aabner et nyt Brev). »Hr. Redaktør Bassing! Det er mig en sand Fornøjelse hermed at kunne berigtige den Meddelelse om min dødelige Afgang,

som Deres Nyhedsreferent i Gaarsnummeret . . .« Saa, der har min brave Neger igen været ude at fange Ænder! Det er den tredie Person, han har aflivet i de sidste to Maaneder. — Kom ind!

Anden Scene.

Bassing. Gustava (klædt i Mandsdragt — som ungdommelig Æsthetiker).

Sang Nr. 1.

1.

Gustava.

Jeg haaber, at jeg har den Ære —

Bassing (genkender hende).

Bevares! De er velbekendt.

Gustava.

Man siger mig, at De skal være
Forlegen for en Recensent.

Bassing.

Desværre, ja!

Gustava.

Min Herre, da
Er jeg til Tjeneste.

Bassing.

Tak skal De ha'!

Gustava.

Saa slaar De til?

Bassing.

Ja, naar De vil.

Gustava.

Ja, derved sætter De Intet paa Spil.

2.

Jeg har nu naa't den modne Alder.

Bassing.

Ja vel: De er jo konfirmert —

Gustava.

Ja, mangen Gang det forefalder
Mig selv, at jeg er lidt blasert;
Men De forstaar
Jo nok, at naar,
Som jeg, man gaar i sit nittende Aar
Og Alt har lært,
Hvad der er værd
At lære — saa er det ikke saa sært.

3.

I Æsthetik jeg praktisered
Som Skoledreng.

Bassing.

Nej, tænk, hvor rart!

Gustava.

I fire Aar jeg recensered'
Theatret.

Bassing.

Hvor?

Gustava.

I Middelfart.
Mimik, Plastik,
Rytmik, Musik —
Og hvad der kaldes dramatisk Teknik
Af hver en Art —
Alt er mig klart.
Det læres snart.

Bassing.

Ja — i Middelfart.

4.

Af Dem kan Publikum da lære
At dømme Kunstnere?

Gustava.

Ja vel!
De døde holder jeg i Ære,
De levende — skal slaas ihjel.

Bassing.

Se, den Moral
Er ej saa gal!

Gustava.

Nej, uden Pral, den er højst ideal
Og genial —
Og radikal —
Og kort sagt: Jeg er en Helvedes Ka'l!

Bassing.

Se, se, saa min Frøken Søster holder Fastelavns Mandag ligesom de andre Smaafyre her i Byen — Du giver Maskerade midt om Formiddagen!

Gustava.

Ja, lidt Karneval skal man dog holde, og da vi ikke kommer med til Studenternes i Morgen . . .

Bassing.

Lad os ikke tale mere om den Ting! Din Kæreste har faaet en stor Provindsavis at passe, og den giver ham Andet at bestille end at rejse til Byen og gøre Fastelavnsløjer.

Gustava.

Og min kære Broder er altfor bedaget . . .

Bassing.

Til at agere Harlekin — og endnu er han for ung til at kunne more sig som Spidsmunk. Desuden har ogsaa han Andet at bestille. Jeg skal have tre Artikler færdige inden Aften.

Gustava.

Men kunde jeg ikke hjælpe Dig.

Bassing.

Du?

Gustava.

Ja!

Bassing.

Med hvad?

Gustava.

Med Dit Arbejde. Jeg har godt af at vænne mig til det i Tide.

Bassing.

Til Redaktionsforretninger — Hahaha!

Gustava (alvorlig).

Ja — Du ler —

Bassing.

Hør nu, min kære lille Søster! Du tror dog vel aldrig, at Du er bleven forvandlet til et Mandfolk, fordi Du har faaet en Frakke paa?

Gustava.

Nej, men jeg tror rigtig nok, at det især er den, der mangler os Damer for at regere og redigere lidt en Gang imellem.

Bassing.

Gustava, Gustava, Du har meget farlige Anlæg! Naar Du bliver gift med Stendal, saa lyd mit Raad: Reger hans Hus, som Du bedst kan, men lad ham om at redigere sin Avis!

Gustava.

Det vil sige saa meget som: »Bliv mellem Dine Gryder og ernær Dig redelig! Din Mands Skrivebord er en Helligdom, som Du ikke er værdig til at nærme Dig«.

Bassing.

Nej, det vil sige: Enhver Sit, og Damerne det Bedste! Ved det Bord, hvor Du har Forsædet, er der kun Nydelse og Munterhed; ved det, hvor han tilbringer Dagen, dér serveres mange Retter,

som aldrig vilde bekomme Dig vel. Er nu virkelig denne Opdækning saa fristende? (peger paa forskellige Stable af nye Bøger). Der ligger en Bunke Hovedpine, og der ligger en Bunke Kvalme; der ligger fire Hefter Vanvid, og der er to Dele Svindsot. (aabner Skufferne). I denne Skuffe har jeg et Oplag af modtagne Grovheder i alle mulige Dimensioner — i denne har jeg en Samling indsendte Dumheder, som man ikke skulde tro, kunde tilvejebringes i Evropa. (viser paa nogle Blade). Der ser Du seks Ladninger Gift og Galde, som mine mindre ærede Samtidige har produceret i den sidste Uge, og der (Papirskurven) ser Du det gabende, umættelige Uhyre, der hver Dag sluger Snese Ark fulde af geniale Indfald og dybsindige Betragtninger, saa vel hjemmegjorte som importerede. Saadanne Herligheder er Du ikke skabt til at leve imellem.

Gustava.

Det er det Samme. Saa vænner man sig til dem.

Bassing.

Det la'r sig ikke gøre.

Gustava.

Og hvorfor ikke?

Bassing.

Fordi Du og alle andre elskværdige Damer er fødte uden de brutale Egenskaber, der fordres af en Redaktør.

Gustava.

Virkelig?

Sang Nr. 2.

Bassing.

1.

Véd Du en forhærdet Sjæl —
En, som Rang og Stand ej ænser —
Som saagar tør være fæl
Imod Excellencer —
En, som i Frækhed det dertil har drevet,
At han har lastet, hvad Damer har skrevet —
Saadan et Udyr med Næb og med Klør
:,: Han er god til Redaktør. :,:

2.

Véd Du En, hvis Ho'de kan
Syv Slags Vrøvl paa en Gang rumme,
En, hvis Ørehinder man
Bruge kan som Tromme,
En, der knap vaagner om Morgenen, førend
Godtfolk slaar Katten af Tønden paa Døren,
Og som dog aldrig bli'r døv eller ør —
:,: Han er god til Redaktør. :,:

3.

Véd Du En, der staar for Skud
Og har ingen ømme Steder —
En med rigtig garvet Hud,
Sejg som Saalelæder —
En, der fra Morgen til Aften kan taale
Forfra og bagfra at prikkes med Naale
Uden at miste sit gode Humør —
:,: Han er god til Redaktør. :,:

4.

Véd Du En, der som en Struds
Alt kan sluge, Alt fordøje;
En, der selv i Søl og Smuds
Vove tør sin Trøje;
En, der kan dyppes i Fjer og i Tjære,
Galde og Sværte — ja, hvad det skal være —
Og som endda ikke skifter Kulør —
:,: Han er god til Redaktør. :,:

5.

Véd Du fremfor Alting En,
Der tør binde an med Alle,
En, der staar paa egne Ben —
Staar til han maa falde —
Men som, om ogsaa i Dag man ham fælder,
Atter i Morgen til Kampen sig melder
Ligesaa lystig og trøstig som før —
:,: Han er god til Redaktør. :,:

Gustava.

Ja, det er nu Idealet af en Redaktør, men Mindre maatte vel ogsaa kunne gøre det, og hvad Brutalitet angaar, saa turde der være kvindelige Journalister . . .

Bassing.

Unegtelig! Unegtelig! Man har Eksempler. Men her er Talen kun om Dig, der skal være Din vordende Mands elskværdige Kone og ikke hans blaastrømpede Redaktionssekretær.

Gustava.

Hvorfor skulle jeg ikke kunne være begge Dele?

Bassing.

Ih, fordi — fordi — (ler). Véd Du hvad! Jeg kunde næsten faa Lyst til at fortsætte Dine Løjer og give Dig Lejlighed til at vise Din Dygtighed.

Gustava.

Gør det! Udnævn mig til Din Redaktionssekretær — blot i et Par Dage!

Bassing.

En halv Timestid turde maaske være tilstrækkelig. Men lad gaa! Da Du nu engang er i Tøjet, og da det er Fastelavnsmandag, skal Du faa Dit Ønske opfyldt — Du er udnævnt! (ser paa sit Ur). Om et Øjeblik begynder min Modtagelsestid. Du tager Plads ved det lille Skrivebord i Stuen ved Siden af, og alle de Besøg, her kommer i Redaktionsanliggender, og som jeg paa nogen Maade kan lade Dig expedere, skal jeg sende ind til Dig. Saa faar vi at se, hvad Du duer til.

Gustava.

Det er et Ord. (det ringer udenfor).

Bassing.

Der har vi maaske det første. Betænker Du Dig ikke?

Gustava.

Nej, paa ingen Maade. Jeg skal nok vide at klare mig.

Bassing.

Saa vær saa artig, Hr. Redaktionssekretær!
(aabner Sidedøren. Hun gaar).

Tredie Scene.

Bassing. Stendal (rejseklædt).

Sang Nr. 3.

Bassing.

Stendal! — Nu tror jeg det spøger.

Stendal.

Ja, ikke sandt? Det var Løjer.
Tak for sidst!

Bassing.

Men kæreste Ven,
Jeg er som falden fra Skyen —
Hvad har bragt Dig her til Byen?

Stendal.

Damp og Længsel. — Sagen er den:
Jeg sad derovre i Hulen,
Og maatte faste i Julen —
Nu vil jeg jule i Fastelavn.
Nu er jeg her, og nu gaar jeg
Paa Karneval — ja, nu slaar jeg
Katten af Tønden i København.

Bassing.

Naa, velkommen, min Ven! Det kalder jeg en Overraskelse. Hvor Gustava vil blive henrykt! — — Men tys! —

Stendal.

Hvad er det?

Bassing.

Jeg vilde nødig have, at Du skulde blive alt for overrasket . . .

Stendal.

Er der hændt Noget?

Bassing.

Tys! Hun er derinde!

Stendal.

Hun fejler da ikke Noget?

Bassing.

Hvad hendes Helbred angaar — nej! (leende). Men for Resten ser det galt nok ud.

Stendal (heftig).

Men saa tal!

Bassing.

Hys—s!

Stendal (hviskende).

Hvad er paa Færde?

Bassing (ligeledes).

Hun har slaaet sig paa Journalistiken . . .

Stendal.

Ih, fy for Pokker!

Bassing.

Anlagt Briller — Blækklatter paa Fingrene —

Stendal (slaar Hænderne sammen).

Og blaa Strømper!

Bassing.

Værre! Værre, min Ven!

Stendal.

Værre? Det er umuligt!

Bassing.

Hvad siger Du da om — Bukser!

Stendal.

Hør! Gør mig nu ikke fortvivlet! Du mener da figurligt . . .

Bassing.

Nej, jeg mener aldeles bogstaveligt. Rigtige, virkelige, naturlige sorte Klædes-, med Lommer og Knapper i.

Stendal.

Hvad skal det betyde?

Bassing.

Bare Iver for Dit Vel. — Hun øver sig i at være Redaktionssekretær, for i sin Tid at kunne hjælpe Dig med Avisen.

Stendal.

Tak! Det vilde jeg dog helst være fri for.

Bassing.

Ikke sandt? Vi bør være paa vor Post i Tide . . .

Stendal (ser ned af sig).

Førend man berøver os — vore sidste Prærogativer.

Bassing.

Jeg havde tænkt, at en halv Snes af de halvgale Mennesker, der render mig paa Dørene, maatte kunne gøre hende ked af Legen.

Stendal.

Lad hende faa en hel Snes — helst af de helgale!

Bassing.

Jeg faar en Idé! Om vi selv lod et lille Udvalg af vore Plageaander opmarchere, for at skræmme den Forvovne? — To Kritikere, der har holdt Dom over saamange Komedier, som vi, maa da sagtens kunne lave en lille Fastelavnsfarce. Personerne, der skal til, kender Du lige saa godt som jeg. Rollerne har vi altsaa i Hovedet. Kostumer faar vi nede hos Frisøren, hvis Kone har Maskeradegarderobe, og Rekvisiter har vi nok af. (tager Breve og Manuskripter op af Skuffen). Der har Du Lidt til at begynde med!

Stendal.

Lad gaa! Jeg er jo saa alligevel kommen her over for at holde Karneval.

Bassing.

Skynd Dig nu ned til Frisøren, og paatag Dig en eller anden afskrækkende Skikkelse! Saasnart jeg har givet Gustava de fornødne Instrukser og sørget for, at »ingen Uvedkommende faar Adgang til Theatret«, skal jeg komme ned og træffe nærmere Aftale med Dig.

Stendal.

Ja, men hvis . . .

Bassing.

Der er hun! Gaa bare!

Stendal.

Jeg er gaaet! (iler ud).

Fjerde Scene.

Bassing. Gustava.

Bassing (aabner Sidedøren).

Hr. Redaktionssekretær!

Gustava (træder ind).

Hr. Redaktør!

Bassing.

De vil nu faa den skønneste Lejlighed til at lægge Deres journalistiske Dygtighed for Dagen. Jeg maa øjeblikkelig ud for at bringe en meget vigtig Sag i Orden, og betror Dem derfor i mit Sted at modtage alle dem, der i Dag har Noget at forhandle med Redaktionen.

Gustava (glad overrasket).

Alle — uden Undtagelse?

Bassing.

Som jeg siger. Nu gælder det at modstaa de Elskværdige, ikke at lade sig besnakke af de Underfundige, bringe de Dumme til Forstand og de Halstarrige til Rimelighed, snakke de Gale efter Munden, holde de Paatrængende tre Skridt fra Livet og kaste de Uforskammede ned ad Trapperne! — God Lykke til det Altsammen!

Gustava
(tager halv forbløffet Brillerne af).

Kaste de . . .

Bassing.

Uforskammede ned ad Trapperne. Ja, det er en Færdighed, som er aldeles nødvendig. Men først og fremmest: Sæt Dine Briller paa igen! Uden dem savner Du aldeles det Imponerende, der maa være udbredt over hele Din Personlighed.

Gustava.

Men de generer mig saa skrækkeligt. Naar jeg har dem paa, kan jeg næsten ikke se, hvem jeg taler med.

Bassing (afsides).

Det er heller ikke Meningen, at Du skal kunne det. (højt). Bryd Dig ikke om det! De Andre skal jo ikke heller se, hvem de taler med. Farvel!

Og siden Du nu endelig vil være Neger, saa lad mig se, at Du holder paa Plantagens Ære og ikke lader Dig skræmme af de vilde Dyr, der muligvis kan benytte sig af Lejligheden til at gøre Indbrud!

Gustava.

Vilde Dyr? —

Bassing.

Ja, min Pige, en flink Neger maa kunne tumle sig mellem brølende Løver og brummende Bjørne, hylende Ulve og grædende Krokodiller. God Fornøjelse! (gaar).

Femte Scene.

Gustava (ene).

Aa, han vil skræmme mig! Men det nytter ikke. En Neger lader sig ikke saa let forknytte.

Sang Nr. 4.

1.

En Neger kæk
Kender ej til Skræk,
Han ler ad Sværte, han ler ad Blæk,
For skejer han
Ud, saa plejer man
At holde sig til hans Ejermand.
Gør man Spræl,
Naar han slaar en Mand ihjel —
Bagatel!
Med sin Pen
Kan han vække ham igen.

:.: Jo, jo!
Jeg skulde tro,
At han har Grund til at kro
Sig for To!
Hvo, hvo
Skulde vel sno
Sig fra hans sorte Klo! :,:

2.

En Negers Ret
Ej bestrides let,
Hans Fribillet gør jo Alt komplet,
Saa alle Mand
Kan begribe, han
Har Smag og Kundskaber og Forstand.
Som bekendt
Har han jo som Recensent
Faa't Patent
Til paa Prent
At bedømme hvert Talent.
:,: Aa, aa —
Alle de Smaa
Gør Kur, saa det kan forslaa,
Pas paa!
Haa, haa! —
Ikke saa faa
Af de Store ligesaa! :,:

3

En Neger skyr
Intet Æventyr;
Blodtørstig er han som en Vampyr;
Paa Andejagt
Er han uforsagt,
Han »gaar i Vandet« med Dødsforagt.

Han er klar
Til en Kamp mod hver en Barbar,
Ja, han har
Mod saagar
Til at spotte Sultan og Czar.
:,: Huhej,
Vogt Jer for mig!
Lad Ingen vove sig
Paa min Vej!
Nej, nej,
Neger er jeg,
Og en Neger blegner ej! :,:

(gaar hen til Skrivebordet, tager Brillerne paa og sætter sig).

Sjette Scene.

Gustava. Stendal. — (klædt som Bonde, med meget lyst tætklippet Haar, Skæg under Hagen).

Stendal.

Hæ . . . Godau! —

Gustava (byder ham en Stol).

Vær saa god!

Stendal.

Nej, ellens Tak! (Pavse).

Gustava.

Ønsker De at tale med Redaktøren?

Stendal.

Jou, ded velle jæ ju nok.

Gustava.

Maa jeg spørge, hvem jeg har den Fornøjelse at tale med?

Stendal.

Jou, ded æ mej.

Gustava.

Ah!

Stendal.

Jæ hedder ellens Mads Mikkelsen, ka jæ trou. Se, vi va nu nouen Støkker derydde i Souned, som gærne velle holde Dørres Avis, naa vi kunde faa Dom te aa opta' alt Ded, som di gør i Sounefaastanderskaued.

Gustava.

Det lader sig vist næppe gøre. Her er saa mange Sogne i Landet.

Stendal.

Ja, men vi brødder vos bare om vores ejed. Naa vi foer ded, saa ka Di gærne skriue om di andre Soune i di Aviser, Di sender yd te dom, saadden a Enhver foer Sit.

Gustava (afsides).

Det er vist en af dem, man skulde bringe til Fornuft, men jeg er bange, at det vilde blive for vidtløftigt — jeg snakker ham efter Munden. (højt). Jeg skal se, hvad der lader sig gøre ved den Sag. For Øjeblikket kan jeg ikke sige mere. (bukker).

Stendal.

Men saa va der ju rejtinok noued Anned.

Gustava.

Og det var?

Stendal (hviskende).

Jou se . . . jæ velle gærne vidde, hva ded kostede aa faa En sat i Avisen.

Gustava.

I Avisen . . . hvordan? —

Stendal.

Jou saadden rejted, saa ded ka svie te ham.

Gustava.

Naa — saadan! Det koster Ingenting, for enten gør vi det slet ikke, eller ogsaa gør vi det gratis.

Stendal.

Næ, se ded faalanger jæ nu itte, eeke — men ... æ ... kaskesens der ku bliue lidt Aslau, faa jæ ska sie vos: Der æ Flere, som jæ sku ha amplegered mæ ded Samme.

Gustava.

Naa, saa lad os da høre, hvem det er, og hvad de har syndet!

Stendal.

Sang Nr. 5.

1.

Se, føst æ der Herren, Etaseraad Maank,
Ham ha nu di Fornemme valt

Te Risdasmand faa vos — ded æ en Hallaank,
Aa røhored æ han aa halt.
Se, ded va mod mej, a han stillede sej,
Aa der bleu en Grinen aa Fnisen;
Men ded va sku itte a ham, men a mej,
Aa derfor ska han i Avisen!

2.

Saa æ der Jostisroden, ded æ en stour
Filurikus, ded sier jej —
Faa jæ hadde fire Processer ifjour,
Aa han lou mæ taue di trej.
Se. trej a di fire, ded æ dou faa galt —
Hva Fan' ska vi saa mæ Jostisen?
Men ded ha jæ loued, han ska faa betalt,
Aa nu ska han eng i Avisen!

3.

Aa Prousten, han præker saa sødt aa saa godt,
Men han æ jost rejted polert.
Te Julen jæ ga ham en Gris aa let Smaat —
Jæ sku ju ha Jens kaanfermert.
Men han va nok ette fornøjed endda:
Te Paaske saa slauted han Grisen —
Den od han, men Drengen, han bleu sku vist a.
Jou — han ska men Sæl i Avisen!

4.

Aa saa æ der Douteren, han skulle ske
En Skamfærd, den Bunne-Balbér.
Aa Skytten Mathisen — aa saa — la me se!
Saa tror jæ, der itte æ fler —
Jou, Mølleren, ham ska Di osse ta med,
Faa jæ prutter ette paa Prisen —
Aa Dejnen — ja, han gør nu engen Faatred;
Men han ska sku dou i Avisen!

Gustava (leende).

Men hør nu! At De er blevet udlét paa Valgdagen og har tabt Deres Proces og faaet Jens vist af, det er dog vel ikke værd at sætte i Avisen?

Stendal.

Næ, ded æ en vis Vej.

Gustava.

Men hvad er det da, De vil have skrevet?

Stendal.

Ja, ded æ mej ded Samme, faa jæ forstor me ette paa di Dele, jæ lar Resteratøren skriue, aa jæ betaler, hva ded koster.

Gustava (afsides).

Han skulde vist egentlig kastes ned ad Trapperne, men jeg vil dog heller se at blive af med ham paa en høflig Maade. (højt). Ja, nu forstaar jeg Dem nok, og jeg skal tænke over Sagen.

(bukker).

Stendal (søger i Lommen).

Aa hva Betalingen angor . . .

Gustava (vinker af).

Den Dag, den Sorg! Det er tidsnok at tale derom, naar de er komne i Avisen.

(sætter sig ved Bordet).

Stendal.

Se, her er Opskriften paa dom allesammel.

(rækker hende et sammenlagt Papir).

Gustava.

Godt!

(lægger det paa Bordet – lader som om hun skriver).

Stendal.

Aa saa glemmer Di itte, a Herren æ røhored!

Gustava.

Nej, vist ikke.

(springer utaalmodig op og ser paa sit Uhr).

Stendal.

Aa Dejnen æ vindøjed . . .

Gustava (gaar mod Døren).

Er han det? Ja, nu maa de undskylde mig . . .

Stendal (gaaende baglængs).

Aa Skytten æ skæubened . . .

Gustava.

Og Møller en rødnæset — jeg skal huske det Altsammen.

Stendal.

Saa ska Resteratøren ha' saa manne Tak.

(gaar).

Gustava (sætter sig)

Lad mig nu se Opskriften! (aabner Papiret). Hvad er det — Penge! — Den Uforskammede! — Sagde jeg ikke nok, at han skulde være kastet ned ad Trapperne. Nu er han i Stand til at løbe omkring og fortælle . . . Der har jeg bestemt baaret mig galt ad! . . . Jeg maa øjeblikkelig . . .

(løber mod Døren og aabner den).

Syvende Scene.

Gustava. Bassing — (sortklædt, meget stor brusende sort Paryk, opstaaende Overskæg, Hornbriller, hvidt Halstørklæde — taler meget hurtigt og gør uafladelig Komplimenter).

Bassing.

Jeg beder tusinde Gange om Forladelse, hvis jeg kommer til Ulejlighed, men jeg er nødt til at udbede mig Deres ærede Opmærksomhed for en meget vigtig Sag. Mit Navn er Vimmelfeldt. Jeg er Krigsassessor.

Gustava.

Tør jeg bede Hr. Assessoren tage Plads!

Bassing.

Jeg be'r, jeg be'r! — Det er blot to Ord jeg har at sige, og jeg véd, at Deres Tid er kostbar. Talen er ikke om noget Mindre, end at gøre vor Sømagt uovervindelig og uimodstaaelig.

Gustava.

De har altsaa gjort en Opfindelse?

Bassing.

To — to, Højstærede, om De tillader det! Jeg gør os til den frygteligste af alle Land- og Sømagter, i det jeg tillige gør os til den eneste Luftmagt i Verden.

Gustava.

Luftmagt? —

Bassing.

Netop! Jeg har opfundet to Skibe. Det ene undersejler vore Fjender, det andet oversejler dem. Med det ene gaar jeg ned i Havet og sprænger Bunden paa alle hans Pantserfregatter og Kuppelbatterier; med det andet gaar jeg op i Luften, kaster Granater ned i Hovedet paa hans Soldater og helder græsk Ild ned over hans Bygninger.

Gustava.

De har altsaa igen opfundet den græske Ild?

Bassing.

Ikke endnu, ikke endnu — men jeg haaber nok, at det skal lykkes mig. Jeg er paa gode Veje dertil. Med Skibene er jeg derimod aldeles paa det Rene.

Gustava.

Saa vil De naturligvis henvende Dem til vedkommende Minister.

Bassing.

Siden, siden, Højstærede — men først maa Opinionen være vunden. Ministrene er altid de Sidste, der gaar ind paa en ny Opfindelse. De smed Salomon de Caus i Daarekisten og Robert Fulton ned ad Trapperne, og ad mig ryster De paa Hovedet. Ministre er altid lidt bornerede. Journalister derimod . . .

Gustava.

Hvad mig angaar, er jeg desværre meget uvidende i Mekanik.

Bassing.

Det gør ikke Noget til Sagen. Principet er ganske simpelt. De kender Skruen? —

Gustava.

For Anseelse, men . . .

Bassing.

Godt, meget godt! Ser De: Jeg har en Skrue.

Gustava.

Det gættede jeg næsten; men . . .

Bassing.

Undskyld! Jeg véd, hvad De vil sige, og jeg skal straks imødegaa Deres Indvendinger. Her er Tegningen — (tager et Papir frem).. Vil De behage at se! — Nej, det er ikke den. Det er mit nye Solsystem.

Gustava (forbavset).

Hvad behager?

Bassing.

Mit nye Solsystem, som jeg haaber at faa indført med det Første.

Gustava.

Hvor? Mellem Himmellegemerne?

Bassing.

Nej, i Skolerne. Jeg har talt med flere af Byens Lærere, og de gaar uden Undtagelse ind paa mine Ideer. Tør jeg haabe, at De vil interes-

sere Dem for det i Købstæderne og paa Landet? Vær saa artig! — Og saa tør jeg maaske med det Samme vise Dem min mekaniske Gyngehest?

Gustava (ser paa Papirerne).

Solsystemer — Gyngeheste — Luftskibe og Skruer.

Bassing.

Skruen har jeg desværre glemt hjemme. I Morgen skal jeg have den Ære at bringe Dem Tegningerne. Deres ærbødige Tjener! Det glæder mig meget at have gjort Deres Bekendtskab. Adieu, Adieu, Adieu! (iler ud).

Gustava.

Adieu, Adieu!

Bassing (kommer ind igen).

Undskyld et Ord endnu! Interesserer De Dem for Læsemaskiner?

Gustava.

Læsemaskiner! —

Bassing.

Ja, og Hakkelsemaskiner! Tør jeg anbefale disse to Tegninger til venligt Eftersyn — den tredie er en Pløkkemaskine. De er nok saa god at omtale disse Opfindelser med et Par Ord? Tusind Tak! Tusind Tak! (iler ud).

Gustava.

Naa, endelig blev han da . . .

Bassing (kommer ind igen).

Jeg glemte at sige Dem, at jeg for Tiden er beskæftiget med en Opfindelse af største Vigtighed for Journalistiken. Det er et Slags Papir, der taaler at vaskes, saa man kan trykke en hel Aargang af en Avis paa et og samme Ark. De skal faa Opfindelsen, saa snart jeg har gjort den . . . Jo, jeg ber! De skal have den; det er en Formue i Deres Haand: De skal have den. Foreløbig skal jeg hver Dag underrette Dem om de Fremskridt, jeg har gjort mod Løsningen af denne interessante Opgave. Meget forbunden for Deres Venlighed! Tusind Tak! Undskyld, at jeg har ulejliget Dem! Jeg tillader mig at komme igen i Morgen. Adieu, Adieu!

(iler ud under mange Komplimenter).

Gustava.

Saadan et elskværdigt, høfligt Menneske kunde man da umulig være ubehagelig imod — og endda — jeg burde vist have været det! Han havde slemme Anlæg til at gaa igen, og nu faar vist min Broder hans Besøg hver Dag.

(flytter Stolen).

Ottende Scene.

Gustava. Stendal, (i Fruentimmerdragt, blondt Haar, røde Baand paa Kappen, sort Kjole, Shavl).

Stendal.

Go' Morgen! Maa jeg spørre Dem, hvad det

er, at jeg og min Mand har gjort Dem, siden De inte ka la vær aa forfølle vos i Deres Avis?

Gustava.

De maa vist tage fejl! Jeg har aldrig før havt den Fornøjelse at se Dem og kan følgelig ikke have det Mindste mod Dem.

Stendal.

Naa, saa det har De! Jeg maa virkelig sige, at det er meget simpelt af Dem!

Gustava.

Jeg er ikke saa heldig at forstaa et Ord af, hvad De siger. Lad os sætte os og komme til en Forklaring!

Stendal.

Nej, véd De hvad! Det skal saamænd Ingen sige mig paa. Jeg har gaaet Majed igennem med ham, det Skarn — majed Mere end Nogen tror — men saa vidt er det rigtignok inte kommet endnu. Det maa De virkelig undskylde!

Gustava.

Undskyld! Men jeg har endnu ingen Anelse om, hvem De er, og hvem De taler om.

Stendal.

De kan inte hjælpe, hvad De siger. Det er fra Nabokonen, De har det Altsammen. Det kommer fra hende hver evigste Smule.

Gustava (højere).

De hører vist ikke godt?

Stendal.

Nej, han er saamænd Skomagersvend, og dersom han inte var forfalden, havde han været Mester for længe siden.

Gustava (endnu højere).

De misforstaar mig. Jeg spurgte, om De ikke var en lille Smule døv.

Stendal.

Han? Nej, han er ligesaa lyslevende, som De og jeg.

Gustava (raaber).

Nej: døv — døv! (peger paa Ørene).

Stendal.

Jeg? — Jeg døv? — Nej, det er bare, naar jeg bliver lidt varm i Hodet, saa synker Blodet mig for Ørene — helles hører jeg hvert evigste Ord.

Gustava (byder hende Vand).

Vil De saa ikke drikke et Glas koldt Vand?

Stendal (drikker).

Tak! — Aah! Puh! — (formildet). Det hjalp!

Gustava.

Lad os da nu tale roligt om Sagen!

Stendal.

De tror da vel inte, at jeg er kommet for at gøre Spektakler? Jeg vilde bare gerne vide, hvormed vi har fornærmet Dem, og hvorfor De inte ka la' vær' at sætte vos i Avisen.

Gustava.

Er De bleven sat i Avisen?

Stendal (tager flere Aviser op af Lommen).

Værs'go! Vil De selv se! Det var fra ifjor.

Gustava (læser).

»Til Søssejrer Dansken. En fordrukken tydsk Haandværker i Aabenraa havde længe havt den stygge Vane, hver Aften at prygle sin Kone, der er dansk . . .«

Stendal.

Vil De maaske gaa fra, at det er vos ment? Peiser er tydsk, og jeg er dansk, og ifjor bode vi jo netop paa Hjørnet af Aabenraa.

Gustava.

Men her er jo Talen om Aabenraa i Slesvig. Stykket er jo optaget efter Byens Avis.

Stendal.

Det er lige meget! Saadan Noget skulde De inte opta', førend De havde hørt Dem for. Min Mand har banket mig, det negter jeg inte, men alt det, der staar om, at jeg smed ham i Dejgtruget og heldte Vand paa ham, de' er der inte et sandt Ord i.

Gustava.

Men det er jo heller ikke om Dem, det er fortalt.

Stendal (giver ham en anden Avis).

Saa er Dette vel heller inte om vos?

Gustava (læser).

»Bankeaander.« En Tøffelfabrikants Kone...

Stendal.

Tøffelfabrikant — det er nu det Værste, man kan kalde en Skomager!

Gustava.

»En Tøffelfabrikants Kone var flere Nætter i Rad mellem 12 og 1 bleven vækket ved en heftig Banken.«

Stendal.

Jo-o, ganske rigtig! Det var just paa den Tid, han kom hjem og Bankningen begyndte. Det ka' De inte ha' fra andre end Nabokonen.

Gustava.

Da ser De dog, at det er taget fra en amerikansk Avis.

Stendal.

La' vos nu inte gøre Nar a' hverandre! Det, der staar i Dag, er maaske ogsaa taget af en amerikansk Avis?

Gustava.

Staar der ogsaa Noget i Dag? (tager en Avis paa Bordet).

Stendal (peger paa Bladet).

Jeg véd inte, hvad De selv synes?

Gustava (læser).

»Blandinger. Middel mod Døvhed. En Kone af meget hidsigt Temperament fik, hver Gang hun blev vred, et saa heftigt Anfald af Døvhed, at hun ikke hørte et Ord af, hvad hendes Mand sagde.«

Stendal.

Den er jo tydelig nok.

Gustava.

»Manden — han var Skræder . . .«

Stendal

(river Avisen fra ham, knuger den sammen og plukker den itu).

Nej, et Uhyre er han — men Skræder, det har han aldrig væt.

Gustava.

Men Deres Mand er jo Skomager.

Stendal (heftig).

Nej, han er saamænd Skomager.

Gustava (afsides).

Nu sank Blodet hende for Ørene igen.

Stendal.

De kan sige, at han er en Tysker og det en rigtig Vildtysker, for det er han, men hans Handværk skal De la' ham beholde — for det er det Eneste, vi har at leve af.

Gustava (ryster paa Hovedet).

Men hør nu . . .

Stendal.

Ikke det! Ja saa skal De se paa Løjer! Jeg skal løbe fra Dør til Dør og faa alle Mennesker til at sige Deres Avis op, og dersom jeg inte imorgen har skaffet Dem halvtredssindstyve Opsigelser fra Baarregade alene, saa vil jeg aldrig hedde Madam Peiser.

Gustava.

Kærlingen er jo gal!

Stendal.

Kællingen — gal! — (græder).

Gustava (afsides).

Nu fik hun Hørelsen.

Sang Nr. 6.

:,: Hør nu bare :,: Gaa De hjem i Fred :,:
:.: Den fatale Skræder,
Hvorfor nu De græder,
:,: Kommer ikke :,: Dem det Mindste ved :,:

Stendal (paa samme Tid).

:,: — Nej, De skal inte svare,
Deres Skrigen kan De spare,
Tag Dem bare
Lidt ivare,
Jeg kan skrige med! :,:
:,: Kald ham en Forræder —
Han fortjener inte bedder,
Men en Skræder — Skræder —

Skræder! Skræder! Skræder! Skræder! Skræder!
Skræder! —
Jeg skal lige øjeblikke-
lig la' Dem en Stevning skikke.
Har han ikke
Lov at drikke
Og at slaas i Fred! :,:
(farer ud).

Gustava (ene).

Saadanne Besøg havde jeg rigtignok ikke belavet mig paa at modtage. Jeg syntes virkelig, jeg drev min Taalmodighed til det Yderste, og endda lader det til, at jeg der har skilt os af med alle Abonnenterne i Borgergade!

(sætter sig).

Niende Scene.

Bassing som gallaklædt Provinsskuespiller med temmelig stor rød Næse træder ind, hilser cermonielt og indtager en imponerende Stilling. **Gustava** gengælder hans Hilsen og betragter ham spørgende. Pavse.

Bassing.

De kender mig ikke?

Gustava.

Jeg erindrer i alt Fald ikke . . .

Bassing.

Nej, naturligvis. Den Kunstner, der er miskendt af Alle, er ikke kendt af Nogen.

Gustava (beder ham ved en Haandbevægelse at tage Plads).

De er altsaa Kunstner?

Bassing.

Ja!

Gustava.

Scenisk Kunstner formodenlig?

Bassing.

Dramattisk.

Gustava.

Rimeligvis Tragiker?

Bassing.

Min Stilling er i det mindste tragisk. Jeg er Komiker. Ja min Herre! Saaledes ser en Komiker ud ved Dagens Lys. Glædens Roser blomstre ikke paa mine Kinder . . . ja, jeg véd, hvad De vil sige, tal kun ud!

Gustava.

Jeg vilde ikke sige Noget.

Bassing.

Jo, De vilde sige, at det Purpur, som mine Kinder savne, har min Næse til overs. Sig det kun, men vid, min Herre, at det er netop min Næses Rødme, der har bragt mine Kinder til at blegne. Det var denne Brand, som min onde Genius kastede mig midt i Ansigtet, det var den, der sprængte alle mine Illusioner i Luften. (jevn) Ser De: Jeg er født rødnæset. Jeg drikker ikke. (højtidelig) Aldrig! — i alt Fald ikke om Formiddagen, og højst et lille Glas Portvin. Ja, jeg véd

godt, hvad De tænker i dette Øjeblik. De tror, at jeg allerede har tømt adskillige større, men De fejler, min Herre!

Gustava

Det er Dem, der tager fejl. Jeg har ikke et Øjeblik tænkt paa Størrelsen af Deres Vinglas. Det er en Sag, der . . . aldeles ikke interesserer mig. Lad os komme til Sagen.

Bassing.

Vi skulle straks komme til den. Jeg gik til Teatret. Det er tolv Aar siden. Jeg havde en brændende Iver for mit Kald og en urokkelig Tro paa min Begavelse — den har jeg endnu. Ja, le kun, min Herre!

Gustava.

Jeg ler ikke.

Bassing.

Jo vist saa, hvor skulde De kunne Andet? — Jeg debuterede i Elskerfaget: Tristang i »Kong Renés Datter«. Ikke sandt, det var latterligt?

Gustava.

Naar De selv finder det, tør jeg vel ikke sige Dem imod.

Bassing.

Det var latterligt. Hvor kunde jeg indbilde mig, at Publikum og Kritiken skulde se mere paa et usædvanligt Talent end paa en usædvanlig

Næse! Jeg gjorde Fiasco. Jeg fik ikke Tid til at aabne min Mund, før hele Huset var i fuld Skoggerlatter over min Næse . . . Ja, jeg véd godt, hvad De vil sige.

Gustava.

Nu igen?

Bassing.

Ja, De mener naturligvis, at min Næse kom for langt ind paa Scenen, førend jeg selv kom efter den. Genér Dem ikke! Jeg tilgiver Dem den Vittighed, skønt den hverken er ny eller udsøgt. Som sagt, min Herre, man lo. Disse uvidende Godtfolk, der ikke havde nogen Anelse om, hvad Façon, Tristangs Næse i Virkeligheden har havt, de lo ad hvert Vers, jeg sagde, alene fordi de indbildte sig, at jeg ikke havde det rette Maal paa en Trubadur-Næse. Jeg stolede paa, at Kritiken skulde vejlede den blinde Flok, men nej! Véd De vel, min Herre, at Anmelderne forstaa sig endnu mindre paa Kunsten, end Publikum?

Gustava.

Ja, det har jeg hørt saa tidt, — især af dem, der hentede deres Mening fra Anmeldelserne.

Bassing.

Jeg opgav Kærligheden og slog mig til Heltefaget . . . Gik det mig bedre her? Langtfra ikke, min Herre, langt fra ikke! Min Personlighed og frem for alt min Næse »passede ikke til en Helte-

sjæl!« Nu fortvivlede jeg og blev Komiker. Hvad tror De saa man skrev? »Det klædte mig ikke at være morsom.« Hører De, min Herre! Man skrev: Det klædte mig ikke. Ret som om der var Tale om et Par Bukser eller en Bulehat — ikke om en kunstnerisk Opgave! »Passer ikke« — »Klæder ikke« — Har man hørt Mage til Skræderkritik! — Det var mig for meget. Jeg rystede Støvet af mine Sandaller, svor at hævne mig og — gik min Vej. Nu staar jeg her for at kræve Satisfaktion.

Gustava.

De vil dog vel aldrig udfordre mig?

Bassing.

Nødig, omendskønt det kunde være paa Tide at statyere et afskrækkende Eksempel! Nej, min Herre! Jeg kommer kun for at begære Retfærdighed. De skal se mig, høre mig og dømme mig.

Gustava.

Tør jeg spørge, paa hvilket Teater, De optræder?

Bassing.

Paa hvilket Teater? Paa intet! Jeg har vendt dem Ryggen alle sammen, og hejset det sorte Flag. Deres Tid er forbi, og jeg har gjort Mit til at give dem Naadestødet: Jeg har taget Engagement paa Parnasset.

Gustava.

Og gaaet i Kompagni med de ni Muser?

Bassing.

Nej, kun med fire. Der er ikke Plads til flere paa Forhøjningen.

Gustava.

Aa, saadan at forstaa! De optræder i en Ølhal?

Bassing.

En Café chantant siger man i det dannede Sprog.

Gustava

Om Forladelse! Jeg er lidt ubekendt med det dannede Sprog, der tales i de musikalske Krostuer.

Bassing.

Krostuer? Véd De vel, min Herre, at De vælger Deres Ord temmelig uforsigtigt? Saa længe jeg slet og ret var Carl Svaber, rejsende Skuespiller, maatte jeg taale Fornærmelser af det første det bedste . . . Bladkryb — men den Tid er ikke mere. Nu er den Kunstner, med hvem de har den Ære at tale: Hr. Charles Sapeur, Direktør for det musikalsk-deklamatorisk-dramattiske Selskab i Salon Parnas, og han lader sig ikke engsyltere.

Gustava.

Jeg agter hverken at insultere eller kritisere Deres Selskab.

Bassing.

De kan ikke undlade det Sidste uden at gøre

det Første. Dersom De nu ikke giver os Oprejsning ved en retfærdig Anmeldelse i Deres Blad — jeg skal gærne selv besørge den skreven! — saa vogt Dem for Charles Sapeur! Vel dirigerer jeg kun et lidet Dame-Selskab, men mine Kunstnerinder høre til de meget yndede: Enhver af dem stiller naar som helst 20 Beundrere i Marken. Ja, min Herre, vogt Dem for at le ad Otteskillingsbegejstringen! Naar en Teater-Primadonna bliver engsylteret af Bagtalelsen, er der ikke én af Parket-Junkerne, der optræder som hendes Ridder; men sig blot om mine Damer, at de synger falsk — det gør de for Resten! — eller sig, at deres Kankan er for flot — hvad jeg som Kunstner selv maa indrømme! — saa skal De se, at deres Garde ikke er at spøge med! — Nu har jeg undsagt Dem paa ærlig Riddervis.

(gaar mod Baggrunden).

Gustava (afsides).

Det var saamænd en net Ridder!

Bassing (vender om).

Genér Dem ikke, min Herre! Lad mig kun faa den Fornærmelse med, inden jeg gaar!

Gustava.

Hvad for en?

Bassing.

Den, at det »klæder« mig ikke at spille Niels Ebbesen. Det har jeg hørt før i Dag, og jeg ser

meget godt, at De tænker det, skønt De mangler moralsk Mod til at sige det; men vogt Dem, min Herre! Kender De den berømte Madame Theresa?

Gustava.

Nej, men jeg har hørt, at det skal være den mest bekendte Forhøjnings-Sangerinde i Paris.

Bassing.

Saa har De dog maaske hørt hendes verdensberømte Vise?

Gustava.

Kun Omkvædet: »Rien n'est sacré pour un sapeur!«

Bassing (med Vægt).

Intet er helligt for en Sapeur!

Gustava.

Jeg takker for Oversættelsen.

Bassing.

Ingen Aarsag, men mærk Dem vel, min Herre, at jeg bærer ikke omsonst Navnet Charles Sapeur!

Sang Nr. 7.

1.

»For en Sapør er Intet helligt« —
Slet Intet paa den hele Jord.
Alt Andet kan forstaas forskelligt;
Men det er rene, klare Ord.
:,: Det er jo rene, klare Ord! :,:
Jeg har Bevilling paa min Stilling,

Jeg er Parnassets Direktør.
Og —
:,: Naar jeg kan tjene otte Skillng:
»Rien n'est sacré pour un sapeur.« :,:

2.

Jeg siger: »Vive la concurrance!«
Og vover De at kny mod den,
Saa skal jeg straks faa Assistance
Af vore brave Menigmænd.
:,: De brave, brave Menigmænd! :,:
Vi skal tilsammen faa boklippet
Kunsten. som det sig hør og bør;
For —
:,: De holder ogsaa paa Principet:
»Rien n'est sacré pour un sapeur.« :.:

3.

Med mine Muser skal jeg sejre!
De staar i Røg og Damp og Dunst
Imellem Toddyer og »Bayro«
Og kæmper for den skønne Kunst,
:,: Den skønne, skønne frie Kunst. :,:
De synger Alting lige færdig —
Alt uden Stemme og »Gehør«,
Alt —
;,: Mozard og Kragelund og Verdi —
»Rien n'est sacré pour un sapeur!« :,:

4.

Nu er De undsagt! Vogt Dem bare!
For vi er mange, kan De tro.
Vi har en dejlig Søsterskare,
Paa Fredriksberg og Vesterbro,
:,: Paa Fredriksberg og Vesterbro! :.;
Dér har vi Venner, som ej sviger

Dersom det gælder vort Honnør.
Aa! —
:,: Det er solide Folk, som siger
(truende).
»Rien n'est sacré pour un sapeur.« :,:
(slaar sig paa Hatten, kaster Kappen over Skuldren og gaar).

Gustava.

Det bliver værre og værre; han var jo lige ved at gaa Berserkegang!

Tiende Scene.

Gustava. Stendal klædt som stærkt og smagløst pyntet Haandværkssvend, temmelig langt sort Haar med Brolæggerlokker, forceret Væsen og meget simpel københavnsk Dialekt.

Stendal.

Go'da! (tager Gustava meget familiært i Haanden). Ja, De kender maj vel nok? —

Gustava (tilbageholdende).

Nej, jeg erindrer ikke . . .

Stendal.

Jo vist saa — Søren Pipperup. —

Gustava (fremmed).

Pipperup?

Stendal.

Ha De aldrig hørt de' Navn? Da æ de sku elles majed bekænt. Di ha dou vel hørt tale om »Talented i Antonistræde«?

Gustava.

Nej —

Stendal.

Heller ente om »den flotte Bøstenbindersvend«?

Gustava.

Heller ikke.

Stendal.

Da ve' Di dou vel, a der æ en Degter, som hedder Alfred Rosendoft?

Gustava.

Det er muligt, jeg har hørt Navnet.

Stendal.

Naa de æ de Hele! Ja, saa kommer jæ vel te aa si'e Dem, a desse hersens Talent aa denne hersens Bøstenbinder aa saa Alfred Rosendoft, di æ tre Alen a eet Støkke, faa di hedder alle sammen Søren Pipperup, aa Søren Pipperup, de æ maj!

Gustava.

Ja saa!

Stendal.

Jæ ve si'e Dem ed rent ud, som ed er! De gaar ente mæ Bøsterne — de æ ed daalit Hanværk; Skriveried derimod, de gaar faa me, som de va smort. Ve Di baresten titte eng a Venneværrene hos en a de smaa Bovhandlere, ska Di sekken ugudelig Mængde Viser, jæ ha skreved,

aa Løkke ha di gort som bare Fanden, faa alle Sangerinderne slaas om aa faa dem. Men se desse Skriveri betaler saj ente, aa jæ ha ju aasse nok mærked, a jæ æ skaft til naaed Højere. Ka Di ente osse se ed paa me, va? —

Gustava.

Jo, det lader ikke til, at De er nogen almindelig Børstenbindersvend.

Stendal.

Næ, Di ka tro: Nej! — Jæ æ nu en Gang be'ed ed Sjeni — jæ ka ente gøre for ed! Bøster ha vi nok a, maj forudden, aa sku jæ blie ve aa makke med dem ret længe, saa ble jæ sæl en Bøste. Si me nu en Gang: Sku Di ente ha Bru faa saadden en feks Fyr, som maj, ve Derres Avis?

Gustava.

Som hvad?

Stendal.

Ih, som Medarbedder! Jæ æ lie som di færme Pier: Jæ paatar me, va de ska være, aa haaller me inte faa go til Naaed. Æ der Geborsda eller saadden Naaed, saa sier Di: »Rosendoft frem!« — aa saa dofter ed — li'e paa Steded ha Di saa mange Vers, de ska være. Ska Di ha støved naaed Nyt op, saa fløjter Di baresten paa den flotte Bøstenbinder — Hvt, saa stekker han a — gæmmel Døre og Venneverrer, li'e majed! — han ska nok faa Re'e paa ed. Ve Di ha gort Grin

mæ en uløkkeli Kantøffel — godt — Di har Talented i Antonistræde, Di ka tro: han ka mæ di Dele. Aa sku der være En, som slets ente kan nære sig udden aa blie ordenli bøsted a en Gang — aasse godt! — Di sier baresten: »Paa'en Pipperup!« — saa æ han færi! De ha Di min Haand paa!

Gustava.

(hvis Haand han har grebet, trækker sig ængstelig tilbage).

Stendal.

Næ, vær Di ganske roli! Vo sku de falle maj eng aa sla'? Ser Di: Jæ æ sku saa fredeli, som ed danned Menneske kan være: Den eneste Gang jæ ha vaaren stævned faa Slasmaal, de va da jæ balsomerede Petersen, aa han maatte ju ha, va han fek: Han hadde laant et stort Degt, jæ hadde skreved, aa de smed han væk. Men hør: Va sier Di nu om me?

Gustava.

Naturligvis ikke Andet end Godt, men for Øjeblikket tror jeg ikke, der er nogen Plads ledig i Redaktionen.

Stendal.

Naa, ja va saa! Naa Di føst hører, va jæ duer til, bier der nok en Plads ledi. Jæ ska bare la Dem høre et a mine Digte. Jo vist saa! Ve Di ha ed kønt eller ed morsomt?

Gustava.

Tak, helst et af de allerkønneste. (afsides) De morsomme er jeg næsten bange for.

Stendal.

Saa ska Di faa de om Mesters Berthe. De æ majed sørgelit.

Sang Nr. 8.

1.

Jæ hade te min Mesters Berthe
En Kærlighed — jo, den va ren! —
Men hun va falsk, aa hinnes Hjærte
De va saa haardt som Krampensten.
Jæ sto i Bøstenbennerlære,
Jæ va kons Dreng og ente mer;
Men hinnes Løst va Guld og Ære:
Hun velle ha en tysk Balber.

2.

Hun va mit Haab, hun va min Løkke,
Hun va min Tanke Da aa Nat,
Te jæ fek gort mit Svendestykke
Aa kom i Frakke aa i Hat.
Nu fek jæ Reng i begge Øren,
Aa jæ fek tændt en »Radekop«,
Nu va jæ ente længer Søren,
Jæ va den onge Pipperop.

3.

Aa nu be der en Gratuleren,
Aa der be Bal paa vorres Kro,
Aa jaj aa Tysken — ham Balberen —
Vi friede nu begge To.

Men Amor, han æ Landsforrædder
Aa Mester mæ, de ku jæ se.
Aa Berthe hun va ente bædder:
Di holdt mæ Tysken alle Tre.

4.

Saa daali ha jæ aldri vaaren,
Jæ husker blot, di bar me hjem,
Aa da jæ vouned næste Maaren,
Sæa sa' jæ bare: »Den va slem!«
De skønne Drømme, di var fløjne,
Den nye Hat va liesaa,
Ud gek jæ mæ to brune Øjne,
Men jæ kom hjem med ed Par blaa.

Va de ente ganske net — va?

Gustava.

Jo, det var endogsaa rørende, men jeg tror dog ikke, det egnede sig for Avisen.

Stendal.

Godt — Di ka bare sie, hva Di ve ha! Her æ mine sidste Arbeder (leverer hende en Pakke i rødt Omslag). Di æ om alt Mulit. Men pas godt paa dem!

Gustava.

Naturligvis. Jeg véd jo, hvorledes det gik Hr. Petersen. Men for at Redaktøren kan dømme om Deres Dygtighed, var det dog maaske endnu bedre, at De skyndte Dem hjem og prøvede at skrive en Artikel til Bladet om et eller andet brændende Spørgsmaal.

Stendal.

Brænnendes Spørgsmaal! Di sier Naaed. Jæ skriver en om Gasbelysningen — den æ ju regtinok ente majed brænnendes — men de æ de Samme! Om ti Minuter ska' Di ha'en! — Naa sikken ed Mudder, der ve blie, naa mine Kammerater hør, a jæ ha faaet Bestelling paa Avisarbede! Tak ska Di ha! (iler ud).

Gustava.

Der bar jeg mig vist dumt ad igen. Det var en net Medarbejder at faa Skyld for.

Ellevte Scene.

Gustava. Bassing i elegant, men temmelig forfløjent Damekostume, yderst koket Væsen og udenlandsk Udtale.

Bassing (nejende).

M. le Redacteur?

Gustava (byder hende en Stol).

Redaktøren er ikke til Stede, men som Redaktionssekretær er jeg til Deres Tjeneste.

Bassing.

Tant mieux! De gamle Herrer er altid kedelige, og mit Ærinde er desuden saa delikat, at jeg helst foredrager det for en Jevnaldrende.

Gustava (afsides).

Jevnaldrende! Hun bilder sig nok Noget ind.

Bassing.

Ja, nu maa De ikke le af mig. Det er om en Giftermaalsannonce i Deres Blad.

Gustava (lidt forundret).

Som De har reflekteret paa?

Bassing.

Au contraire! Som jeg har ladet indtrykke.

Gustava.

Ah! (afsides). Det lader til at være en emanciperet Dame.

Bassing (koketterende).

Ja, er det ikke forfærdeligt? — Jeg har selv friet? — Men jeg fik ikke megen Fornøjelse deraf. Jeg forlangte et fotografisk Portræt af dem, der reflekterede, og jeg fik en Samling Fugleskræmmere, den ene værre end den anden. Det eneste menneskelige Væsen mellem Uhyrerne, ham har jeg her; men hans Billet var anonym; han skrev: hvis jeg syntes om ham, vilde nærmere Underretning erholdes hos Redaktionen. Nu ja! Jeg synes ganske godt om Kopien. Hvor er Originalen?
(viser et Kort).

Gustava (brister i Latter — afsides).

Min Broder! (højt). Ham kan det kun lidt nytte, jeg giver Dem Anvisning paa. Det er en af mine aller nærmeste Bekendte, som aldeles ikke tænker paa at gifte sig — mindst efter Avisen

— og som en eller anden Spilopmager maa have villet mystificere. (gæmmer Portrættet leende i Lommen).

Bassing (halv skæmtende).

Saadan kan de Uhyrer af Mandfolk lege med et Kvindehjærte. Og det ler De af? Fy! — Saa ung, og allerede saa fordærvet! Hvad faar jeg nu for min Frier?

Gustava (spydig).

Vil De maaske have mig?

Bassing.

Dem? — Tag Dem i Agt! — Spøg ikke med Ild! — Jeg hedder Lydia Badutski! (truer).

Gustava (kold).

Ah, De er altsaa polsk født!

Bassing.

Ikke født, men gift. Min tredie Mand var en Polak.

Gustava.

Deres tredie? —

Bassing.

En to tre fire — Ja! — Vidste De, hvad jeg har gaaet igennem, havde De ikke Hjærte til at le!

Sang Nr. 9.

1.

Min første Mand — ak ja — han var Professor.

Gustava.

Professor i . . .?

Bassing.

Den højere Magi.
Han gjorde mageløse Tour d'Adresser
Og var et ubegribeligt Geni.
En Dag — o Skræk!

Gustava.

O Skræk? . .

Bassing.

O Skræk!
:,: En Dag forsvandt han selv — Putz væk! Væk! Væk! :,:

2.

Min anden Mand — ak ja — han var det Samme.

Gustava.

Professor i? —

Bassing.

Pyro — Pyroteknik.

Gustava.

Fyrværkeri?

Bassing.

Ja, han var Fyr og Flamme.
Han exploderede hvert Øjeblik.
En Morgenstund —

Gustava.

Nu vel?

Bassing.

Nu vel,

:,: Saa sprang han selv i Luften med et Smæld. :,:

3.

Min tredie Mand — han leved for sin Himmel,
Han var Professor. (peger imod Loftet).

Gustava.

I Astronomi!

Bassing.

Nej, nej — i Luftballon!

Gustava.

Og han blev svimmel
Og faldt . . .

Bassing.

Mais non, Monsieur! — Han blev deri.
Han kunde ikke sige Stop —
:,: Nu gaar han immer, immer høj're op. :,:

4.

Min sidste Mand — han var Ostindianer;
At løbe, det var hans Professorat;
Han var famos paa alle Løbebaner
Og havde Pris fra hver en Potentat.
Han løb fra Alle — Ein Zwei Drei!
:,: Der løb blot En fra ham — och det var jeg! :,:

Gustava.

Ja, det er jo meget sørgeligt — især med ham der gik til Vejrs.

Bassing.

Enfin! Saa har man dog en af sine salig Mænd i Himlen.

Gustava.

De mener: i Luften.

Bassing.

Pardon Monsieur.! — Damer maa man ikke korrigere! — — (sød) Men siden De nu har indladt Dem derpaa: De skal faa Lov at korrigere en hel Bog for mig. (rækker hende et Manuskript i blaat Omslag). Her har De et Bidrag til Deres Feuilleton — et Værk, som man har budt mig utrolige Summer for.

Gustava.

Og det er? —

Bassing.

Mine Memoirer. En Ægteskabsroman i fem smaa Dele med en stor Forlovelseshistorie i Tillæg. Hele min Affære med Grev Blankenskjold er fortalt deri.

Gustava.

Har De havt en Affære med ham — en Duel maaske? —

Bassing.

Havde jeg været en Kavaler, var det blevet en Duel. (sukkende). Men jeg er Dame. Derfor maa jeg nøjes med at gøre en Skandale deraf.

Gustava.

(Afsides). Hende skal jeg ikke forsømme at vise Døren. (rejser sig). Maa jeg give Dem et godt

Raad, Fru Professorinde? — Naar De vil arrangere Skandaler, bør De ikke spilde Tiden her, men (med en Haandbevægelse mod Døren) skynde Dem at søge et passende Kammeratskab, hvor det er at finde.

Bassing (leende).

Sac á papier! — Jeg tror, han vil lyse mig ned ad Trapperue, den Smaa! (med Værdighed). Det er meget heldigt, at jeg er mere Dame, end De er Kavaler, ellers vilde De have faaet et ubehageligt Svar. Nu har jeg kun den Satisfaktion at tilføje mine Memoirer et Kapitel om det Farlige i at tage andre end voksne Mennesker til Journalister.

Gustava.

Vil De ikke tage Manuskriptet med for at gøre det straks?

Bassing.

Naar jeg er rig, holder jeg en Domestik til at bære mine Pakker — for Øjeblikket tager jeg til Takke med Bybude. Jeg skal sende et efter denne, og imidlertid skal jeg ikke glemme den interessante lille Figur, hvormed De har forøget mine Tegninger. Monsieur! (nejer).

Gustava.

Madame! (bukker). — Hun var endnu den Værste af dem Alle — og endda var det vist galt, at jeg viste hende Døren. Det vil dog genere mig, at blive tegnet af ved Siden af Grev

Blankenskjold. Jeg duer bestemt ikke til at være Journalist.

Tolvte Scene.

Gustava. Stendal, iført lang Overfrakke med laaden Krave og Opslag; meget stort mørkegraat Haar, tilsvarende Overskæg og Kindskæg (i Eet), buskede Øjenbryn og skarpt stirrende Blik. Han taler meget ivrigt med dyb Stemme og stærk Betoning, og der spores i hans Miner og Lader Intet til den Forvirring, der røber sig i hans Ord.

Stendal.

De er Hr. Redaktionssekretæren, hører jeg. Jeg er Doktor Babel. De er en fordomsfri Mand. Jeg er et Offer for den kinesiske Bornerthed. Jeg vil betro Dem Alt: Jeg er Homøopath.

Gustava (afsides).

Det var en underlig Indledning.

Stendal.

De tror rimeligvis ikke paa Homøopathi?

Gustava.

Ikke gerne.

Stendal.

Jeg ikke heller. Jeg har for længe siden opdaget, at hele det østerrigske Finantssystem er meningsløst og at Kromwells Principer er aldeles uholdbare. Nej, saa priser jeg Magnetismen. Nu magnetiserer jeg alle mine Patienter. Jeg er kommen herop for at magnetisere Dem.

Gustava (lidt ængstlig).

Men jeg er ikke Patient. (afsides). Bare min Broder snart vilde komme!

Stendal

(lægger Armene over Kors og stirrer hende i Øjnene).

Mærker De det magnetiske Fluidum, der udstrømmer gennem mit Blik?

Gustava.

Nej, og jeg ønsker slet ikke . . .

Stendal

(holder Pegefingeren opad).

Stille! Ser De noget fosforagtigt Lys paa denne Fingerspids?

Gustava.

Nej! —

Stendal.

Saa er De hverken magnetisk eller odisk sensitiv, men lige meget! Saa længe man ikke benegter Faktum, saa længe bliver jeg ikke distrait, og saa længe jeg ikke bliver distrait, kan alle vore kinesiske Professorer sige, hvad de vil: Artilleriet er den eneste Vaabenart, der har nogen Fremtid.

Gustava (forvirret).

Jeg forstaar ikke ganske . . .

Stendal.

Jo vist saa! De er netop den Mand, der forstaar mig, Dem kan jeg tale med. Hvad siger De om et Fakultet, der hænger saa fast ved sine kinesiske Grundsætninger, at ikke en eneste Pro-

fessor vil indrømme Nødvendigheden af at ophæve de gamle forældede Naturlove? — De indrømmer, at den hurtigste Kraft er den mest tidssvarende, de indrømmer, at Tyngdekraften er uendelig langsommere end Elektriciteten og at Elektriciteten igen er langsommere end Villien, men forkaste Tyngde og Elektricitet og lade Villien træde i Stedet, det har de ikke Mod til. Nu spørger jeg Dem: Hvad skal vi med Villien, saa længe de dumme, gammeldags Tyngdelove hemmer alle vore Bevægelser og tvinger os til at blive ved Jorden — ikke at tale om alt det Porcellæn, de ødelægger for os? — Har vi ikke allerede havt Ulykker nok af Tyngden: Tagstenene dumper ned paa de gode Hoveder, de gode Hoveder dumper, naar de kommer op til Professorerne, Professorerne dumper, naar de vil være Rigsdagsmænd, Rigsdagsmændene dumper, naar de vil være Ministre, Ministrene dumper, naar de lægger sig ud med Partierne og Partierne falder fra hinanden og sammen med hinanden og over hinanden — Pladsk, Pladsk, Pladsk — hvor kan vi saa glæde os over saadan en Statsforfatning? —

Gustava

(ryster paa Hovedet aldeles fortumlet — afsides).

Det er mig ikke muligt at forstaa et Ord.

Stendal.

Der er nu f. Ex.: Od — den reichenbachske Naturkraft . . .

Gustava.

Ja, jeg er slet ikke naturkyndig, og jeg maa bede Dem undskylde, at min Tid er meget knap. Jeg har tre Manuskripter, som . . .

Stendal.

Godt, saa fatter vi os i Korthed: Sagen er den, at visse Farver, udøver visse Indvirkninger paa visse Naturer — tillader De? (rækker efter Bøgerne. Gustava giver ham den ene). Den anden med! — Den ogsaa! — Tak! Her har vi en Sammensætning af tre Farver: Rødt, Hvidt og Blaat. Den tiltaler alle Nationer ligefra Fransmænd til Hollænderne, fra Hottentotter til Slesvigholsteinere. Nu tager vi enhver Farve for sig. Blaat behager Enhver — alene for Omslagets Skyld synes De godt om Indholdet af denne Bog, ikke sandt?

Gustava (utaalmodig).

Nej, tvært imod, jeg finder det afskyeligt.

Stendal.

Godt, saa kaster vi det i Kakkelovnen! (kaster Manuskriptet i Kaminen).

Gustava (forfærdet).

Badutskis Memoirer! Sluk! Sluk! Sluk!

Stendal (forvirret).

Slukke? — Slukke? — (kaster begge de andre ind) Hvor er der Vand? — Der! — (griber Karaflen og skænker et Glas Vand).

Gustava.

Der brænder den nye Hakkelsemaskine! — Der blusser den store Skandale! — Der ryger Alfred Rosendufts Udødelighed! (kaster sig i en Stol).

Stendal (der har drukket).

Unge Mand! — Er det Dem eller mig, der er gal?

Gustava.

Det er mig — mig og ingen Anden! Jeg har gjort den ene Dumhed større end den anden. Jeg har taget Stikpenge af Mads Mikkelsen, lagt mig ud med hele Borgergade og ødelagt det nye Solsystem. Jeg vil blive maset af Sapeur, balsameret af Søren Pipperup, og skandaliseret af Madam Baduski! —

Stendal.

Deres Nerver er i Oprør! (skynder sig hen med en Stol lige overfor hende). Tillad, at jeg magnetiserer Dem! (begynder at gøre Magnetisørfagter).

Gustava (farer op).

Kom mig ikke nær! Eller jeg raaber om Hjælp! (løber ud af Sidedøren).

Stendal.

Puh! — Se saa! (tager Øjenbryn, Skæg og Paryk af).

Trettende Scene.

Stendal. Bassing.

Bassing
(klædt som i første Scene — stikker Hovedet ind ad Døren).

Naa?

Stendal.

Jo, nu gik hun.

Bassing.

Hun fik sin Lyst styret? — Det var vel.
(banker paa Sidedøren).

Gustava (udenfor).

Her kommer Ingen ind!

Bassing (med Sapeurs Stemme).

Hvor er den lille Hr. Redaktionssekretær bleven af? — (banker igen — med Vimmelfeldts Stemme). Undskyld, jeg kommer til Ulejlighed! — Jeg har gjort en ny Opfindelse.

Gustava (udenfor).

Døren er i Laas!

Stendal
(der imens har kastet Forklædningen — med Madam Pejsers Stemme, i det han banker).

Hør, De derinde! Jeg vilde gærne tale med Dem. Jeg har naane Opsigelser (banker igen — med Pipperups Stemme). De æ maj — de æ Pipperup! Her æ jæ mæ Gasbelysningen! — (banker atter — som Mads Mikkelsen). Hr. Resteratør! Hr. Resteratør!

Gustava (udenfor).

Redaktøren er ikke hjemme! —

Bassing (banker — med Lydias Stemme).

Ouvrez, s'il vous plait! — Hr. Redaktionssekretær!

Gustava (udenfor).

Han er rejst!

Bassing (med naturlig Stemme).

Er han rejst? — Saa kom Du kun ud, lille Gustava!

Fjortende Scene.

De Forrige. Gustava.

Gustava (i Damedragt).

O, hvor jeg er glad over, at Du endelig kom! — Men hvor er alle de skrækkelige Mennesker blevne af?

Stendal (træder frem).

Her er vi Allesammen!

Gustava.

Du her! Hvilken Overraskelse! — Men de Andre?

Bassing.

Ønsker Hr. Redaktionssekretæren, at jeg skal kalde paa dem?

Gustava.

Nej, gør endelig ikke det, og lad aldrig Nogen vide, hvad jeg har indladt mig paa! — Jeg skal aldrig gøre det mere!

Bassing.

Bravo! Saa er Komedien ude. (peger paa Babels Frakke og Paryk). Der ligger den ene af Personerne, men den fuldstændige Plakat kan vi gæmme til siden — nu er det bedst at takke af.

(fører hende frem).

Slutningssang Nr. 10.

Gustava.

Tak for Deres venlige Besøg
Og hvert et Bifaldssmil og hver en munter Latter,
Der gav Liv og Lune til vor Spøg,
Og dobbelt Tak, hvis De vil se den atter! (Fine)
Et jeg beder Dem blot huske her,
Mens Dommens store, strænge Time staar for Døren:
Hvis jeg syndet har som Sekretær,
Saa maa De holde Dem til Redaktøren.
Helst maa De ham spare,
Men hvis der er Fare,
Han for Alt maa svare —
Jeg — jeg siger bare:

Alle Tre.

Tak for Deres venlige Besøg
o. s. v.

Notitser.

Melodierne er:

til Nr. 1. Le Ballet de Pjerrot (fransk Folkemelodi).
— 2. Gubben Didrik (lempet efter Dupuy).
— 3. »Movitz valdhornen proberar« (Fredm. Ep).
— 4. Le Dieu de bonnes gens (Berangers Sange).
— 5. »Hun øder jo Alt« (E. B.).
— 6. Gubben Noah med Variation.
— 7. Théresas Bravournummer (Villebichot).
— 8. »Seinem Schäfer zu erwarten«.
— 9. Melodi af Forf.
— 10. »Heil dem Manne, der den grünen Hain« (Kiefer).

Stykket blev opført første Gang den 7de April 1863 paa Folketheatret.

Indhold.

Side.

Geniet fra Odsherred. Vaudeville i 1 Akt 3
En glædelig Fastelavn. Farce med Sang i 1 Akt. . . 73
Alle mulige Roller. Vaudeville i 1 Akt 145
Narret April. Vaudeville-Proverbe i 1 Akt 201
Af Asken og i Ilden. Vaudeville i 1 Akt. 229
Redaktionssekretæren. Vaudeville i 1 Akt 298